

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΙΣΤΙΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Τοῦ κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ Γ. ΜΑΡΜΑΤΑΚΗ
Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

α) Ἀγροτική πίστις καὶ οἰκονομικὴ ἀνάλυσις

Ἡ σημασία τοῦ γεωργικοῦ τομέως τῆς οἰκονομίας ἔχει γίνεαι ἀντικείμενον πολλαπλῶν συζητήσεων ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων. Παρὰ τὴν ἔμφασιν ἢ ὁποῖα ἐδόθη κατὰ τὰ μεταπολεμικὰ ἔτη εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς ἐκβιομηχανίσεως καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ παρὰ τὸ γεγονός τῆς φθίνουσης διαρθρωτικῆς συμμετοχῆς τοῦ ἀγροτικοῦ τομέως τῆς οἰκονομίας εἰς τὴν πορείαν τῆς ἀναπτύξεως, ὁ ρόλος τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἀποφασιστικὸς εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ρόλος οὗτος γίνεαι περισσότερον αἰσθητὸς σήμερον μὲ τὴν στασιμότητα εἰς τὴν παγκόσμιον παραγωγὴν γεωργικῶν προϊόντων καὶ μὲ τὰς ἀξαναμένεας ἀνάγκας τοῦ ἀξαναμένου πληθυσμοῦ τῆς γῆς.

Ἡ οἰκονομικὴ πολιτικὴ ἀνέκαθεν εἶχεν ὡς βασικὸν σκοπὸν τὸν ἐπιρρασμὸν τῆς δραστηριότητος εἰς τὸν στρατηγικὸν τοῦτον τομέα τῆς οἰκονομίας. Τὰ μέσα τὰ ὁποῖα ἐχρησιμοποιήθησαν κατὰ καιροὺς ὑπῆρξαν πολλὰ καὶ ποικίλα καὶ οἱ γενικοὶ καὶ εἰδικοὶ, οἱ ἄμεσοι καὶ ἔμμεσοι σκοποὶ πολλοὶ καὶ διάφοροι.

Ἐν προκειμένῳ θὰ ἐξετασθῇ ἡ ἀγροτικὴ πίστις ὡς μέσον ἀσκήσεως τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀλλαχοῦ. Πρὸς τοῦτο θὰ γίνουιν ἐν ἀρχῇ ὠρισμέναι παρατηρήσεις ἀναφερόμεναι εἰς τὴν ἔννοιαν, τὴν φύσιν, τὴν μορφήν καὶ τὴν λειτουργίαν τῆς ἀγροτικῆς πίστεως. Ἐν συνεχείᾳ θὰ ἐξετασθῇ ἡ ἀγροτικὴ πίστις εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς ἄλλας χώρας τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ τέλος θὰ ἐξετασθῇ ἡ ἀγροτικὴ πίστις ὡς μέσον ἀσκήσεως τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς καὶ ὡς μέσον ἐπιρρασμοῦ τῆς ἀγροτικῆς δραστηριότητος εἰς τὴν βραχυχρόνιον καὶ τὴν μακροχρόνιον περίοδον.

1. Ἐννοια καὶ περιεχόμενον. Ἡ ἀγροτικὴ πίστις ἀπὸ τὴν εὐρείαν τῆς ἔννοιαν ἀναφέρεται εἰς ὅλας τὰς διαδικασίας χρηματοδοτήσεως τοῦ ἀγροτικοῦ τομέως τῆς οἰκονομίας. Διὰ τὴν μελέτην τῶν σχετικῶν προβλημάτων ὑπάρχει εἰδικὸς κλάδος τῆς ἐπιστήμης, ὁ ὁποῖος περιλαμβάνει τὴν οἰκονομικὴν τῆς μικροχρηματοδοτήσεως καὶ τὴν οἰκονομικὴν τῆς μακροχρηματοδοτήσεως (1).

1 Aaron G. Nelson, William G. Murray, Agricultural Finance, Fifth Edition, Iowa, 1971, σελ. 4.

Ἡ μικροχρηματοδότησις τῆς γεωργίας ἀναφέρεται εἰς τὰ προβλήματα τῆς χρηματοδοτήσεως τῆς ἐπὶ μέρους ἀγροτικῆς παραγωγικῆς μονάδος. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν ἡ μικροχρηματοδότησις καλύπτει τὰ θέματα τῆς ἐξευρέσεως τῶν χρηματικῶν κεφαλαίων καὶ τὴν διάθεσιν τούτων εἰς τρόπον ὥστε νὰ μεγιστοποιηθῆ τὸ προσδοκώμενον ὄφελος. Ἡ ἀριστοποίησις τῆς συμπεριφορᾶς τῆς παραγωγικῆς ἀγροτικῆς μονάδος ἀποτελεῖ τὸν βασικὸν σκοπὸν τῆς μικροχρηματοδοτήσεως. Ἄφ' ἑτέρου ἡ μακροχρηματοδότησις τῆς γεωργίας ἀναφέρεται εἰς τὸ συνολικὸν ὕψος τῶν κεφαλαίων τὰ ὁποῖα θὰ διατεθοῦν εἰς τὴν γεωργίαν, εἰς τοὺς δρῶντες ὑπὸ τοὺς ὁποίους θὰ διατεθοῦν ταῦτα καὶ εἰς τοὺς γενικοὺς καὶ εἰδικούς σκοποὺς τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς οἱ ὁποῖοι ἐπιδιώκονται διὰ τῆς μακροχρηματοδοτήσεως.

Ὁ ρόλος τῆς χρηματοδοτήσεως τῆς γεωργίας ἔχει τονισθῆ κατ' ἐπανάληψιν, δοθέντος ὅτι ἡ ἀγροτικὴ πίστις προώριστα νὰ καλύψῃ καταναλωτικὰς καὶ ἐπενδυτικὰς ἀνάγκας τῶν ἀγροτῶν. Ἀπὸ ἐπόψεως λοιπὸν μικροχρηματοδοτήσεως ἡ ἀγροτικὴ οἰκονομικὴ μονάς δέον νὰ λαμβάνῃ δάνεια διὰ καταναλωτικῶν σκοποῦς κατὰ τρόπον ὁ ὁποῖος μεγιστοποιεῖ τὴν χρησιμότητα τῶν ἀγροτικῶν δανείων πρὸς τὴν ἀγροτικὴν καταναλωτικὴν μονάδα. Αἱ συνθήκαι μεγιστοποιήσεως τῆς χρησιμότητος εἶναι ὅμοιαι μὲ τὰς συνθήκας μεγιστοποιήσεως ὅταν δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ παράγων τοῦ χρόνου. Συνεπῶς ὁ ἀγρότης καταναλωτῆς μεγιστοποιεῖ τὴν χρησιμότητα τοῦ λαμβανομένου καταναλωτικοῦ δανείου ὅταν ὁ ὀριακὸς λόγος ὑποκαταστάσεως μεταξὺ δύο ἀγαθῶν εἰς ἐκάστην χρονικὴν περίοδον ἰσοῦται πρὸς τὸν λόγον τῶν προεξοφλημένων τιμῶν μὲ τὸ τρέχον ἐπιτόκιον (1).

Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ὁ ἀγρότης παραγωγὸς ἀριστοποιεῖ τὰς συνθήκας παραγωγῆς ὅταν ὁ ὀριακὸς λόγος ὑποκαταστάσεως δύο ἀγαθῶν ἰσοῦται μὲ τὸν λόγον τῶν τιμῶν προεξοφλουμένων πρὸς τὸ τρέχον ἐπιτόκιον. Αἱ συνθήκαι εἶναι ἀνάλογοι πρὸς τὰς συνθήκας αἱ ὁποῖαι ἰσχύουν ὅταν δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ παράγων τοῦ χρόνου.

Μαθηματικῶς τοῦτο δύναται νὰ διατυπωθῆ ὡς ἑξῆς :

$$\eta \left. \begin{array}{l} \frac{\partial F}{\partial q_{kr}} \\ \frac{\partial F}{\partial q_{jt}} \\ \frac{\partial F}{\partial q_{kr}} = \frac{\partial F}{\partial q_{jt}} \\ P_{kr}(1 + \xi_{1r})^{-1} = P_{jt}(1 + \xi_{1t})^{-1} \end{array} \right\} = \left. \begin{array}{l} P_{kr}(1 + \xi_{1r})^{-1} \\ P_{jt}(1 + \xi_{1t})^{-1} \end{array} \right\} \quad (1)$$

1. Ὅρα π.χ. James M. Henderson, Richard E. Quandt, *Microeconomic Theory, A Mathematical Approach*, New York 1958, σελ. 232.

Είναι προφανές ότι το επιτόκιον τὸ ὁποῖον ὑπεισέρχεται εἰς τὰς ἀνωτέρω σχέσεις παίζει ἀποφασιστικὸν ρόλον εἰς τὰς συνθήκας ἀριστοποιήσεως τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος τῶν ἀγροτικῶν ἐπιχειρήσεων. Τοῦτο ὅμως θὰ διευκρινισθῇ κατὰ τὴν ἐπισκόπησιν τῶν συνθηκῶν ἀριστοποιήσεως αἱ ὁποῖαι θὰ ἐξετασθοῦν ἀναλυτικώτερον κατωτέρω.

2. Εἶδη καὶ σημασία τῆς ἀγροτικῆς πίστεως. Ἀνεφέρθη προηγουμένως ὅτι ἡ ἀγροτικὴ πίστις δύναται νὰ στραφῇ εἴτε πρὸς ἀπόκτησιν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν εἴτε πρὸς ἀπόκτησιν ἐπενδυτικῶν ἀγαθῶν. Δοθέντος ὅμως ὅτι καθαρὰ ἀγροτικὴ καταναλωτικὴ πίστις εἶναι περιορισμένης ἐκτάσεως, τότε δύναται νὰ γίνῃ δεκτὸν ὅτι αὕτη κατευθύνεται κυρίως διὰ τὴν ἐπενδυτικὴν δραστηριότητα τῶν ἀγροτῶν βραχυχρονίου ἢ μακροχρονίου χαρακτῆρος. Τοῦτο προκύπτει ἀπὸ τὰ διάφορα εἶδη τῆς ἀγροτικῆς πίστεως τὰ ὁποῖα δημιουργοῦνται ἐὰν αἱ χρηματοδοτήσεις καταταγοῦν εἰς κατηγορίας βάσει διαφόρων κριτηρίων.

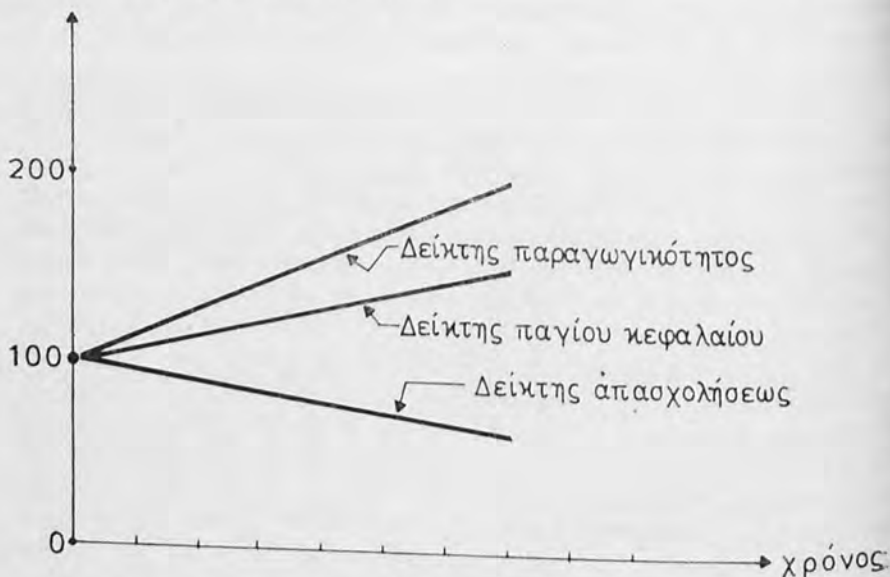
Ἐὰν π.χ. χρησιμοποιήσωμεν τὸ κριτήριον τοῦ χρόνου τότε ἡ ἀγροτικὴ πίστις εἶναι βραχυπρόθεσμος, μεσοπρόθεσμος καὶ μακροπρόθεσμος. Ἐὰν χρησιμοποιήσωμεν τὸ κριτήριον τοῦ σκοποῦ διὰ τὸν ὁποῖον πραγματοποιεῖται αὕτη τότε ἔχομεν τὰ βραχυπρόθεσμα καὶ μεσοπρόθεσμα δάνεια παραγωγῆς διὰ τὴν ἀγορὰν σπόρων, λιπασμάτων, κτηνοτροφῶν, διὰ τὴν ἀγορὰν γαλακτοφόρων ζώων, διὰ τὴν ἀγορὰν κεφαλαιουχικοῦ ἐξοπλισμοῦ πάσης φύσεως, διὰ τὴν χρηματοδότησιν ἀποθεμάτων κλπ., καὶ τὰ μακροπρόθεσμα δάνεια διὰ τὴν ἀγορὰν ἀγροκτημάτων, τὴν κατασκευὴν κτιρίων καὶ τὴν ἐκτέλεσιν βελτιωτικῶν ἔργων πάσης φύσεως. Ἐὰν χρησιμοποιήσωμεν τὸ κριτήριον τοῦ βαθμοῦ ἀσφαλείας τοῦ δανείου ἔχομεν δάνεια διδόμενα βάσει διαφόρων εἰδῶν ἀσφαλείας, τὴν ὁποίαν ἔχει εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ὀπιστωτῆς καὶ δάνεια ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐγγυήσεως. Ἐὰν χρησιμοποιήσωμεν τὸ κριτήριον τοῦ πιστωτοῦ ἔχομεν δάνεια χορηγούμενα ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν, ὑπὸ τῶν ἐμπορικῶν τραπεζῶν, ὑπὸ εἰδικῶν τραπεζικῶν ὀργανισμῶν, ὑπὸ εἰδικῶν χρηματοδοτικῶν ὀργανισμῶν ἢ ἀπὸ συνδυασμοῦς τῶν ἀνωτέρω.

Ὅλαι αὗται αἱ κατηγορίαι δανείων κατευθύνονται διὰ τὴν κάλυψιν κυρίως τῶν ἐπενδυτικῶν ἀναγκῶν τῶν ἀγροτῶν βραχυχρονίου καὶ μακροχρονίου χαρακτῆρος. Ἡ σημασία τῶν ἐν λόγῳ δανείων καθίσταται ἐμφανῆς ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ συνεχῶς μειούμενον ποσοστὸν συμμετοχῆς τοῦ συντελεστοῦ ἐργασία τῆς ἀγροτικῆς παραγωγικῆς διαδικασίας καὶ ὁ συνεχῶς αὐξανόμενος ρόλος τοῦ συντελεστοῦ κεφαλαίου. Γραφικῶς τοῦτο ἐμφανίζεται εἰς τὸ κάτωθι διάγραμμα.

Ἐκ τοῦ κατωτέρου ὑποθετικοῦ διαγράμματος προκύπτει ἡ γνωστὴ ἄλλοστε φθίνουσα τάσις τῆς συμμετοχῆς τῆς ἀπασχολήσεως εἰς τὴν γεωργίαν, ἡ αὐξανομένη τάσις συμμετοχῆς τοῦ συντελεστοῦ κεφαλαίου, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ αὐξανομένη τάσις τῆς παραγωγικότητος τῆς ἐργασίας εἰς τὴν γεωργίαν (1). Ἡ αὐξανομένη παραγωγικότης ὀφείλεται μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ εἰς τὸν αὐξανόμενον ρόλον τῶν ἐπενδύσεων καὶ τοῦ κεφαλαίου εἰς τὴν γεωργίαν. Αὐξανόμεναι ὅμως ἐπενδύσεις εἰς

1. Διὰ συγκεκριμένα στατιστικὰ στοιχεῖα ὄρα πχ. Organisation for Economic Cooperation and Development, Agricultural Policy Reports, Capital and Finance in Agriculture, General Report, Volume I, Paris 1970, σελ. 19, κλπ.

τὴν γεωργίαν ὑποδηλοῦν ἀύξανόμενας χρηματοδοτήσεις τοῦ ἀγροτικοῦ τομέως καὶ συνεπῶς καὶ ἀύξανόμενον ρόλον τῆς ἀγροτικῆς πίστεως διὰ τὴν χρηματοδότησιν τῶν ἀύξανόμενων ἐπενδύσεων.

Διάγραμμα 1.

Δείκναι ἀπασχολήσεως, κεφαλαίου καὶ παραγωγικότητας εἰς τὴν γεωργίαν.

3. Βασικαὶ ἀρχαὶ χρηματοδοτήσεως. Διὰ τὴν χρηματοδότησιν τῆς γεωργίας ἰσχύουν αἱ βασικαὶ ἀρχαὶ χρηματοδοτήσεως αἱ ὁποῖαι ἰσχύουν εἰς ὅλας τὰς μορφὰς τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν παραγωγικῶν μονάδων.

Ἐν ἀρχῇ δεόν ν' ἀναφερθῆ ἡ ἀρχὴ τῶν μεταβαλλομένων ἀναλογιῶν, ἡ ὁποία διὰ τὴν γεωργίαν ἐκφράζεται κυρίως εἰς τὸν νόμον τῆς φθίνουσας ἀποδόσεως. Αἱ ὀλικά, μέσαι καὶ ὀριακαὶ σχέσεις μεταξύ εἰσροῶν καὶ ἐκροῶν αἱ ὁποῖαι προκύπτουν ἀπὸ τὴν συνάρτησιν τῆς παραγωγῆς, αἱ τεχνικαὶ σχέσεις ὑποκατάστασεως μεταξύ τῶν εἰσροῶν καὶ αἱ συνθήκαι ἀριστοποιήσεως αἱ ὁποῖαι εἶναι γνωσταὶ ἀπὸ τὴν μικροοικονομικὴν ἀνάλυσιν ἰσχύουν καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀγροτικῆς ἐπιχειρήσεως. Αἱ συνθήκαι ἐλαχιστοποιήσεως τοῦ κόστους καὶ μεγιστοποιήσεως τοῦ προσδοκωμένου κέρδους εἶναι ἐπίσης γνωσταὶ καὶ ἔχουν ἄμεσον ἐφαρμογὴν εἰς τὴν ἀγροτικὴν παραγωγικὴν μονάδα. Αὗται προκύπτουν ἀπὸ τὴν σχέσιν (1). Ἡ κατωτέρω ἐν τούτοις γνωστὴ σχέσις δίδει ὑπὸ ἀπλουστευμένην μορφήν τὰς συνθήκας ἀριστοποιήσεως τῆς παραγωγικῆς μονάδος (1).

1. Ὅρα καὶ Richard A. Bilas, *Microeconomic Theory: A Graphical Analysis*, New York 1967, σελ. 275.

$$\frac{M.P.P_{\alpha}}{P_{\alpha}} = \frac{M.P.P_{\beta}}{P_{\beta}} = \dots = \frac{M.P.P_n}{P_n} = \frac{1}{MC_x} = \frac{1}{MR_x} \geq \frac{1}{P_x} \quad (2)$$

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω σχέσεως προκύπτει ὅτι ἡ ἐπιχειρήσις ἀριστοποιεῖ τὰς συνθήκας τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος, ὅταν τὸ ὀριακὸν φυσικὸν προϊόν κατὰ μονάδα δαπάνης δι' ἕκαστον συντελεστήν τῆς παραγωγῆς εἶναι ἴσον πρὸς τὸ ἀντίστροφον τοῦ ὀριακοῦ κόστους τοῦ προϊόντος, ἴσον πρὸς τὸ ἀντίστροφον τοῦ ὀριακοῦ εἰσοδήματος καὶ μεγαλύτερον ἢ ἴσον πρὸς τὸ ἀντίστροφον τῆς τιμῆς τοῦ παραγομένου προϊόντος.

Ἐάν ἀπὸ τὴν σχέσιν (1) ἀπαλειφθῇ ὁ παράγων τοῦ χρόνου καὶ συνεπῶς τοῦ ἐπιτοκίου τότε προκύπτει τὸ πρῶτον μέρος τῆς σχέσεως (2).

Ἐάν ἡ ἀγροτικὴ ἐπιχειρήσις πρόκειται νὰ κάμῃ ἐπιλογὴν μεταξὺ διαφόρων σχεδίων ἐπενδύσεων καὶ πάλιν ἰσχύει ἡ γνωστὴ ἀρχὴ τῆς προεξοφλήσεως τῶν χρηματικῶν ροῶν ἢ ὅποια δίδεται ἀπὸ τὸν κάτωθι τύπον (4) :

$$B = \sum_{\rho=0}^{\rho=n} \frac{R_{\rho} - D_{\rho}}{(1+i)^{\rho}} - \sum_{\rho=0}^{\rho=n} \frac{I_{\rho}}{(1+i)^{\rho}} \quad (3)$$

Ἐνθα : B = Παροῦσα ἀξία καθαροῦ κέρδους τῆς ἀγροτικῆς παραγωγικῆς μονάδος

R_{ρ} = Ἔσοδα τῆς ἀγροτικῆς παραγωγικῆς μονάδος.

D_{ρ} = Δαπάναι μὴ περιλαμβανομένων τῶν ἀποσβέσεων.

i = Προεξοφλητικὸν ἐπιτόκιον.

n = 1, 2, ..., ρ, ..., n = ἔτη.

Βεβαίως αἱ θεωρητικαὶ αὐταὶ ἀρχαὶ παρὰ τὴν ἐπιστημονικὴν τους ὀρθότητα εἶναι δύσκολον νὰ εὑρουν ἄμεσον ἐφαρμογὴν ἀπὸ πλευρᾶς ἀγροτικῆς παραγωγικῆς μονάδος, ἢ ὅποια εἶναι συνήθως μικροῦ μεγέθους καὶ ζῆ καὶ ἐργάζεται ὑπὸ ἰδιόμορφον καθεστῶς, τὸ ὅποιον εἶναι διάφορον τοῦ οἰκονομικοθεσμικοῦ πλαισίου εἰς τὸ ὅποιον ζῆ καὶ ἐργάζεται ἡ βιομηχανικὴ ἐπιχειρήσις. Παρὰ τὴν θεωρητικότητά τους ὅμως δύνανται νὰ ἀποτελέσουν ἀξιολόγους «σηματοδότας» κατὰ τὴν χάραξιν τῶν κατευθύνσεων τῶν μεγάλων ἀγροτικῶν ἐκμεταλλεύσεων. Δύνανται ἐπίσης νὰ εὑρουν ἐφαρμογὴν ἐκ μέρους τῶν πιστωτικῶν ὀργανισμῶν οἱ ὅποιοι ἀσκοῦν τὴν ἀγροτικὴν πίστιν καὶ διοχετεύουν τὰ κεφάλαιά των εἰς τὴν γεωργίαν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μεγιστοποιηθῇ τὸ ἐπιδιωκόμενον ἀποτέλεσμα καὶ συντελέσουν εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῶν γενικῶν καὶ ἐιδικῶν σκοπῶν τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς εἰς τὸν ἀγροτικὸν τομέα.

1. Ὅρα π.χ. Centre de développement de l'organisation de cooperation et de développement économiques, Manuel d'analyse des projets industriels dans les pays en voie de développement, Paris 1968, τόμος I, σελ. 141 καὶ C.L. Prather, Financing Business Firms, Illinois 1966, σελ. 174, 175.

Ἐκτὸς τῶν προαναφερθέντων γενικῶν ἀρχῶν χρηματοδοτήσεως τῆς γεωργίας ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι ἰδιωτικοῦ - οἰκονομικοῦ χαρακτήρος, ἢ παράθεσις τῶν ὁποίων ἐκφεύγει ἀπὸ τὰ περιορισμένα πλαίσια τῆς παρουσίας ἐργασίας (1).

4. Πηγαί χρηματοδοτήσεως. Ἀπὸ τὴν προηγουμένην ἐπισκόπησιν προκύπτει ὁ ρόλος τῆς χρηματοδοτήσεως τῆς γεωργίας. Γεννᾶται ὁμως τὸ ἐρώτημα ποῖαι εἶναι αἱ κύριαι πηγαί χρηματοδοτήσεως τῆς γεωργίας καὶ κατὰ ποῖον τρόπον θὰ ἐνισχυθοῦν αὗται εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐξασφαλισθοῦν αἱ ἀπαιτούμεναι ἀποταμιεύσεις διὰ τὴν χρηματοδότησιν τῶν ἐπενδυτικῶν ἀναγκῶν τῆς γεωργίας μὲ χαμηλὸν κόστος.

Βασικῶς ὑπάρχουν δύο πηγαί χρηματοδοτήσεως τῆς γεωργίας, ἡ αὐτοχρηματοδότησις καὶ ἡ ἐξωτερικὴ χρηματοδότησις.

Ἡ αὐτοχρηματοδότησις τῆς ἀγροτικῆς ἐκμεταλλεύσεως προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀποταμίευσιν ταύτης, ἢ ὁποία προκύπτει ἀπὸ τὴν ἀποχὴν ἐκ τῆς καταναλώσεως τοῦ ἀποκτωμένου εἰσοδήματος κατὰ τὴν καλλιεργητικὴν περίοδον. Συνήθως ἡ ὀριακὴ ροπὴ πρὸς ἀποταμίευσιν τῶν ἀγροτῶν εἶναι ὑψηλὴ καὶ ὠρισμέναι ἐρευναι αἱ ὁποῖαι ἐγιναν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔδειξαν ὅτι εἶναι ὑψηλότερα τῆς ροπῆς πρὸς ἀποταμίευσιν πολλῶν ἄλλων εἰσοδηματικῶν τάξεων. Εἰς τὸ γεγονός αὐτὸ συντελεῖ ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ ὁ χρονικὸς ὀρίζων τῶν ἀγροτικῶν εἰσοδηματικῶν ῥοῶν ὁ ὁποῖος ποικίλλει ἀπὸ περιόδου μικροτέρας τοῦ ἔτους μέχρι καὶ δύο ἔτων ἀναλόγως τῆς φύσεως τῆς ἀγροτικῆς ἐκμεταλλεύσεως. Ἐκ τοῦ λόγου τούτου τὸ ποσοστὸν τῆς αὐτοχρηματοδοτήσεως τῆς γεωργίας ἦτο ἀνεκάθεν ὑψηλόν. Ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἐπίσης ὁ ἀγροτικὸς τομεὺς τῆς οἰκονομίας ἦτο ὁ τομεὺς ὁ ὁποῖος ἐχρησιμοποίησε τελευταῖος τὴν τραπεζικὴν πίστιν εἰς μεγάλην κλίμακα. Ἡ αὐτοχρηματοδότησις τῆς γεωργίας δύναται νὰ λάβῃ καὶ ἄλλας μορφάς ὡς εἶναι αἱ διάφοροι μορφαὶ συνεργασίας μεταξὺ τῶν ἀγροτικῶν ἐκμεταλλεύσεων. Ἡ συνεργασία αὕτη δύναται νὰ λάβῃ διαφόρους μορφάς ἀναλόγως τοῦ θεσμολογικοῦ καὶ κοινωνικοῦ πλαισίου εἰς τὸ ὁποῖον ἐργάζεται ἡ ἀγροτικὴ οἰκονομικὴ μονάς.

Ἡ ἐξωτερικὴ χρηματοδότησις δύναται νὰ λάβῃ περαιτέρω διαφόρους μορφάς ἀναλόγως τῆς πηγῆς ἀπὸ τὴν ὁποίαν προέρχεται ἡ ἀποταμίευσις. Ὡς πρώτη πηγὴ χρηματοδοτήσεως δεόν νὰ ἀναφερθοῦν οἱ ἰδιῶται, ἀγρόται, ἔμποροι τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων, προμηθευταὶ τῶν ἀγροτῶν εἰς ἀγροτικά ἐφόδια κ.ο.κ. Ἡ ἀγροτικὴ πίστις αὐτῆς τῆς μορφῆς εἰς πολλὰς περιπτώσεις ὑπῆρξε λίαν ἐπαχθὴς μὲ λίαν δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς ἀγροτικῆς ἐκμεταλλεύσεως. Μία ἄλλη πηγὴ χρηματοδοτήσεως ὑπῆρξεν ἡ τραπεζικὴ πίστις ὑπὸ κοινῶν τραπεζικῶν ἰδρυμάτων μὴ ἐξειδικευμένων εἰς τὴν ἀσκήσιν τῆς ἀγροτικῆς πίστεως. Ὁ βαθμὸς συμμετοχῆς τῶν ἐν λόγω ἰδρυμάτων ἐπὶ τοῦ συνόλου ποικίλλει ἀπὸ περιπτώσεως εἰς περίπτωσιν καὶ ἀπὸ χώρας εἰς χώραν.

Τὴν βασικὴν ἐν τούτοις πηγὴν ἐξωτερικῆς χρηματοδοτήσεως τῆς γεωργίας ἀποτελοῦν εἰδικοὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον συσταθέντες πιστωτικοὶ ὀργανισμοὶ οἱ ὁποῖοι τελοῦν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτείαν τοῦ κράτους καὶ οἱ ὁποῖοι

1. Ὅρα ὁμοῦ Aaron G. Nelson, William G. Murray, ἐνθ' ἄνω τ. κεφ. 5, 6, 7, 8 κλπ.

χρησιμοποιούνται διά τὴν ἄσκησιν τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς μέσω τῆς χρηματοδοτήσεως πρὸς τοὺς ἀγρότας.

Κατωτέρω θὰ γίνῃ μία σύντομος περιγραφικὴ ἐπισκόπησις τῶν εἰδικῶν πιστωτικῶν ὀργανισμῶν οἱ ὅποιοι ἔχουν ὡς ἀντικείμενον τὴν χρηματοδοτήσιν τῆς γεωργίας καὶ οἱ ὅποιοι λειτουργοῦν εἰς ἀνεπτυγμένας καὶ ὑπαναπτύκτους χώρας τοῦ κόσμου. Εἰς τὴν ἐπισκόπησιν αὐτὴν θὰ προταχθῇ ἡ Ἑλλάς, μὲ μικρὰν ἐπισκόπησιν τῆς ἀγροτικῆς πίστεως ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ ἐντεῦθεν. Θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ ἐξέτασις τῆς ἀγροτικῆς πίστεως εἰς πολλὰς ἀναπτυσσομένας καὶ ὑπαναπτύκτους χώρας τῆς ἀλλοδαπῆς. Τέλος, θὰ γίνουν ὀρισμένοι παρατηρήσεις αἱ ὁποῖαι προκύπτουν ἀπὸ τὴν θεωρητικὴν εἰσαγωγὴν τῆς παρουσίας παραγράφου καὶ τὴν ἱστορικὴν καὶ περιγραφικὴν ἐπισκόπησιν τῆς δευτέρας καὶ τρίτης παραγράφου, ἀναφερόμεναι εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς καὶ εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τῆς ἀγροτικῆς πίστεως καὶ τῶν εἰδικῶν χρηματοδοτικῶν ὀργανισμῶν διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν ἐπιδιώξεων τὴν οἰκονομικῆς πολιτικῆς εἰς τὸν ἀγροτικὸν τομέα τῆς οἰκονομίας.

β) Ἡ ἀγροτικὴ πίστις εἰς τὴν Ἑλλάδα

Ἡ χρονικὴ περίοδος ἀσκήσεως ἀγροτικῆς πολιτικῆς ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς χώρας ἐκ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ μέχρι σήμερον δύναται νὰ διαιρεθῇ εἰς τέσσαρας ἐπὶ μέρους περιόδους.

1. Πρώτη περίοδος. Κατὰ τὴν πρώτην περίοδον ἦτις καλύπτει τὸ χρονικὸν διάστημα 1830-1880 ἡ δρῆσις τοῦ κράτους ἀναλίσκεται σχεδὸν ὀλόκληρος εἰς τὴν ρωμαντικὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν μὲ κύριον ἄξονα τὴν Μεγάλην Ἰδέαν. Περί οἰκονομικῆς καὶ ἀγροτικῆς πολιτικῆς γενικῶς καὶ περὶ πολιτικῆς ἀγροτικῆς πίστεως εἰδικώτερον, δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος. Ἡ ἄσκησις τῆς γεωργικῆς πολιτικῆς εἶχεν ἀνατεθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ὁποίου ἀνῆκεν. . . . ἡ ὑποστήριξις τῆς ἀγρονομίας, ἡ ἀπομάκρυνσις ὅλων τῶν κατὰ τῆς προόδου αὐτῆς ἐμποδίων, . . . ἡ ἀνεμπόδιστος ἀνάπτυξις τῆς ἀγρονομικῆς βιομηχανίας. . . .» (!) κλπ.

Τὰ ἐπείγοντα τότε ζητήματα ἦσαν ἡ ἀποκατάστασις τῶν ἀκτημόνων, ἡ ἀσφάλεια τῶν κτημάτων, ἡ ἀγροτικὴ συγκοινωνία, ἡ μεταβολὴ τοῦ φορολογικοῦ βάρους, ἡ ἐκτέλεσις διαφόρων ἐγγειοβελτιωτικῶν ἔργων, ἡ γεωργικὴ ἐκπαίδευσις καὶ ἡ ἐξεύρεσις καὶ ἡ παροχὴ κεφαλαίων.

Κατὰ τὸ 1836 καθιερίσθη νόμος περὶ συστάσεως Τραπεζῆς Κτηματικῆς Πίστεως. Ὁ νόμος ὁμοῦς αὐτὸς δὲν ἐφηρμόσθη. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δὲν προσέφερεν ἀξιολόγους πιστώσεις πρὸς τοὺς ἀγρότας, τὸ δὲ καταστατικὸν αὐτῆς ὑπὸ ἡμερομηνίαν 7 Ἰουλίου 1842, δὲν ἔκαμνε μνεῖαν περὶ γεωργικῶν δανείων. Εἰς τὸν νόμον ὁμοῦς ΨΓ' τῆς 16ης Δεκεμβρίου τοῦ 1861 περὶ ἀνανεώσεως τοῦ προνομίου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς διὰ τὴν ἔκδοσιν τραπεζογραμματίων, γίνεται λόγος περὶ γεωργικῶν δανείων. Τὰ δάνεια ταῦτα ἐξωμοιοῦντο πρὸς τὰ ἐμπορικά, ἐχορηγοῦν-

1. Β.Δ. 3/15 Ἀπριλίου 1833.

το δι' ἔμπορικῶν γραμματίων 9 μηνῶν, οἱ δὲ ὀφειλῆται ὑπῆγοντο εἰς τὴν ἄρμοδιότητα τῶν ἔμποροδικεῶν καὶ ὑπέκειντο εἰς προσωπικὴν κράτησιν δι' οἰανδήποτε καθυστέρησιν. Τὴν 31ην Αὐγούστου 1862, κατόπιν συμβάσεως μεταξὺ Δημοσίου καὶ Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, τὸ ποσὸν τῶν χορηγήσεων πρὸς τοὺς γεωργοὺς ἠξήθη εἰς 10 ἑκατομμύρια δρχ. ἐπὶ τόκῳ 8%. Παρὰ ταῦτα, ἡ σύμβασις αὕτη ἐλάχιστα ὠφέλησε τοὺς γεωργοὺς, οἱ ὅποιοι ἔμειναν δέσμοιοι τῶν τοκογλύφων πάσης φύσεως καὶ οἱ ὅποιοι ἐδάνειζον μὲ ἐπιτόκιον 15%, 20% καὶ 30%. Κατὰ τὸ ἔτος 1863 προτείνεται εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν ὅπως χρησιμοποιηθῇ μέρος τῆς δεκάτης διὰ τὴν ἴδρυσιν Γεωργικῆς Τραπεζῆς, χωρὶς ὁμως ἡ πρότασις αὕτη νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ.

Κατὰ τὰ ἔτη 1864 καὶ 1872 ἡ Κυβέρνησις ὑπογράφει σύμβασιν μετὰ τραπεζιτῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως διὰ τὴν ἴδρυσιν Κτηματικῆς Τραπεζῆς. Αἱ συμβάσεις ὁμως αὗται δὲν ἐφηρμόσθησαν. Κατὰ τὸ ἔτος 1875 ὑπεβλήθη νομοσχέδιον περὶ συστάσεως τραπέζης Γεωργικῆς Κτηματικῆς Πίστεως διὰ κεφαλαίων, τὰ ὅποια ἤθελον προκύψει ἐκ τῆς ἐκποιήσεως μοναστηριακῶν κτημάτων. Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο δὲν κατέστη δυνατόν νὰ ψηφισθῇ. Τέλος, τὴν 29ην Δεκεμβρίου 1875 ὑπογράφεται σύμβασις τοῦ Κράτους μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς διὰ τὴν σύστασιν Τραπεζῆς Κτηματικῆς καὶ Γεωργικῆς Πίστεως. Ὁ σχετικὸς ὁμως νόμος δὲν ἐψηφισθῆ ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Οὕτως ὅλαι αἱ προσπάθειαι διὰ τὴν δημιουργίαν ἐιδικοῦ πιστωτικοῦ καθεστώτος χρηματοδοτήσεως τοῦ γεωργικοῦ τομέως τῆς οἰκονομίας κατὰ τὴν περιόδον αὐτὴν ἀπέτυχον. Σημειοῦται περαιτέρω ὅτι καὶ τὰ δικαστήρια εἶχον δεχθῆ ὅτι τὸ ὄριον τοῦ συμβατικοῦ τόκου ἦτο ἀπεριόριστον κατὰ τὴν Ρωμαιοβυζαντινὴν νομοθεσίαν, ἀποκλείσαντα τὸν ἔθιμικὸν περιορισμὸν τοῦ τόκου εἰς 12%. Τὸ καθεστὼς τοῦ ἀπεριορίστου τόκου συνεχίσθη μέχρι τοῦ 1911, ὅτε ὤρισθη ἀνώτατον ὄριον τούτου.

2. Δευτέρα περίοδος. Ἡ δευτέρα περίοδος καλύπτει τὸ χρονικὸν διάστημα 1880-1909. Καὶ ἡ περίοδος αὕτη δὲν παρουσιάζει ἀξιολόγους ἐξελίξεις πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς γενικῶς καὶ τῆς πολιτικῆς τῆς ἀγροτικῆς πίστεως εἰδικώτερον. Τὸ χαρακτηριστικὸν ὁμως τῆς περιόδου ταύτης εἶναι ὅτι ἀρχίζει νὰ τροποποιῆται ἡ ἀντίληψις τοῦ κράτους περὶ τῆς θέσεώς του εἰς τὸν οἰκονομικὸν τομέα καὶ ἀρχίζει νὰ ἐπικρατῇ ἡ τάσις ἀσκήσεως ὀρθολογικῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς. Κατὰ τὴν περιόδον αὐτὴν ἀξιόλογα γεωργικὰ θέματα τὰ ὅποια ἀψησῶλῃσαν τὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν τοῦ κράτους ἦσαν ἡ κατάργησις τῆς «δεκάτης», ἡ ἴδρυσιν γεωργικῶν σχολείων, τὸ θεσσαλικὸν ζήτημα, τὸ σταφιδικὸν ζήτημα καὶ τὸ σιτικὸν ζήτημα. Περὶ ἀγροτικῆς πίστεως οὐδὲν ἐγένετο. Τὸ ἀπὸ τοῦ 1862 καθεστὼς χορηγήσεως δανείων πρὸς γεωργοκτηματίας ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς διὰ γραμματίων ἐξηκολούθησε σχεδὸν ἀμετάβλητον. Ὁ καθηγητῆς Σούτσος (1) ἀνεγνώριζεν ὅτι αἱ χορηγούμεναι πιστώσεις ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς διὰ γραμματίων τριμήνου λήξεως δὲν ἀπετέλουν ἀγροτικὴν πίστιν. Παρὰ ταῦτα, κατέληγεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ οὐδὲν ἀξιόλογον καὶ ἀνέμενε τὴν ἐπαύξησιν τῆς ἀποταμιεύσεως διὰ τὴν χορήγησιν πι-

1. I. Σούτσου Πλουτολογία, Ἀθήναι 1882, τόμος Α', σελ. 504-514.

στάσεων εις τούς γεωργούς. Κατά τὸ ἔτος 1897 τὸ ὀρισθὲν ποσὸν ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς γεωργοκτηματικῶν χορηγήσεων ἠδῆξήθη εἰς 10 ἑκατομμύρια δραχμῶν καὶ διὰ τῆς ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου 1903 συμβάσεως μεταξὺ Κράτους καὶ Ἐθνικῆς Τραπεζῆς εἰς 25 ἑκατομμύρια. Καθ' ὄλην τὴν περίοδον ταύτην καὶ μέχρι τῆς ἀναπτύξεως τῶν συνεταιρισμῶν, τῶν ὑπὲρ τῆς γεωργίας διατάξεων ἐπωφελοῦντο κυρίως οἱ ἐμπορευόμενοι κτηματῖαι, οἷτινες, δανειζόμενοι παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς χρήματα πρὸς 6% ἐδάνειζον ταῦτα δι' ἴδιον λογαριασμόν πρὸς τούς γεωργούς μὲ τριπλάσιον τοῦλάχιστον τόκον. Κατὰ τὸ ἔτος 1901 συνεκλήθη εἰς Ναύπλιον τὸ πρῶτον Γεωργικὸν Συνέδριον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔλαβον μέρος διανοοῦμενοι, ἐπιστήμονες καὶ πολιτευόμενοι συζητήσαντες μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ τὸ πρόβλημα τῆς ἀγροτικῆς πίστεως. Εἰς τὸ συνέδριον τοῦτο ἐγένοντο ἀξιόλογοι εἰσηγήσεις, αἱ ὁποῖαι προεκάλεσαν τὴν προσοχὴν τοῦ ἐπιστημονικοῦ καὶ τοῦ πολιτικοῦ κόσμου. Τὸ κράτος ὁμως οὐδὲν ἔπραξεν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῶν ὑποδείξεων τούτων.

3. Τρίτη περίοδος. Ἡ τρίτη περίοδος καλύπτει τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τοῦ 1909 μέχρι τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς κατὰ τὸ 1929. Ἀξιόλογον μέτρον ἀγροτικῆς πολιτικῆς κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν εἶναι ἡ ἰδρυσις τοῦ «Ἐπιχειρήσεως Γεωργίας, Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας» (1) κατὰ τὸ ἔτος 1910, τὸ ὁποῖον μετωνομάσθη μετὰ ἓν ἔτος εἰς Ἐπιχειρήσεως Ἐθνικῆς Οἰκονομίας (2). Ἐν τῇ ἰδρύσει τοῦ Ἐπιχειρήσεως τούτου, παρετηρήθη ὄργανος γεωργικῆς δράσεως, ἡ ὁποία ἐκάλυπτε τὴν γεωργικὴν διοίκησιν, τὴν γεωργικὴν ἐκπαίδευσιν, τὴν γεωργικὴν οἰκονομίαν, τὴν γεωργικὴν πρόνοιαν, τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα, κλπ. Ἐτερον ἀξιόλογον μέτρον γεωργικῆς πολιτικῆς συνδεόμενον μὲ τὸ ἐξεταζόμενον ἀντικείμενον εἶναι ἡ ψήφισις τοῦ Νόμου 602 τοῦ 1914 περὶ συνεταιρισμῶν. Ἀπὸ τοῦ 1915 καὶ ἐντεύθεν μέχρι τοῦ 1930, ὁ ἀριθμὸς τούτων ἠδῆξάνετο κατὰ 200 - 300 συνεταιρισμοὺς κατὰ μέσον ὄρον ἐτησίως (3). Ἐτερον ἀξιόλογον μέτρον ἀγροτικῆς πολιτικῆς τῆς ἐπισκοπούμενης περιόδου ὑπῆρξεν ἡ ἰδρυσις τοῦ «Ἐπιχειρήσεως Γεωργίας καὶ Δημοσίων Κτημάτων» (4) κατὰ τὸ ἔτος 1917, εἰς τὸ ὁποῖον μετεφέρθησαν ἐκ τοῦ Ἐπιχειρήσεως Ἐθνικῆς Οἰκονομίας τὰ τμήματα Γεωργίας, Γεωργικῆς Οἰκονομίας, Δασῶν καὶ Κτηνοτροφίας καὶ ἐκ τοῦ Ἐπιχειρήσεως Οἰκονομικῶν ἢ Διευθύνσεις Δημοτικῶν Κτημάτων. Δι' εἰδικῶν Διατάγματος ἐκδοθέντος τὸ 1919 (5) ὑπῆχθη εἰς τὸ Ἐπιχειρῆμα Γεωργίας ἡ ἀρμοδιότης διὰ τὴν διάδοσιν, τὴν καθοδήγησιν, τὴν ἐποπτεῖαν καὶ τὸν ἐλεγχον τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν, οἱ ὁποῖοι εἶχον αὐξηθῆ ἀπὸ 152 τὸ ἔτος 1915 εἰς 1.282 τὸ 1920, 4.149 τὸ 1926 καὶ εἰς 4.927 τὸ 1928. Αἱ ἐργασίαι αὗται περὶ συνεταιρισμῶν περιήλθον εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς, ὡς θέλομεν ἰδεῖ κατωτέρω.

1. Νόμος ΓΨΚΔ' τοῦ 1910.

2. Νόμος ΓΨΖΓ' τοῦ 1911.

3. Socr. Tassemides, La Cooperation Agricole en Grèce XIII. Congrès International d' Agriculture, 1927.

4. Ν.Δ. 14 Ἰουνίου 1917 καὶ Ν. 853/1917.

5. Ν.Δ. 31 Μαΐου 1919 κυρωθὲν ὑπὸ τοῦ νόμου 1953 τοῦ 1928.

Αί σημειωθείσαι γεωργικαί ἐξελιξίσεις κατά τήν περίοδον αὐτήν κατέστησαν περισσότερον ἀναγκαίαν τήν ὑπαρξίν ἀγροτικῆς πίστεως. Ἡ τοποθέτησις κεφαλαίων καί ἡ ἄσκησις τῆς ἀγροτικῆς ἐγένετο βασικῶς κατά τήν περίοδον αὐτήν ἀπό τέσσαρας πηγῆς χρηματοδοτήσεων, ἦτοι :

- 1) Τό ἰδιωτικόν κεφάλαιον.
- 2) Τήν Ἐθνικὴν Τράπεζαν.
- 3) Τὰς τοπικὰς Γεωργικὰς Τραπεζάς.
- 4) Τοὺς Συνεταιρισμοὺς.

Εἰς τήν πρώτην κατηγορίαν χρηματοδοτήσεων ὑπάγονται οἱ διάφοροι τοκογλύφοι καί ὠρισμένα ἐμπορικὰ Τράπεζαι (Ἐθνικὴ, κλπ.), τῶν ὁποίων ἡ δραστηριότης ἦτο καθαρῶς ἐπιχειρηματικὴ καί περιστασιακὴ. Ἡ Ε.Τ.Ε. ἀπετέλει ἀξιόλογον πηγὴν κεφαλαίων εἰς τὴν ὑπαιθρον. Αἱ χορηγήσεις ταύτης ἠυξήθησαν ἀπὸ 5 ἑκατ. δρχ. τὸ 1915 εἰς 1.613 ἑκατ. τὸ 1927. Τὸ ἐπιτόκιον χορηγήσεως ἐκυμαίνετο μεταξὺ 6-10%. Παρὰ τὴν ἀξιόλογον ὅμως προσπάθειαν τὴν ὁποίαν κατέβαλεν αὕτη δὲν ἀνταπεκρίθη πλήρως πρὸς τὰς ἀνάγκας τῶν περιστάσεων, διότι τὰ χορηγούμενα δάνεια δὲν ἦσαν ἐπαρκῆ, διότι κατὰ τὴν δανειοδότησιν δὲν παρέβλεπε τὸν παράγοντα τοῦ κέρδους καί διότι αἱ προϋποθέσεις, αἱ μέθοδοι καί αἱ διαδικασίαι χορηγήσεως τῶν δανείων δὲν ἦσαν αἱ ἐνδεικνυόμεναι. Αἱ τοπικαὶ γεωργικαὶ Τράπεζαι ἐλειτούργουν εἰς τὰς ἀπελευθερωθείσας καί προσαρτηθείσας περιοχὰς κατὰ τὴν ἐξεταζομένην περίοδον. Τοιαῦται Τράπεζαι ὑπῆρχον εἰς τὴν Μακεδονίαν, τὴν Θράκην, τὴν Ἠπειρον, τὸ Αἰγαῖον καί τὴν Κρήτην (Κοινωφελὲς Ταμεῖον Κρήτης), εἶχον δὲ τὴν προέλευσίν των εἰς τὴν προσπάθειαν τοῦ τουρκικοῦ κράτους διὰ τὴν ἄσκησιν πολιτικῆς ἀγροτικῆς πίστεως. Οἱ τραπεζικοὶ οὗτοι ὀργανισμοὶ διωργανώθησαν διὰ σειρᾶς μέτρων (1). Ἄλλὰ καί μετὰ τὴν νέαν ὀργάνωσιν αἱ τοπικαὶ Γεωργικαὶ Τράπεζαι δὲν κατῴρθωσαν νὰ ἐργασθοῦν ἱκανοποιητικῶς καί νὰ ἱκανοποιήσουν τὰς ἀνάγκας τῶν γεωργῶν εἰς πιστώσεις. Οἱ συνεταιρισμοὶ ἤρχισαν ἀναπτυσσόμενοι μετὰ γοργὸν ρυθμὸν μετὰ τὴν θεσμοθέτησιν τοῦ νόμου 602 τοῦ 1914. Διὰ τῆς ἀναπτύξεως τούτων ἀνεπτύσσετο καί ἡ πιστοληπτικὴ ἱκανότης τῶν δανειζομένων καί διὰ τῆς ἀναπτύξεως ταύτης ἐδημιουργεῖτο ἡ δυνατότης περαιτέρω ἀναπτύξεως τῶν συνεταιρισμῶν. Οὕτως, ἡ συνεταιριστικὴ κίνησις καί ἡ ἀγροτικὴ πίστις ἀνεπτύσσοντο ἀμοιβαίως κατὰ τὴν ἐξεταζομένην περίοδον. Παρὰ ταῦτα τὸ πρόβλημα τῆς ἀγροτικῆς πίστεως ὑπῆρχε καί ἐπεκτείνετο ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος.

Κατὰ τὴν ἐξεταζομένην χρονικὴν περίοδον ἐλήφθησαν ὠρισμένα νομοθετικὰ μέτρα εἰς τρόπον ὥστε νὰ εὐνοηθοῦν αἱ χορηγήσεις πρὸς τοὺς γεωργοὺς καί νὰ ἀναπτυχθῇ καλύτερον ἡ ἀγροτικὴ πίστις. Οὕτως, εἰσάγεται ὁ θεσμὸς τοῦ

1. Ἐνδεικτικῶς ἀναφέρονται : ὁ Νόμος 487/1914 διὰ τὸ Κοινωφελὲς Ταμεῖον Κρήτης. Ὁ Νόμος 603/1915, περὶ Γεωργικῆς Τραπεζῆς Μακεδονίας καί Ἠπειροῦ. Τὸ Ν.Δ. τῆς 28 Σεπ/βρίου 1925 περὶ Γεωργικῶν Τραπεζῶν Μακεδονίας, Θράκης, Ἠπειροῦ, Νήσων Αἰγαίου καί τοῦ Κοινωφελούς Ταμείου Κρήτης, Ν.Δ. τῆς 12 Ἰανουαρίου 1926 περὶ ἰδρύσεως Γεωργικῶν Τραπεζῶν κλπ.

Ὁ Νόμος 4332 ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη δι' ἄλλων νεωτέρων νομοθετημάτων τὰ ὁποῖα δίδονται εἰς τὴν ἐπομένην παράγραφον εἰς τὴν ὁποίαν ἐξετάζεται ἡ τετάρτη περίοδος ἀσκήσεως πολιτικῆς ἀγροτικῆς πίστεως εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τὸ θέμα τῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπεζῆς καὶ τῶν σχέσεων ταύτης πρὸς τὸ Κράτος θὰ ἐξετασθῇ ἀναλυτικώτερον εἰς ἄλλας παραγράφους. Ἐκεῖνον ὅμως τὸ ὁποῖον δεόν νὰ ἀναφερθῇ ἐν προκειμένῳ εἶναι τὸ θέμα τῶν κεφαλαίων καὶ τῶν πόρων τῆς Τραπεζῆς. Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Νόμου 4332, τὰ χρησιμοποιούμενα ὑπὸ τῆς Α.Τ.Ε. κεφάλαια προέρχονται ἐκ προικοδοτήσεως, ἐκ δανείων καὶ πιστώσεων, ἐκ καταθέσεων ἐν γένει, καὶ τῶν ἐτησίων καθαρῶν κερδῶν ἀγομένων εἰς σχηματισμὸν ἀποθεματικοῦ. Οὕτω, τὰ ἀρχικά κεφάλαια ταύτης προήλθον ἀπὸ προικοδοτήσιν τοῦ Δημοσίου ἐκ 450.000.000 δρχ. συμφώνως πρὸς τὴν σύμβασιν τῆς 3ης Ἰουνίου 1929 μεταξύ Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ἐξ ἄλλων προικοδοτήσεων τοῦ Δημοσίου, ἐκ τοῦ κεφαλαίου τῶν προαναφερθησομένων Δημοσίων Γεωργικῶν Τραπεζῶν, Μακεδονίας, Θράκης, Ἠπείρου, Νήσων Αἰγαίου καὶ τοῦ κοινωφελοῦς Ταμείου Κρήτης, αἵτινες συνεχωνεύθησαν εἰς τὴν Α.Τ.Ε. καὶ ἐκ πιστώσεων τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι, κατόπιν τοῦ Νόμου 18/1944, περὶ νομισματικῆς διαρρυθμίσεως, τὰ κεφάλαια τῆς Α.Τ.Ε. ἐξηνεμίσθησαν, ἤδη δὲ αὕτη χρηματοδοτεῖται κατόπιν ἀποφάσεων τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς μέσῳ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.

4. Τετάρτη περίοδος. Κατὰ τὴν τετάρτην περίοδον ἀσκήσεως πολιτικῆς ἀγροτικῆς πίστεως, δεόν νὰ ἐξετασθοῦν δύο πλευραὶ τοῦ προβλήματος. Πρῶτον, ἡ ἐξέλιξις τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της μέχρι σήμερον, καὶ δεύτερον, ἡ ἀσκηθεῖσα πολιτικὴ ἐκ μέρους τοῦ Κράτους διὰ τὴν τροποποίησιν, συμπλήρωσιν καὶ μεταβολὴν τοῦ καθεστώτος Ἀγροτικῆς πίστεως.

Ἡ ἀναλυτικὴ ἐξέτασις τῆς ἐξελιξέως τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς ἐκφεύγει ἀπὸ τὰ πλαίσια τοῦ παρόντος σημειώματος. Ἀπλῶς ἀναφέρεται ὅτι ὅλαι αἱ κατηγορίαι τῶν ἐργασιῶν ταύτης ἠυξήθησαν ἀλματωδῶς. Οὕτως αἱ βραχυπρόθεσμοι χορηγήσεις, τὰ δάνεια μέσης καὶ μακρᾶς προθεσμίας, τὰ δάνεια δι' ἐκτέλεσιν ἐγγειοβελτιωτικῶν ἔργων, τὰ δάνεια πρὸς συνεταιρισμούς, αἱ χορηγήσεις ζῶων ἐπὶ πιστώσει κατ' ἐντολὴν τοῦ Δημοσίου, τὰ δάνεια πρὸς τὴν ἄλιειαν καὶ τὴν σπογγαλιείαν, ἡ βοήθεια διὰ τὴν τεχνικὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας, αἱ ἐργασίαι προμηθείας γεωργικῶν ἐφοδίων, αἱ ἀσφαλιστικαὶ ἐργασίαι, αἱ καταθέσεις παρὰ τῇ Τραπεζῇ, κλπ., ἐσημείωσαν ἀξιόλογον αὔξησιν. Πρὸς τὴν αὔξησιν αὐτὴν τῶν διαφόρων κατηγοριῶν ἐργασιῶν τῆς Α.Τ.Ε. συμβαδίζει καὶ ἡ αὔξησις τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν ὑποκαταστημάτων αὐτῆς.

Καθ' ὅλην τὴν ἐξεταζομένην χρονικὴν περίοδον, ἡ κρατικὴ δραστηριότης εἰς τὴν ἄσκησιν παρεμβατικῆς πολιτικῆς σχετιζομένης μετὰ τὴν Ἀγροτικὴν Τραπεζάν ὑπῆρξεν ἀξιόλογος. Διὰ πολλῶν νομοθετημάτων (δρα τὸν ἐπόμενον πίνακα) ἐγένοντο τροποποιήσεις εἰς τὸ ἀρχικόν κείμενον τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Α.Τ.Ε. Αἱ τροποποιήσεις αὗται σχετίζονται μετὰ τοὺς σκοποὺς τῆς Τραπεζῆς, μετὰ τὰ κεφάλαια καὶ τοὺς πόρους ταύτης, μετὰ τὰ χορηγούμενα δάνεια, μετὰ τὰ δικονομικά προνόμια

Π Ι Ν Α Ξ 1

Νομοθετικά κείμενα σχετιζόμενα με την Ἀγροτικὴν Τράπεζαν Ἑλλάδος

1. Ὁ Ν. 4332/1929 ἐκύρωσε τὴν ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1929 σύμβασιν μεταξὺ Δημοσίου καὶ Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος «περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς».
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 283/1929)
2. Ὁ Ν. 4454/1929 ἐκύρωσε τὴν ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1929 σύμβασιν μεταξὺ Δημοσίου καὶ Ἐθνικῆς Τραπεζῆς «περὶ μεταβολῆς διατάξεων τινων τοῦ Νόμου 4332».
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 4/3.1.1930)
3. Ὁ Ν. 5082/1931 ἀπέδωσε εἰς τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος τὸ ἐπὶ τῶν χορηγουμένων παρὰ τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν πρὸς τοὺς συνεταίρους αὐτῶν δανείων τέλος $\frac{1}{4}$ τοῖς ἑκατὸν ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1931.
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 187/8.7.1931)
4. Ὁ Ν. 5087/1931 ἐκύρωσε τὴν ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1931 σύμβασιν μεταξὺ Δημοσίου καὶ Ἐθνικῆς Τραπεζῆς «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς».
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' 190 τῆς 9.7.1931)
5. Ὁ Ν. 5151/1931 ἐκύρωσε τὴν ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1931 σύμβασιν μεταξὺ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου Ἐθνικῆς Τραπεζῆς καὶ Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς «περὶ ἀναθέσεως εἰς τὴν τελευταίαν τῆς εἰσπράξεως τῶν πρὸς τὴν Ε.Α.Π. ὀφειλομένων χρεῶν κλπ.».
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 207 τῆς 16.7.1931)
6. Ὁ Ν. 5277/1931 ἐκύρωσε τὴν ἀπὸ 3 Μαΐου 1931 σύμβασιν μεταξὺ Δημοσίου καὶ Ἐθνικῆς Τραπεζῆς «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν Καταστατικῶν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς Νόμων 4332 καὶ 4454».
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 275 τῆς 14.8.1931)
7. Ὁ Ν. 5866/1933 ἐκύρωσε καὶ συνεπλήρωσε τὴν ἀπὸ 26 Ἰουλίου 1933 σύμβασιν μεταξὺ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς «Περὶ εἰσπράξεως τῶν πρὸς τὸ Δημόσιον χρεῶν ἐξ ἀποκαταστάσεως ἀστῶν προσφύγων».
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 313 τῆς 18.10.1963)
8. Ὁ Ν. 6212/1934 ἐκύρωσε τὴν ἀπὸ 30 Μαρτίου 1934 σύμβασιν μεταξὺ Δημοσίου καὶ Ἐθνικῆς Τραπεζῆς «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Νόμου 4332 κλπ. περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας τῆς Α.Τ.Ε.».
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 249 τῆς 27/31.7.1934)
9. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος τῆς 17 Ἀπριλίου 1935 «περὶ ἐπεκτάσεως εἰς Κέρκυραν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς».
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 153 τῆς 17.4.1935).

(Συνέχεια εἰς τὴν ἐπομένην σελίδα)

(Συνέχεια εκ τῆς προηγούμενης σελίδος)

10. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος τῆς 16/19 Νοεμβρίου 1935 «περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τοῦ ἀρθροῦ 16 τοῦ Νόμου 4332».
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 567 τῆς 19.11.1935)
11. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος τῆς 18/19 Νοεμβρίου 1935 ἐκύρωσε τὴν ἀπὸ 15ης Νοεμβρίου 1935 σύμβασιν μεταξὺ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Α.Τ.Ε.».
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 560 τῆς 19.11.1935)
12. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος 270/1936 ἐκύρωσε τὴν ἀπὸ 9 Νοεμβρίου 1936 μεταξὺ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος σύμβασιν «περὶ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1929 συμβάσεως περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας τῆς Α.Τ.Ε.».
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 468 τῆς 23.10.1936)
13. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος 271/1936 συνεπλήρωσε καὶ ἐτροποποίησε τὸν Ν. 4332 «περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας τῆς Α.Τ.Ε., ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως».
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 468 τῆς 23.10.1936)
14. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος 272/1936 «περὶ ἐπαναφορᾶς ἐν ἰσχύϊ τοῦ πίνακος ἐπιτυχόντων κατὰ τὸν ἐνεργηθέντα τῆ 2.6.36 διαγωνισμόν πρὸς πλήρωσιν θέσεων Δοκίμων παρὰ τῆ Α.Τ.Ε.».
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 468 τῆς 23.10.1936)
15. Διόρθωσις ἡμαρτημένων Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 271/1936.
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 473 τῆς 27.10.1936)
16. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος ὑπ' ἀριθ. 350/1936 ἐκύρωσε τὴν ἀπὸ 12.11.1936 σύμβασιν μεταξὺ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ Α.Τ.Ε. «περὶ ἀναθέσεως τῆς Διοικήσεως τοῦ Ταμείου Γεωργικῶν Ἀσφαλειῶν εἰς τὴν Α.Τ.Ε. καὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ Ἀγροτικῆς Νόμων».
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 524 τῆς 27.11.1936)
17. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος ὑπ' ἀριθ. 368/1936 ἐτροποποίησε τοὺς ὑπ' ἀριθ. 271 καὶ 272 τοῦ 1936 Ἀναγκαστικοὺς Νόμους «περὶ Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος» ὡς καὶ τὸν ὑπ' ἀριθ. 5076 νόμον «περὶ Ἀωνύμων Ἐταιριῶν καὶ Τραπεζῶν» ὡς οὗτοι μεταγενεστέρως ἐτροποιοήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν.
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 541 τῆς 12.12.1936)
18. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος ὑπ. ἀριθ. 481/1936 ἐτροποποίησε, συνεπλήρωσε κλπ. τὰς περὶ Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς ἰσχυούσας διατάξεις.
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 66 τῆς 23.2.1937)

(Συνέχεια εἰς τὴν ἐπομένην σελίδα)

(Συνέχεια ἐκ τῆς προηγούμενης σελίδος)

19. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος ὑπ' ἀριθ. 691/1937 ἐκύρωσε τὴν ἀπὸ 27.3.37 σύμβασιν μεταξὺ Δημοσίου καὶ Α.Τ.Ε. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Νόμου 5151 περὶ ἀναθέσεως εἰς τὴν Α.Τ.Ε. τῆς εἰσπράξεως τῶν πρὸς τὴν Ε.Α.Π. ὀφειλομένων χρεῶν».
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 194 τῆς 20.5.1937)
20. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος 1481/1938 Περὶ ἰδρύσεως «Οἴκων τοῦ Ἀγρότου» καὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ Α. Νόμου 1154, ὡς οὗτος μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη.
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 440/26.11.1938)
21. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος 1576/1939 ἐκύρωσε καὶ συνεπλήρωσε τὰς ἀπὸ 25 Ἰουνίου 1937 καὶ 2 Ἰουλίου 1937 ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 30/23.1.1939)
22. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος 1929/1939 Περὶ συστάσεως Ὑφυπουργείου Συνεταιρισμῶν παρὰ τῷ Προέδρῳ τῆς Κυβερνήσεως συμπληρώσεως τῶν Α.Ν. 1154, 1480, 1481 «περὶ Κεντρικῆς Ὁργανώσεως τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν» καὶ «περὶ ἰδρύσεως Οἴκων τοῦ Ἀγρότου» καὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Α.Ν. 865/1937 «περὶ προτιμήσεως μεταξὺ ἀποδοχῶν Ὑπουργοῦ καὶ Δημοσίου ὑπαλλήλου».
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 350/31.8.1939)
23. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος 2078/1939 «περὶ ἰδρύσεως Ὁργανισμοῦ Ἀλιείας καὶ περὶ ἄλλων μέτρων προστασίας καὶ προαγωγῆς αὐτῆς».
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 489/15.11.1939)
24. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος 2314/1940 ἐτροποποίησε τὸ ἄρθρον 1 παρ. 5 τοῦ Ν. 4332 «περὶ ἰδρύσεως ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς Ἐταιρείας διὰ τὴν ἐξαγωγήν καὶ διάθεσιν γεωργικῶν προϊόντων».
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 134/2.5.1940)
25. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος 2584/1940 ἐκύρωσε τὸν Ὁργανισμὸν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 323/11.12.1940)
26. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος 2640/1940 συνεπλήρωσε τὰς περὶ Α.Τ.Ε. κειμένας διατάξεις.
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 381/11.11.1940)
27. Τὸ Ν. Δ/γμα 77/1941 «περὶ καταργήσεως τῆς θέσεως τοῦ Ὑποδιοικητοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς».
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 174/24.5.1941)
28. Τὸ Ν. Δ/γμα 91/1941 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἀπόλυσιν, μετάθεσιν, ἀπόσπασιν, ὑποβιβασμὸν, θέσιν εἰς διαθεσιμότητα, προα-

(Συνέχεια εἰς τὴν ἐπομένην σελίδα)

(Συνέχεια ἐκ τῆς προηγούμενης σελίδος)

γωγὴν καὶ διορισμὸν τῶν ὑπαλλήλων Ὁργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου, Τραπεζῶν, παραχωρηθεισῶν δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ λοιπῶν διατάξεων».

(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 180/29.5.1941)

29. Τὸ Δ/γμα ἀπὸ 30.5.1941 καθορίζει τὰ τῆς συνθέσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.

(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 182/31.5.1941)

30. Τὸ Ν.Δ/γμα ὑπ' ἀριθ. 1936 τῆς 14.10.1942 ἐτροποποίησε διατάξεις τινὰς τῆς περὶ Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς νομοθεσίας.

(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 247 τῆς 30.10.1942)

31. Τὸ Ν.Δ/γμα 2102/1943 ἐκύρωσε τὸ ἀπὸ 24 Δεκεμβρίου 1942 Δ/γμα «περὶ ἰδρύσεως θέσεως Οἰκονομικοῦ Συμβούλου παρὰ τῇ Ἀγροτικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος».

(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 23/30.1.1943)

32. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος 64/1943 «περὶ συστάσεως θέσεως Συνδιοικητοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος».

(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 127 τῆς 11.5.1943)

33. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος 612/1943 καθώρισε τὸν τρόπον ἀσκήσεως τῆς Κυβερνητικῆς ἐξουσίας ἐπὶ τῆς Α.Τ.Ε.

(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 308 τῆς 16.9.1943)

34. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 21779/5709/6.5.1944 ἀπόφασις Ὑπουργῶν Γεωργίας καὶ Οἰκονομικῶν ἐκδοθεῖσα δυνάμει τῶν Ν. Δ/των ὑπ. ἀριθ. 579/1941 (Ε. Φ. Κ. 341/17.10.1941 τ. Α') καὶ 2053/1942 (Ε.Κ.Φ. 6/15-1.1943 τ. Α') δι' ἧς καθωρίσθη ἡ συγκρότησις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

35. Ὁ Νόμος 1462/1944 «περὶ συστάσεως θέσεως Ὑποδιοικητοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος».

(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 117/31.5.1944)

36. Ὁ νόμος 1500/1944 «περὶ συστάσεως θέσεως Γενικοῦ Διευθυντοῦ παρὰ τῇ Ἀγροτικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος».

(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 133/3.7.1944)

37. Ὁ νόμος 49/1944 «περὶ συστάσεως δευτέρας θέσεως Ὑποδιοικητοῦ εἰς τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος καὶ διορισμοῦ Ὑποδιοικητῶν εἰς τὴν αὐτὴν Τράπεζαν».

(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 28/29.11.1944)

38. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 5627/1277/5.3.1945 ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Γεωργίας ἐκδοθεῖσα δυνάμει τῶν Ν. Δ/των ὑπ' ἀριθ. 579/1941 (Ε.Κ.Φ. 341/17.10.1941 τ. Α') καὶ 2053/1942 (Ε.Κ.Φ. 6/14.1.1943 τ. Α'), δι' ἧς καθωρίσθη ἡ συγκρότησις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

(Συνέχεια εἰς τὴν ἐπομένην σελίδα)

(Συνέχεια ἐκ τῆς προηγούμενης σελίδος)

39. Ὁ Ἄναγκ. Νόμος 189/1945 συνεπλήρωσε τὴν περὶ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος κειμένην νομοθεσίαν.
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 58/16.5.1945)
40. Τὸ Β. Δ/γμα ἀπὸ 4.1.1946 καθορίζει τὰ τῆς συνθέσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 16 τῆς 20.1.1946)
41. Τὸ Β. Δ/γμα ἀπὸ 14.3.1946 συνεπλήρωσε τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 4.1.1946 Β.Δ. «περὶ συνθέσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος».
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 110/21.3.1946)
42. Τὸ Ν.Δ/γμα 8.5.1946 ἐτροποποίησε τὴν περὶ Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος Νομοθεσίαν.
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 149/8.5.1946)
43. Τὸ Ν.Δ/γμα 56 τῆς 27.8.46 ἐτροποποίησε τὴν περὶ Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος Νομοθεσίαν.
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 250 τῆς 23.8.1946)
44. Τὸ Β. Δ/γμα τῆς 19ης Φεβρουαρίου 1947 καθώρισε τὸν τρόπον ἐκλογῆς τῶν ἐν τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἀντιπροσώπων τῶν συνεταιρισμένων παραγωγῶν.
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 36/28.2.1947)
45. Τὸ Ν. Δ/γμα 261/1947 ἔθεσε διατάξεις τινὰς ἀφορώσας τὰς Γεωργικὰς Συνεταιρικὰς Ὄργανώσεις καὶ τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος.
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 69/18.4.1947)
46. Τὸ Νομοθετικὸν Διάταγμα 572/1948 καθώρισε τὸ δικαίωμα ὑποθήκης καὶ ἐνεχύρου τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῶν χορηγουμένων ὑπ' αὐτῆς ἀλιευτικῶν δανείων.
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 83 τῆς 6.4.1948)
47. Τὸ Β. Δ/γμα ἀπὸ 20.5.1949 ἐτροποποίησε τὸ ἀπὸ 19 Φεβρουαρίου 1947 Β.Δ. «περὶ ἐκλογῆς τῶν ἐν τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ τῆς Α.Τ.Ε. ἀντιπροσώπων τῶν συνεταιρισμένων παραγωγῶν».
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 116/25.5.1949)
48. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος 1641/1951 παρέτεινε τὴν λειτουργίαν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 5 τῆς 5.1.1951)
49. Ὁ Νόμος 2359/1953 ἐτροποποίησε καὶ συνεπλήρωσε ἑνίας τῶν περὶ Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ περὶ συνεταιρισμῶν κειμένας διατάξεις.
(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 79/2.4.1953)

(Συνέχεια εἰς τὴν ἐπομένην σελίδα)

(Συνέχεια εκ τής προηγούμενης σελίδος)

50. Το Ν. Δ/γμα 2555/1953 έτροποποίησε και συνεπλήρωσε τον Ν. 2359/1953 «περί τροποποίησης και συμπλήρωσης ενίων των περι 'Αγροτικής Τραπεζής τής 'Ελλάδος και περι Συνεταιρισμών κειμένων διατάξεων». (Εφ. Κυβ. τ. Α' φ. 227/27.8.1953)
51. Το Β. Δ/γμα από 17.10.1953 έρρύθμισε τά τής έκλογής των έν τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ τής Α.Τ.Ε. αντιπροσώπων των συνεταιρισμένων παραγωγών. (Εφ. Κυβ. τ. Α' φ. 306/1953)
52. Το Ν. Δ/γμα 3874/1958 έτροποποίησε και συνεπλήρωσε ενίας των περι 'Αγροτικής Τραπεζής τής 'Ελλάδος κλπ. κειμένων διατάξεων. (Εφ. Κυβ. τ. Α' φ. 176/29.10.1953)
53. Το Β. Δ/γμα από 18.2.1959 έρρύθμισε τά τής έπιλογής των έν τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ τής Α.Τ.Ε. αντιπροσώπων των συνεταιρισμένων και μη άγροτών. (Εφ. Κυβ. τ. Α' φ. 38/1959)
54. 'Ο Νόμος 4035/1960 «περί μέτρων έπεκτάσεως και βελτιώσεως των δενδροκηπευτικών καλλιεργειών και άλλων τινών διατάξεων» αντικατέστησε, συνεπλήρωσε και ήρμήνευσε ενίας διατάξεις του Καταστατικού τής Α.Τ.Ε. (Εφ. Κυβ. τ. Α' φ. 15/15.2.1960)
55. Το Ν. Δ/γμα 4087/1960 «περί ίδρύσεως εταιρείας έξαγωγής ιδία νοπών γεωργικών προϊόντων, διευκολύνσεως τής διαθέσεως πορτοκαλλίων, συμπλήρωσεως του τεχνικού έξοπλισμού τής χώρας, αξιοποίησης τής γεωργικής παραγωγής και συμπλήρωσεως τής περι Α.Τ.Ε. νομοθεσίας». (Εφ. Κυβ. τ. Α' φ. 111/29.7.1960)
56. Ν.Δ. 4235/1962, περι τροποποίησης και συμπλήρωσεως ενίων των περι 'Αγροτικής Τραπεζής τής 'Ελλάδος κειμένων διατάξεων. (Εφ. Κυβ. τ. Α', φ. 119)
57. Π.Υ.Σ. 217 τής 21/23.12.63, περι έπαναφορᾶς έν Ισχύϊ τής παρ. 8 του άρθρ. 34 του Καταστατικού Νόμου τής 'Αγροτικής Τραπεζής. (Εφ. Κυβ. τ. Α' φ. 229)
58. Ν.Δ. 4352 τής 11/17.8.1964, περι διατάξεων άφορωσών τους δημοσίους υπαλλήλους ως και περι καταργήσεως Συμβουλίων, 'Επιτροπών των Δημοσίων 'Υπηρεσιών κλπ. (Εφ. Κυβ. τ. Α' φ. 135)
59. Α.Ν. 4 τής 10/10.5.67 περι άποκαταστάσεως εύρυθμίας εις την λειτουργίαν των Δημοσίων 'Υπηρεσιών και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ. (Εφ. Κυβ. τ. Α' φ. 67)
60. Α.Ν. 19 τής 27/29.5.67, περι τροποποίησης, συμπλήρωσεως κλπ. του 'Αναγκ.

(Συνέχεια εις την έπομένην σελίδα)

(Συνέχεια εκ τῆς προηγούμενης σελίδος)

Νόμου ὑπ' ἀριθ. 4/1967 «περὶ ἀποκαταστάσεως εὐρυθμίας εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ.».

(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 85)

61. Α.Ν. 31 τῆς 10/14.6.67, περὶ λήξεως τῆς θητείας τῶν μελῶν τῶν Διοικητικῶν καὶ Ἐποπτικῶν Συμβούλων τῶν ἀνωτέρου βαθμοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὁργανώσεων, ἀνασυνθέσεως τῶν Συμβουλίῶν αὐτῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων.

(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 97)

62. Α.Ν. 65 τῆς 15/20.7.67, περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἑνιαῖον κείμενον τῶν διατάξεων τῶν Ἀναγκαστικῶν νόμων ὑπ' ἀρ. 4/1967 καὶ 19/1967 «περὶ ἀποκαταστάσεως εὐρυθμίας εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ.».

(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 124)

63. Θ' Συντ. Πρ. τῆς 18/22.7.67, περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ νομιμοφροσύνης τῶν ὑπαλλήλων διατάξεων.

(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 125)

64. Α.Ν. 237 τῆς 29/29.12.67, περὶ διαλύσεως τῶν Γεωργικῶν Συνδέσμων Ἀγροτῶν καὶ καθορισμοῦ τῆς τύχης τῆς περιουσίας αὐτῶν καὶ τῶν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀρθρ. 14 τοῦ Α.Ν. 31/1967 διαλυθέντων Ἀγροτικῶν Συλλόγων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων.

(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 238)

65. Ἀποφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Γεωργίας ὑπ. ἀριθ. 102750/6660/13.6.1967 περὶ καθορισμοῦ ἀριθμοῦ μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.

(Ἐφ. Κυβ. τ. Β' φ. 413 τῆς 23.6.1967)

66. Α.Ν. 430/1968, περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς περὶ ταύτης Νομοθεσίας.

κ.λ.π.

(Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 114 1968).

ταύτης, μετὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτεῖαν τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν, μετὸν Ἴσολογισμὸν καὶ τὸν Ἀπολογισμὸν τῆς Τραπεζῆς, μετὸν διοίκησιν ταύτης, μετὸ ἐποπτικὸν Συμβούλιον καὶ τοὺς ἐλεγκτάς, μετὸ προσωπικὸν ταύτης, μετὰς σχέσεις τῆς Α.Τ.Ε. πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, μετὸν συναξιοδότησιν τοῦ προσωπικοῦ, μετὸν σχέσιν Α.Τ.Ε. καὶ Ὑπουργείου Γεωργίας, μετὰς φορολογικὰς ἀπαλλαγὰς καὶ τὰς ἀτελείας, τὰς ὁποίας ἀπολαβεῖ αὕτη, μετὰ ἀγροτικὰ χρέη, κλπ. Εἰς τὸν πίνακα 1, καταρτισθέντα βάσει στοιχείων τῆς Α.Τ.Ε., δίδονται τὰ κυριώτερα ἀπὸ τὰ ἐν λόγῳ νομοθετικὰ κείμενα. Σημειοῦται ὅτι ἡ νομοθεσία τῆς Α.Τ.Ε. ἐπηρεάζεται καὶ ἀπὸ τὴν

θεσμοθέτησιν ἄλλων νόμων. Ἐνδεικτικῶς ἀναφέρονται αἱ διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ ἐνεχύρου (ἀριθ. 1211), περὶ πληρεξουσιότητος (ἄρθρ. 217-220), περὶ ἐνοχῶν ἐκ συμβάσεων ἐν γένει κλπ.

5. Σχέσεις Α.Τ.Ε. καὶ Κράτους. Ἡ οὐσιώδης κρατικὴ παρέμβασις εἰς τὸν τομέα τῆς ἀσκήσεως πολιτικῆς ἀγροτικῆς πίστεως ὑπῆρξεν ὁ καταστατικὸς νόμος ἰδρύσεως τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος. Αἱ ἐπακολουθήσασαι ἐν συνεχείᾳ παρεμβάσεις, τροποποιούσαι ἢ συμπληροῦσαι τὸν ἀρχικὸν νόμον, ἀποτελοῦν προσθέτους κρατικὰς δραστηριότητας σχετιζομένας μὲ τὴν ἀσκήσιν τῆς ἀγροτικῆς πίστεως εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ σχετικὴ νομοθεσία καὶ νομολογία εἶναι ἐκτεταμένη.

Ἀπὸ τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Α.Τ.Ε. προκύπτει ὅτι αὕτη εἶναι : «αὐτόνομος τραπεζικὸς ὀργανισμὸς κοινωφελοῦς χαρακτηρῶς» (1). Ἐξ ἄλλου, ἡ νομολογία ἀποφαίνεται ὅτι ἡ Α.Τ.Ε. ἀποτελεῖ Νομικὸν Πρόσωπον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου καὶ οἱ ὑπάλληλοι αὐτῆς εἶναι ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι (2). Δυνάμει καταστατικῶν διατάξεων, «ἡ Ἀγροτικὴ, εὐρισκομένη εἰς διαρκῆ ἐπαφὴν καὶ συνεργασίαν μετὰ τῶν γεωργικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους» (3). . . . θὰ παρέχῃ ἀμέριστον τὴν ἠθικὴν καὶ ὕλικὴν αὐτῆς ἀρωγὴν διὰ καταλλήλου χειρισμοῦ τῆς πίστεως πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ γεωργικοῦ προγράμματος τοῦ Κράτους, ἐπὶ τῷ τέλει ἀναπτύξεως τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς». Ἐκ τῶν ἀνωτέρω θὰ ἠδύνατο νὰ συναχθῆ τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ Α.Τ.Ε. ἀποτελεῖ αὐτόνομον ὀργανισμὸν, ὁ ὅποιος ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ γεωργικοῦ προγράμματος τῆς χώρας. Παρὰ ταῦτα, ὁ κρατικὸς ἐλεγχὸς εἶναι ἐπὶ ταύτης συνεχῆς καὶ δύναται νὰ ὑπαχθῆ εἰς δύο κατηγορίας, ἥτοι τὸν ἔμμεσον κρατικὸν ἐλεγχον καὶ τὸν ἄμεσον τοιοῦτον. Ἦδη ἡ προαναφερθεῖσα διάταξις τῆς παρ. 2 τοῦ ἄρθρ. 1 περὶ «ἀμερίστου ἠθικῆς καὶ ὕλικῆς αὐτῆς ἀρωγῆς. . . διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν γεωργικῶν προγραμμάτων τοῦ κράτους» ἀποτελεῖ σαφῆ ὑποχρέωσιν τῆς Α.Τ.Ε. ἐμμέσου χαρακτηρῶς ὅπως συμμορφοῦται αὕτη καὶ ἀκολουθεῖ τὴν χαρασσομένην ὑπὸ τοῦ Κράτους πολιτικὴν γεωργικῆς ἀναπτύξεως. Πολλαὶ ἐνέργειαι τῆς Α.Τ.Ε. πραγματοποιοῦνται μόνον κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου. Οὕτως, ἐπιτρέπεται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου νὰ δοθῇ ἐγγύησις τοῦ Κράτους διὰ τὰς καταθέσεις παρὰ τῆ Α.Τ.Ε. (4). Διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ τόκου τῶν διαφόρων κατηγοριῶν δανείων ἀπαιτεῖται, ὑπὸ ὄρισμένας προϋποθέσεις, καὶ ἐγκρισίς τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (5). Συμφωνούντος καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Α.Τ.Ε., πρὸς ἀσφάλειαν τῶν χορηγουμένων ὑπ' αὐτῆς δανείων μέσης ἢ μακρᾶς προθεσμίας εἰς ἀκτήμονας καλλιεργητὰς ἀποκατασταθέντας ὑπὸ τοῦ Κράτους, νὰ ἐγγράφη πρώτην ὑποθήκην ἐπὶ τῶν παραχωρηθέντων εἰς αὐτοὺς ἐπὶ νομῆ κτημάτων τῆς

1. Ὁρα Πρακτικὰ Βουλῆς 17-9-1929, Συζήτησις ἐπὶ Ν. 4454.

2. Συμβ. Ἐπικρατείας, ἀπόφ. 191/1931, 85/1933, 189/1946, 874/1947, Ἀρείου Πάγου 33/1945, Ἐφ. Θεσ/κης 318/1943.

3. Ἄρθρ. 1 παρ. 2 Ν. 4332, κλπ.

4. Ν. 4332, ἄρθρ. 6.

5. Ἄρθρ. 7 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Α.Τ.Ε., παρ. 3.

κυριότητα του Κράτους⁽¹⁾. Η Α.Τ.Ε. δικαιούται να ζητή βοήθειαν του Υπουργείου Γεωργίας, διὰ τὴν συλλογὴν στοιχείων, ἐκπόνησιν τεχνικῶν μελετῶν, τὴν παρακολούθησιν τῆς καλῆς χρησιμοποίησεως καὶ παραγωγικότητος τῶν δανείων⁽²⁾. Γενικότερον, ὁμως, ἅπασαι αἱ ἐνέργειαι τῆς Α.Τ.Ε. ὑπόκεινται εἰς τὸν ἔμμεσον ἔλεγχον τοῦ Κράτους, μέσῳ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ταύτης, ὁ διορισμὸς καὶ ἡ σύνθεσις τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ ἄμεσον κρατικὴν παρέμβασιν.

Ἡ σύνθεσις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Α.Τ.Ε. ἔχει ὑποστῆ ἄρκετὰς τροποποιήσεις κατὰ τὴν περίοδον ἀπὸ τοῦ 1929 καὶ ἐντεῦθεν. Μέχρι πρό τινας π.χ. τοῦτο ἀπηρτίζετο ἐκ 12 μελῶν. Ἀπὸ τοῦ 1967 καὶ ἐντεῦθεν ὁμως τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Α.Τ.Ε. εἶναι ἑπταμελές⁽³⁾ ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ Διοικητοῦ, ὡς προέδρου, τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Υπουργείου Γεωργίας, ὡς ἀντιπροέδρου, τοῦ Ὑποδιοικητοῦ τῆς Α.Τ.Ε., τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Υπουργείου Γεωργίας, ἐνὸς Διευθυντοῦ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἐνὸς ἐκπροσώπου Συνεταιρισμῶν ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας καὶ ἐνὸς ἐκπροσώπου τῶν μὴ συνεταιρισμένων ἀγροτῶν, ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας.

Ἀνεξαρτήτως πάντως τῶν μεταβολῶν τὰς ὁποίας ὑπέστη δι' ἁμέσων νομοθετικῶν ἐνεργειῶν, ἡ διάρθρωσις τούτου ἐξασφαλίζει κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον τὴν ἄμεσον καὶ ἔμμεσον κυβερνητικὴν ἐποπτείαν ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς Α.Τ.Ε. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον ὄργανον τῆς διοικήσεως ταύτης, ἐγκρίνει καὶ καθορίζει τὴν τηρητέαν πολιτικὴν εἰς τὴν ἀγροτικὴν πίστιν, προτείνει τὰ ληπτέα νομοθετικὰ καὶ διοικητικὰ μέτρα, τοὺς τρόπους διαθέσεως τῶν πιστώσεων, τὸ ὕψος τοῦ ἐπιτοκίου, τοὺς ὅρους παραδοχῆς τῶν καταθέσεων, τὴν σύστασιν ὑποκαταστημάτων καὶ τὰς λοιπὰς πιστωτικὰς καὶ διοικητικὰς ἐργασίας τῆς Τραπεζῆς⁽⁴⁾ κλπ. Τὸ ἀνώτατον ἐκτελεστικὸν ὄργανον τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι ὁ Διοικητής, ὁ ὁποῖος διορίζεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀποφάσει τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Γεωργίας. Ὁ Ὑποδιοικητής, ἐξ ἄλλου, διορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Γεωργίας⁽⁵⁾.

Ὁ Διοικητής τῆς Τραπεζῆς ὁ ὁποῖος ἀντιπροσωπεύει ἐκάστοτε τὴν Κυβέρνησιν, προΐσταται τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Τραπεζῆς, διορίζει τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικόν, εἰσηγείται εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τὰ πρὸς συζητήσιν θέματα, ἐκτελεῖ τὰς λαμβανομένας ἀποφάσεις, ἀσκεῖ ἔλεγχον ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς Τραπεζῆς, καὶ ἐκπροσωπεῖ τὴν Τράπεζαν ἔναντι οἰουδήποτε τρίτου καὶ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων.

Ἐκτὸς ὁμως τῆς ἁμέσου καὶ ἔμμεσου κρατικῆς παρεμβάσεως εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Α.Τ.Ε. ὑπάρχει καὶ ἡ ἐποπτεία τοῦ Κράτους ἐπὶ ταύτης : Ἡ ἐποπτεία

1. Καταστατικὸν ἄρθρ. 7 παρ. 4.

2. Καταστατικὸν (Ν. 4332) ἄρθρ. 18, παρ. 2-4.

3. Ἀπόφ. Ὑπ. Συντονισμοῦ καὶ Γεωργίας ὑπ. ἀρ. 102750/6660/13.6.67.

4. Καταστατικὸν ἄρθρ. 26.

5. Ν.Δ. 3874/1958, Καταστατικὸν ἄρθρ. 7.

λαμβάνει χώραν κατὰ δύο τρόπους: ἤτοι πρῶτον, διὰ τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου καὶ δευτέρον, διὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας.

Τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον (1) ἀποτελεῖται ἀπὸ ἓν μέλος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀπὸ ἓν μέλος τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἀπὸ ἓν μέλος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν, ὀριζομένων, τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, ὑπὸ τῆς ὀλομελείας τῶν οἰκείων σωμάτων ἐπὶ διετέθηται. Τὸ ἔργον τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου συνίσταται εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς νομιμότητος, ὄχι καὶ τῆς σκοπιμότητος τῶν πράξεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 32 τοῦ Καταστατικοῦ, ἡ Α.Τ.Ε. τελεῖ ὑπὸ Κυβερνητικὴν ἐποπτείαν, ἥτις ἀσκεῖται διὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας. Παλαιότερον ἡ ἐποπτεία αὕτη ἤσκειτο διὰ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου (2). Ἐξ ἄλλου, ὁ ἐτήσιος Ἰσολογισμὸς τῆς Τραπεζῆς ἐξελέγχεται εἰδικότερον ὑπὸ τριῶν ἐλεγκτῶν, ἤτοι ἐξ ἑνὸς ὑπαλλήλου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἐξ ἑνὸς ὑπαλλήλου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς καὶ ἐξ ἑνὸς ὑπαλλήλου τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἔκθεσις τῶν ἐλεγκτῶν ὑποβάλλεται εἰς τὸ ἐποπτικὸν συμβούλιον.

Τέλος, ἡ κυβερνητικὴ ἐποπτεία ἐπὶ τῆς Α.Τ.Ε. ἐκτείνεται καὶ εἰς τὸ προσωπικὸν ταύτης. Ἡ κρατικὴ παρέμβασις καὶ ἐν προκειμένῳ εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι ἄμεσος ἢ ἕμμεσος. Ἡ ἄμεσος παρέμβασις συνίσταται εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων ἐν γένει, εἰς τὴν ἀπόλυσιν ἢ διαθεσιμότητα τούτων κ.ο.κ. (3). Ἐξ ἄλλου, συμφώνως πρὸς καταστατικὴν διάταξιν, τὸ προσωπικὸν τῆς Τραπεζῆς διορίζεται ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου (4). Δοθέντος δὲ ὅτι ἡ διοίκησις τῆς Α.Τ.Ε. διορίζεται καὶ ἐλέγχεται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ὁ διορισμὸς ἢ ἀπόλυσις ὑπαλλήλων τελεῖ ὑπὸ τὸν ἕμμεσον κρατικὸν ἔλεγχον.

γ) Ἡ Ἀγροτικὴ πίστις εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν

Ἡ συγκέντρωσις πληροφοριῶν σχετιζομένων μετὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἀγροτικῆς πίστεως εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν δὲν εἶναι εὐκόλος. Αἱ ὑπάρχουσαι πηγαὶ δὲν ἐξαντλοῦν τὸ θέμα πρὸς ὄλας τὰς κατευθύνσεις. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα δίδονται κατωτέρω δέον νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἔχοντα μᾶλλον ἐνδεικτικὸν χαρακτῆρα.

Ἡ προσφορὰ πιστώσεων πρὸς τὸν ἀγροτικὸν τομέα δὲν ἐμφανίζεται ὁμοίμορφος εἰς τὰς διαφόρους χώρας παρὰ τὸ γεγονὸς καθ' ὃ ἡ ζήτησις κεφαλαίου καὶ χρήματος διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν βραχυχρόνων καὶ μακροχρόνων ἀναγκῶν

1. Ἄρθρ. 28 Καταστατικοῦ.

2. Α.Ν. 271/1936, Α.Ν. 481/1937, Ν. 612/1940, Ν. 4454/1930, Ν. 189/1945, ἄρθρ. 32 τοῦ Καταστατικοῦ, κλπ.

3. Α.Ν. 4/1967, Α.Ν. 19/1967, Α.Ν. 31/1967, Α.Ν. 65/1967, Θ' Συντ. Πρᾶξις /1967, κλπ. Ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἰσχύουν σήμερον οἱ ἀνωτέρω νόμοι καὶ πολλοὶ ἄλλοι σχετιζόμενοι μετὰ τὴν Α.Τ.Ε., ἡ θέσις τούτων ὑποδηλοῖ τὴν ἔκτασιν τῆς κρατικῆς παρεμβάσεως εἰς τὴν ἀσκήσιν τῆς ἀγροτικῆς πίστεως ἐν Ἑλλάδι.

4. Καταστατικὸν ἄρθρ. 30 καὶ Ὀργανισμὸς Α.Τ.Ε. Φ.Ε.Κ. τ. Α' 61/18.4.1962.

των γεωργῶν παρουσιάζει τὰ ἴδια προβλήματα εἰς ὄλας σχεδὸν τὰς χώρας. Ἀπὸ τὴν ὑπάρχουσαν βιβλιογραφίαν καὶ τὰς διαθέσιμους πηγὰς πληροφοριῶν συνάγεται ὅτι εἰς ὀρισμένας χώρας δὲν ὑπάρχουν ἐξειδικευμένοι ὀργανισμοὶ ἀσκήσεως τῆς ἀγροτικῆς πίστεως, εἰς ἄλλας χώρας ὑπάρχει εἰς μόνον σχετικὸς ὀργανισμὸς καὶ εἰς ἄλλας περισσότεροι τοῦ ἐνός. Εἰς μίαν ἔρευναν τὴν ὅποιαν ἐνήργησε τὸ Κέντρον Ἀναπτύξεως τοῦ Ὄργανισμοῦ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας διὰ τὰς Τραπεζὰς Ἀναπτύξεως εἰς τὰς ἀναπτυσσομένας χώρας, ἐξετάζονται τὰ σχετικὰ Τραπεζικὰ ἰδρύματα ἐνενήκοντα περίπου χωρῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται καὶ τὰ ἰδρύματα ἀγροτικῆς πίστεως. Ἐκ τῶν χωρῶν αὐτῶν μόνον 26 φαίνεται νὰ διαθέτουν ἐξειδικευμένους ὀργανισμοὺς Ἀγροτικῆς πίστεως. Θὰ πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ κάλυψις τῆς ἐρεύνης, ἡ ἔκτασις τῶν πληροφοριῶν καὶ ἡ ἀξιολογία τῶν στοιχείων δὲν εἶναι ἐπαρκῆ, ὡς ἀναγράφεται ἄλλως τε εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ταύτης. Ἐξ ἄλλων πηγῶν περαιτέρω προκύπτει ὅτι εἰς πολὺς εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ταύτης. Ἐξ ἄλλων πηγῶν περαιτέρω προκύπτει ὅτι εἰς πολὺς εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ταύτης. Ἐξ ἄλλων πηγῶν περαιτέρω προκύπτει ὅτι εἰς πολὺς εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ταύτης. Ἐξ ἄλλων πηγῶν περαιτέρω προκύπτει ὅτι εἰς πολὺς εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ταύτης. Ἐξ ἄλλων πηγῶν περαιτέρω προκύπτει ὅτι εἰς πολὺς εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ταύτης.

1. Ἀναπτυσσομένης χώρας. Τὰ στοιχεῖα τὰ ὅποια δίδονται κατωτέρω ἐλήφθησαν ἀπὸ τὴν προαναφερθεῖσαν μελέτην τοῦ Ὄργανισμοῦ Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ Ἀναπτύξεως. Μὲ ὄλας τὰς ἐπιφυλάξεις διὰ τὴν ἀκρίβειαν στοιχείων πιστωτικῶν χαρακτηριστῆρος δίδεται ὁ πίναξ 2 εἰς τὸν ὅποιον περιγράφονται 19 Τραπεζικὰ ἰδρύματα Ἀγροτικῆς Πίστεως εἰς 17 ὑπαναπτύκτους καὶ ἀναπτυσσομένας χώρας. Εἰς τὴν πρώτην στήλην τοῦ πίνακος τούτου δίδεται ἡ χώρα, εἰς τὴν ὅποιαν λειτουργεῖ τὸ ἴδρυμα, εἰς τὴν δευτέραν ὁ τίτλος τοῦ ἰδρυματος, εἰς τὴν τρίτην ἡ νομικὴ μορφή τούτου, εἰς τὴν τετάρτην ἡ χρονολογία ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν, εἰς τὴν πέμπτην ἡ γεωγραφικὴ κάλυψις, εἰς τὴν ἕκτην ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑποκαταστημάτων καὶ πρακτορείων, εἰς τὴν ἑβδόμην αἱ ὑπηρεσίαι τὰς ὁποίας ἔχει, εἰς τὴν ὀγδόην τὸ ἀντικείμενον τῶν ἐργασιῶν καὶ εἰς τὴν ἐνάτην ἡ χρονολογία εἰς τὴν ὅποιαν ἀναφέρονται αἱ πληροφορίες.

Ἐκ τοῦ κατωτέρω πίνακος 2 προκύπτει ὅτι τὸ καθεστῶς ἀγροτικῆς πίστεως δὲν εἶναι ὁμοίομορφον εἰς τὰς διαφόρους χώρας. Ὁρισμένοι ἐξ αὐτῶν ἔχουν ἔν μόνον ὀργανισμὸν ἀσκήσεως ἀγροτικῆς πίστεως ἐνῶ εἰς ἄλλας ὑπάρχουν πλείονες τοῦ ἐνός. Αἱ ἀγροτικαὶ Τράπεζαι εἰς τὰς περισσότερας χώρας εἶναι δημόσιαι καὶ ἀσκοῦν τὴν ἀγροτικὴν πίστιν μονοπωλιακῶς. Ὁρισμένοι ὅμως εἶναι μικταὶ ἢ ἔχουν τὸν χαρακτήρα ἀνώνυμου ἐταιρίας, ἢ τὴν μορφήν κρατικῆς ἐπιχειρήσεως. Ἡ γεωγραφικὴ κάλυψις τῶν ἐργασιῶν τῶν περισσότερων ἀναφέρεται εἰς ὀλόκληρον τὴν χώραν. Ὁρισμένοι ὅμως καλύπτουν ἔν μόνον τμήμα ταύτης ὡς συνέβαινε εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὴν περίοδον ἢ ὅποια προηγείται τῆς ἰδρύσεως τῆς Α.Τ.Ε. (Κοινωφελὲς Ταμεῖον Κρήτης κλπ.). Ὁρισμένοι ἐξ αὐτῶν ἐμφανίζονται λειτουργοῦσαι μὲ μικρὸν ἀριθμὸν Ὑποκαταστημάτων, ἐνῶ ἄλλων τὸ δίκτυον τῶν ὑπηρεσιῶν ἀνά τὴν χώραν εἶναι μέγαλον. Ἡ ὀργάνωσις τούτων περιλαμβάνει ἐκτὸς τῶν συνήθων ὑπηρεσιῶν τοῦ Διοικητικοῦ καὶ τοῦ Λογιστηρίου, ὡς κεντρικὴν ὑπηρεσίαν, τὴν διεύθυνσιν γεωργικῶν πιστώσεων. Πολλοὶ

Π Ι Ν Α Ξ
ΤΡΑΠΕΖΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΕΙΣ

Χώρα	Τίτλος Τραπέζης	Ίδιοκτησία - Νομική βάση	Χρονολογία έναρξεως έργασιών	Γεωγραφική Κάλυψις	Ύποκαταστήματα και Πρακτορεία
Αφγανιστάν	Agricultural and Cottage Industries Bank	Μικτή	Μάρτιος 1954	Έθνική	—
Βολιβία	Banco Agricola de Bolivia	Δημοσία	Φεβρουάριος 1942	Έθνική	18
Βραζιλία	Banco de Credito Agricola do Espirito Santo S.A.	Δημοσία	Ίούνιος 1936	Περιφερειακή	24
	Associacao Brasileira de Credito e Assistencia Rural (1) (A. B. C. A. R.)	Δημοσία, προ-ελθούσα από συγχώνευσιν προϋπαρχουσών τοπικών οργανώσεων	1956	Έθνική	Ύπηρεσται εις Πολιτείας 15. Περιφερειακά γραφεία 85. Τοπικά γραφεία 559.

(1) Αί πληροφορίες διά την Α.Β.Α.Α.Α. έλήθησαν από τό F.A.O. New Approach to Agricultural Credit, Rome, 1966.

ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΑΣ ΧΩΡΑΣ

'Οργάνωσις 'Υπηρεσίαι	Περιγραφή 'Εργασιών	Χρονολογία εις ην ἀναφέρονται αἱ πλη- ροφορίαι
	Χορήγησις μεσοπροθέσμων δανείων διὰ τὴν ἀπόκτησιν ὑλικῶν, ἀντλιῶν ὕδατος, τρακτέρ καὶ ἐξοπλισμοῦ ἀρδεύσεως. Χορήγησις δανείου πενταετοῦς διάρκειας διὰ τὴν ἀγορὰν γαιῶν διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν ἐδαφῶν. Ἄσκει συμβουλευτικὰς ἐργασίας ἐκτελέσεως ἔργων μὲ τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας	Δεκέμβριος 1964
Τμήματα : Πιστώσεων, Συνεταιρισμῶν, Λογιστικῶν, Διοικητικῶν	Χορήγησις πιστώσεων μὲ εὐνοϊκοὺς ὄρους εἰς καλλιεργητάς. Βοηθεῖ τοὺς καλλιεργητάς νὰ ἐφαρμόσουν νέας μεθόδους καλλιεργείας, ἐνθαρρύνει τὴν δημιουργίαν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀγροτικῶν συνεταιρισμῶν. Συνεχῆς ἐπέκτασις πρὸς νέας περιοχὰς τῆς χώρας	Ἰούνιος 1963
Τμήματα : Γεωργικῶν πιστώσεων καὶ ἐμπορικῶν πιστώσεων	Ἡ Τράπεζα ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς καὶ τὴν προώθησιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας τῆς περιοχῆς. Χορηγεῖ δάνεια μικρᾶς, μέσης καὶ μακρᾶς προθεσμίας μὲ ἐπιτόκιον κυμαινόμενον μεταξὺ 8-12%. Ἔχει δικαίωμα ἀναπροεξοφλήσεως εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Βραζιλίας. Παρέχει τεχνικὴν βοήθειαν εἰς τοὺς λαμβάνοντας τὰ δάνεια	Φεβρουάριος 1966
'Εργασίαι ἐπὶ συνεταιριστικῆς βάσεως - Ὑπηρεσίαι Διοικητικοῦ, Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν. Ὑπηρεσίαι ἐντοπίων καὶ ξένων συμβούλων	Ὁ ὄργανισμὸς οὗτος συνδύαζει τὰς ὑπηρεσίας γεωργικῶν ἐφαρμογῶν μὲ τὴν ἐλεγχομένην καὶ κατευθυνομένην γεωργικὴν πίστιν. Αἱ ἐργασίαι τοῦ κατευθύνονται ἀπὸ τὸ πενταετὸς πρόγραμμα οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Ἐφαρμόζει μεθόδους ἐκπαίδευσσεως διὰ τὸν ἐπηρεασμὸν τῶν ἰδιωτῶν, τῶν ὁμάδων καὶ τῶν ἀγροτικῶν μαζῶν. Αἱ ἐκπαιδευτικαὶ ἐργασίαι πραγματοποιοῦνται εἰς τὸ περιβάλλον τῶν ἀγροτικῶν οἰκογενειῶν καὶ περιλαμβάνουν διαλέξεις, σεμινάρια, πρακτικὰς ἐφαρμογὰς καὶ ἐκπαιδευτικὰ ταξίδια. Αἱ ὑπηρεσίαι ἐφαρμογῶν παρέχουν τὴν τεχνικὴν βοήθειαν εἰς τοὺς ἀγρότας μὲ σκοπὸν τὴν βελτίωσιν τῆς παραγωγικότητος ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν κατάλληλον χρησιμοποίησιν τῶν παρεχομένων πιστώσεων. Τὰ δάνεια ὁμῶς χορηγοῦνται ἀπὸ τὰς συνεργαζομένας Τραπεζὰς. Τὸ προσωπικὸν τῶν γεωργικῶν ἐφαρμογῶν εἶναι ὑπεύθυνον διὰ τὴν προπαρασκευῆν	1964

(Συνέχεια του πί-

Χώρα	Τίτλος Τραπέζης	Ίδιοκτησία - Νομική βάση	Χρονολογία ενάρξεως έργασιών	Γεωγραφική Κάλυψις	Υποκαταστή- ματα και Πρακτορεία
Δομινικανική Δημοκρατία	Banco Agrícola de Los Repu- blica Dominicana	Δημοσία	1945	Έθνική	12

νακος 2)

'Οργάνωσις - 'Υπηρεσία	Περιγραφή 'Εργασιών	Χρονολογία εις ην αναφέρονται αί πληροφορίες
	<p>του σχεδίου του έργου, διά την εκτέλεσιν τούτου και την κατάλληλον χρησιμοποίησιν του δανείου. 'Η πίστωσις, βραχυχρόνιος ή μακροχρόνιος, χορηγείται κατόπιν επιλογής των άγροτών οι όποιοι άντιλαμβάνονται τους άντικειμενικούς σκοπούς του προγράμματος και δύνανται να τó πραγματοποιήσουν. 'Ο σκοπός του δανείου συνίσταται εις τόν έφοδιασμόν του καλλιεργητού διά κεφαλαίων, με σκοπόν την βελτίωσιν της γεωργικής επιχειρήσεως, την κατασκευήν κατοικιών και άγροτικών κτημάτων, την αύξησιν της παραγωγής γενικώς, την προώθησιν της παραγωγής εξαγωγίμων προϊόντων, κλπ.</p>	
<p>Διεύθυνσις Πίστεως και 'Εργασιών, Τμήμα Καταθέσεων, Τμήμα γεωργικής ανάπτυξεως, Τμήμα Λογιστηρίου</p>	<p>Χορήγησις των αναγκαίων πιστώσεων διά την προώθησιν και την διαφοροποίησιν της άγροτικής παραγωγής διά την άνύψωσιν του επιπέδου διαβιώσεως των άγροτών. 'Υποστήριξις των γεωργικών επιχειρήσεων, αι όποια δημιουργούνται βάσει του νόμου περι άγροτικών μεταρρυθμίσεων. Τó χορηγούμενα δάνεια είναι βραχείας, μέσης και μακράς προθεσμίας. Παροχή τεχνικής βοηθείας. Προεξόφλησις και άναπροεξόφλησις έμπορικών γραμματίων. 'Αποδοχή καταθέσεων. Συμμετοχή εις εταιρίας άγροτικής πίστεως. Χορήγησις δανείων έξοπλισμού εις μικρούς καλλιεργητάς και δανείων διά την αξιοποίησιν γαιών. 'Αγορά και πώλησις γεωργικών προϊόντων διά λογαριασμόν του Κράτους. 'Ασφάλισις προϊόντων έναντι παντός κινδύνου. 'Εκτέλεσις μελετών πάσης φύσεως διά την γεωργικήν ανάπτυξιν</p>	

(Συνέχεια τοῦ πί-

Χώρα	Τίτλος Τραπεζῆς	Ἰδιοκτησία - Νομικὴ βάση	Χρονολογία ἐνάρξεως ἐργασιῶν	Γεωγραφικὴ κάλυψις	Ὑποκαταστή- ματα καὶ Πρακτορεῖα
Κεϋλάνη	Agricultural and Industrial Cre- dit Corporation of Ceylan	Δημοσία	Δεκέμβριος 1943	Ἐθνικὴ	—
Κολομβία	Caja de Credito Agrario, Indus- trial & Minero	Μικτὴ Ἀν. Ἑταιρία	1932	Ἐθνικὴ	586
Κώστα Ρίκα	Banko de Credito Agricola de Cartago	Δημοσία	—	Ἐθνικὴ	2
Ἰράν	Banque de Cré- dit Agricole et de Développement Rural	Δημοσία - ἰδρῶθη δι' εἰ- δικοῦ νόμου	Αὐγουστος 1934	Ἐθνικὴ	126 Ὑποκατα- στήματα 20 Πρακτορεῖα 200 Μονάδες κινητὰ

νακος 2)

Όργανωσις - Υπηρεσία	Περιγραφή Έργασιών	Χρονολογία εις ην ἀναφέρονται αι πληροφορία
Τμήμα Δανείων και Πραγματογνωμοσύν- νης Τμήμα Δικαστικόν Τμήμα Λογιστικόν	Χορήγησις ἐνυποθήκων δανείων διὰ τὴν ἀγορὰν, τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ἐπέκτασιν τῶν ἀγροτικῶν ἐκμεταλλεύσεων. Τὸ ἐπιτόκιον κυμαίνεται μετα- ξὺ 6,5% - 7,5%. Παροχὴ νομικῆς βοηθείας εἰς τοὺς αἰτούντας μικρὰ δάνεια διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν τίτλων ἰδιοκτησίας	Σεπτέμβριος 1964
Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων Τμήμα Οἶκον. Με- λετῶν Τμήμα Βιομ. Σχέ- σεων Τμήμα Ὅργανώ- σεων Τμήμα Τραπεζικῶν Ἐργασιῶν Τμήμα Ἀσφαλειῶν Τμήμα Λογιστικόν Τμήμα Γεωργ. Προ- μηθειῶν Τμήμα Νομικόν Τμήμα Τεχνικῆς Βοηθείας Τμήμα Κατασκευῶν κ.λπ.	Χορήγησις βοηθείας διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωρ- γίας καὶ τῆς βιομηχανίας. Δημιουργία ἐγκαταστά- σεων ἀγροτικοῦ χαρακτήρος. Χορήγησις πιστώ- σεων βραχείας, μέσης καὶ μακρᾶς προθεσμίας ἔ- ναντι ὑποθήκης πρὸς ἐπιτόκιον 8-12%. Χορήγη- σις δανείων δι' ἐπενδύσεις εἰς τὸν ἀγροτικὸν το- μέα. Προεξόφλησις καὶ ἀναπροεξόφλησις γραμ- ματίων. Ἀποδοχὴ καταθέσεων. Βελτίωσις τῶν ὀ- ρων ζωῆς τῶν ἀγροτῶν. Ἐπιστημονικὴ ἐκμετάλ- λευσις τῆς γῆς. Ἀγορὰ ἀγροτικῶν μηχανῶν. Ἀ- σφάλεια τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς. Ἐγγυήσις τῶν ἐργασιῶν τῶν ἐμπορικῶν Τραπεζῶν αἱ ὁ- ποῖαι ἀποσκοποῦν εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς γεωρ- γίας κ.λπ.	Δεκέμβριος 1964
Τμήμα Λογιστικόν Τμήμα Γραμματείας Τμήμα Διοικητικόν Τμήμα Πιστώσεων Τμήμα Τρεχόντων λογ/σμῶν Τμήμα ἐκτιμήσεων κ.λπ.	Συνεργασία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς πολιτικῆς τοῦ Κράτους εἰς τὸν τομέα τῆς πίστεως. Χορήγησις δανείων, βραχείας, μέσης καὶ μακρᾶς προθεσμίας πρὸς ἐπιτόκιον 6-7%. Χρηματοδότησις ἐργασιῶν συνδεομένων μετὰ τὴν ἀγροτικὴν παραγωγὴν μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν, τὴν ἀγορὰν καὶ τὴν πώ- λησιν ἀγροτικῶν προϊόντων. Ἐκτέλεσις διαφο- ρῶν ἄλλων Τραπεζικῶν ἐργασιῶν διὰ λογαρια- σμόν τῶν πελατῶν τῆς	Δεκέμβριος 1964
Τμήματα Προσωπι- κοῦ, κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν, προμη- θειῶν, γραμματείας, μεταφορῶν, ἐγγυή- σεων, ὀργανώσεων, ἀξιολογήσεως ἔρ- γων, ἐρευνῶν, πι- στώσεων, εἰσπρά- ξεων, διανομῆς τῆς γῆς κ.λπ. ὑπὸ τὴν ἐ- ποπτεῖαν 3 ἀντιπρο- ἔδρων	Παροχὴ συνδρομῆς διὰ τὴν ἀγροτικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας, διὰ τὴν αὐξησιν τῆς παραγωγῆς τροφίμων καὶ λοιπῶν προϊόντων. Διευκολύνσις εἰς τὴν διανομὴν τῶν προϊόντων καὶ τὴν ἐξαγωγὴν τούτων, αὐξήσις τοῦ βιοτικῶ ἐπιπέδου τῶν ἀγροτῶν. Βελτίωσις τῶν συνθηκῶν διαμονῆς τού- των, ἐφοδιασμός τῆς βιομηχανίας διὰ γεωργικῶν πρώτων ὑλῶν. Χορήγησις πιστώσεων εἰς παρα- γωγικὰ ἐκμεταλλεύσεις. Συμμετοχὴ εἰς τὴν ὀρ- γάνωσιν τῶν ἀγροτικῶν συνεταιρισμῶν καὶ ἐν- θάρρυνσις τῆς ἀναπτύξεως τούτων. Χρηματοδότη- σις ἔργων ὑδρεύσεως. Ἀναδιανομὴ τῆς γῆς. Ἐκ- παίδευσις ἀγροτῶν κ.λπ.	Μάρτιος 1964

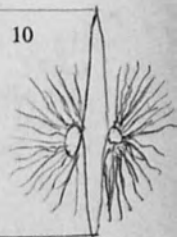
Χώρα	Τίτλος Τραπέζης	Ίδιοκτησία - Νομική βάση	Χρονολογία ένάρξεως εργασιών	Γεωγραφική κάλυψις	Ύποκαταστή- ματα και Πρακτορεία
Ίαμαϊκή	Agricultural Development Corporation	Δημοσία - Ίδρυθείσα διά τοῦ νόμου περι ἀγροτικῆς ἀναπτύξεως	Μάιος 1952	Ἐθνική	—
Κένυα	Agricultural Finance Corporation	Δημοσία - Ίδρύθη με μορ- φήν κρατικῆς ἐπιχειρήσεως	Σεπτέμβριος 1963	Ἐθνική	7
	Land And A- gricultural Bank of Kenya	Δημοσία - Ίδρύθη διά τοῦ νόμου περι ἀγροτικῆς πίστεως	Ἰανουάριος 1931	Ἐθνική	5
Λιβηρία	Agricultural Credit Corporation	Δημοσία	Σεπτέμβριος 1962	Ἐθνική	—

νακος 2)

'Οργάνωσις - 'Υπηρεσία	Περιγραφή 'Εργασιών	Χρονολογία εις ην αναφέρονται αι πληροφορία
'Υπηρεσία Γραμμα- τείας, λογιστικής, υδραυλικής μηχανο- χανικής, άγροτικών έκμεταλλεύσεων, κτηνοτροφίας, άγ- ροτικών μηχανών κλπ.	'Εκτέλεσις του προγράμματος ανάπτυξεως του κα- ταρτιζομένου υπό του 'Υπουργείου Γεωργίας. 'Εν- θάρρυνσις ανάπτυξεως νέων καλλιεργειών. 'Ανά- πτυξις τής παραγωγής γάλακτος. Δημιουργία πρωτοποριακών έκμεταλλεύσεων. Διαχείρισις των πρωτοποριακών έργων. 'Αποξήρανσις έλών. 'Α- γορά τής όρυξης των καλλιεργητών. Χορήγησις πιστώσεων ανάπτυξεως. Διάθεσις άγροτικών μη- χανών εις τους καλλιεργητάς. 'Υφίσταται όμως καί Τράπεζα 'Αγροτικής Πίστεως	Μάρτιος 1964
'Υπηρεσία Διοικη- τικού. Δανείων προς μεγάλους καλλιεργη- γητάς, δανείων προς μικρούς καλλιεργη- τάς, παραγωγής. Τεχνική 'Υπηρεσία κλπ.	'Ανάπτυξις των γεωργικών έργων. Χορήγησις δανείων προς καλλιεργητάς, συνεταιρισμούς. Πα- ροχαί τεχνικής βοήθειας. Συνεργασία διά τήν έ- κτέλεσιν του προγράμματος του Δημοσίου. Δα- νειοδότησις μικρών καλλιεργητών με έπιτόκιον 6-8,5%.	Δεκέμβριος 1964
	Χορήγησις ένυποθήκων δανείων διά τήν άγοράν γαιών, ζώων και έξοπλισμού, διά τήν άρδευσιν και τήν δημιουργίαν γεωργικών βιομηχανιών προς έ- πιτόκιον 6,5%, με μεγίστην διάρκειαν 30ετή. Χο- ρήγησις βραχυπροθέσμων δανείων διά τήν κάλυ- ψιν τρεχουσών δαπανών. Χορήγησις δανείων «ά- νάγκης» χωρίς τόκον	Δεκέμβριος 1964
'Υπηρεσία Λογι- στικής, 'Αγρονο- μίας, Δανείων, Διοι- κητικού και 'Ερευ- νών	Χορήγησις πιστώσεων προς τους γεωργούς έν συνεργασία προς τας υπηρεσίας προγράμματος του κράτους. Χρηματοδότησις των τοπικών συν- εταιρισμών άποσκοπούντων τήν παραγωγήν και τήν έμπορίαν των γεωργικών προϊόντων. Χορήγη- σις βραχυπροθέσμων, μεσοπροθέσμων και μακρο- προθέσμων πιστώσεων. 'Εκδοσις όμολογιών με τήν έγγύησιν του Δημοσίου. Τα δάνεια χορηγούνται βάσει ειδικών κριτηρίων (ανάγκαι των γεωργών, καταλληλότης του έδάφους, σχέδιον έκμεταλλεύ- σεως, πιστοληπτική ικανότης κλπ.). 'Εκτέλεσις διαφόρων έργων, π. χ. σφαγείων. Τα δάνεια χορη- γούνται με έπιτόκιον προς τους συνεταιρισμούς 5% και προς τους παραγωγούς προς 7%. Τα δά- νεια χορηγούνται με έμπράγματον άσφάλειαν.	Δεκέμβριος 1965

(Συνέχεια του πί

Χώροι	Τίτλος Τραπεζής	Ίδιοκτησία - Νομική βάσις	Χρονολογία ένάρξεως έργασιων	Γεωγραφική κάλυψις	Ύποκαταστή- ματα και Πρακτορεία
Νιγηρία	Fund for A- gricultural And Industrial Development	Δημοσία	Ήπρίλιος 1963	Έθνική	Χρησιμοποι- ούνται ύπη- ρεσίες του Ύπ. Γεωργίας
Περού	Banko de Fomento Agropecuario del Peru	Δημοσία - Μονοπωλιά- κού Χαρα- κτήρος	Όκτώβριος 1931	Έθνική	11 Ύποκατα- στήματα, 37 Πρακτορεία, 44 Έπόπτας
Σουδάν	The Agricultu- ral Bank of Sudan	Δημοσία - Μονοπωλιακού Χαρακτήρος	1959	Έθνική	10
Βενεζουέλλα	Banco Agricola y Pecuario	Δημοσία - Μονοπωλιακού Χαρακτήρος	1946	Έθνική	59 Πρακτορεία

νακος 2)

'Οργάνωσις 'Υπηρεσίαι	Περιγραφή 'Εργασιών	Χρονολογία εις ην αναφέρονται αι πλη- ροφορίαι
	Χορήγησις κεφαλαίων διά την γεωργικήν και βιομηχανικήν ανάπτυξιν τής Χώρας. Χρηματοδοτήσεις βιομηχανιών και γεωργικών έργων. Χορήγησις δανείων μέσω των εμπορικών Τραπεζών. Χορήγησις έποχικών δανείων μέσω των συνεταιρισμών. Τό επιτόκιον προς την γεωργίαν ανέρχεται εις 5% ένθ' προς την βιομηχανίαν ίσούται με τό σύνηθες τραπεζικόν επιτόκιον. Χορήγησις δανείων προς άποφοίτους γεωργικών σχολών	Σεπτέμβριος 1965
Τμήμα Νομικών, Σχεδιασμού, Λογιστικής, Λειτουργικών, Τεχνικών, Διοικητικών	Χρηματοδότησις των καλλιεργητών και των κτηνοτρόφων με άνεπαρκείς χρηματικούς πόρους. 'Ανάπτυξις τής γεωργίας και τής κτηνοτροφίας και συνεργασία με οργανισμούς οί όποιοί έχουν παρεμφερείς σκοπούς. Χορήγησις δανείων μέσης και μακράς προθεσμίας δι' επενδύσεις πάσης φύσεως και προμήθειαν έξοπλισμού. Χορήγησις πιστώσεων προωθήσεως και έμπορίας των γεωργικών προϊόντων. Προτίμησις των μικρών και μεσαίων καλλιεργητών. Χωρισμός έκμεταλλεύσεων εις μεγάλας, μεσαίας και μικράς. Εισαγωγή ζώων άναπαραγωγής. 'Αγορά και πώλησις άγροτικών προϊόντων. 'Αποδοχή καταθέσεων. Προεξόφλησις γραμματίων. 'Αγορά και πώλησις τίτλων. 'Εκδίδει τίτλους διά την προώθησιν τής άποταμιεύσεως	'Οκτώβριος 1965
Τμήματα Διοικητικού, Δανείων, Γεωργικών, 'Εμπορικών, Λογιστικών, Μελετών, Προγράμματος Προμηθειών, Φορολογικών κλπ.	Προώθησις τής γεωργίας του Σουδάν. Χορήγησις δανείων μικράς, μέσης και μακράς προθεσμίας με επιτόκιον 6-8%. 'Ελεγχος επί των δανείων και παροχή πάσης βοηθείας διά την καλλιτέραν χρησιμοποίησιν του δανείου. Συνεργασία και άμοιβαία βοήθεια με τάς κρατικές υπηρεσίας. Μέριμνα διά την διατήρησιν τής άτομικής ιδιοκτησίας εις την καλλιέργειαν του βάμβακος	'Ιούνιος 1964
	'Ενθάρρυνσις τής γεωργίας, τής κτηνοτροφίας και τής άλίειας. Χορήγησις πιστώσεων διά συνήθη προγράμματα εργασίας, διά ειδικά έργα. Χορήγησις εμπορικών και βιομηχανικών πιστώσεων. Χορήγησις δανείων μικράς, μέσης και μακράς προθεσμίας προς γεωργούς, ησφαλισμένα δι' ύποθήκης και προσωπικής κρατήσεως. Διαπραγματεύσεσις τίτλων, προεξόφλησις γραμματίων, άποδοχή καταθέσεων. Πιστοδότησις διά εισαγωγήν ζώων, μηχανών κλπ. 'Εμπορία γεωργικών προϊόντων	Δεκέμβριος 1964

(Συνέχεια του πί

Χώρα	Τίτλος Τραπέζης	Ίδιοκτησία - Νομική βάση	Χρονολογία ένάρξεως έργασιών	Γεωγραφική κάλυψις	Ύποκαταστή- ματα και Πρακτορεία
Τυνησία	Banque Nationale Agricole	Μικτή - 'Αν. 'Εταιρία έλεγ- χομένη υπό της Κεντρικής Τραπέζης της Τυνησίας	Ίούνιος 1959	'Εθνική	25
ΕΛΛΑΣ	'Αγροτική Τράπεζα της 'Ελλάδος	Δημοσία	Δεκέμβριος 1929	'Εθνική	160

Πηγή: Centre de développement de l'organisation de coopération et de développement économiques, Répertoire des Banques de Développement situés dans les pays en voie de développement, Paris, 1967.

νακος 2)

Όργανωσις - Υπηρεσίαι	Περιγραφή Έργασιών	Χρονολογία εις ην αναφέρονται αι πληροφορίαι
Υπηρεσίαι : Πιστώσεων Γεωργικών, Πιστώσεων Έμπορικῶν, Λογιστικῆς, Χρεογράφων καὶ Γραφείων Δημητριακῶν	Χορήγησις δανείων μικρᾶς, μέσης καὶ μεγάλης προθεσμίας. Διεξαγωγή διαφορῶν χρηματοδοτικῶν ἐργασιῶν τῶν πελατῶν. Τὰ δάνεια χορηγοῦνται κατὰ κύριον λόγον πρὸς τὴν γεωργίαν, τὰς γεωργικὰς βιομηχανίας καὶ δευτερευόντως πρὸς τὸ ἐμπόριον. Ὁ τόκος κυμαίνεται μεταξύ 4-7%. Τὰ μακροπρόθεσμα δάνεια χορηγοῦνται διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ ἐδάφους, τὴν φύτευσιν ἐλαιοδένδρων, ἄλλων καρποφόρων δένδρων. Ὑποβοήθησις τῶν κυβερνητικῶν ἔργων ἀναπτύξεως τῆς γεωργίας	Δεκέμβριος 1964
Υπηρεσίαι: Ἀγροτικῆς Πίστεως, Τεχνική, Συνεταιρισμῶν, Γεωργικῶν ἀσφαλειῶν, Λογιστικοῦ, Ἐλέγχου, Γεωργικῶν βιομηχανιῶν, Διοικητικοῦ, Ἐφοδίων, Μελετῶν, κλπ.	Χορήγησις δανείων εἰς τοὺς καλλιεργητὰς καὶ τοὺς συνεταιρισμοὺς. Παροχὴ τεχνικῆς βοήθειας. Ὅργανωσις καὶ ἔλεγχος τῶν συνεταιρισμῶν καὶ τῶν γεωργικῶν βιομηχανιῶν. Συμμετοχὴ εἰς ὀρισμένας ἐξ αὐτῶν. Ἀσφάλισις τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς. Τὰ δάνεια εἶναι βραχυπρόθεσμα μὲ ἐπιτόκιον 4-5% καὶ μεσο-μακροπρόθεσμα μὲ ἐπιτόκιον 2-4%, διὰ βελτίωσιν γαιῶν, ἀγορὰν ζώων, πρὸς ἐξοπλισμὸν, δένδροφύτευσιν, ἐκμετάλλευσιν δασῶν, βιομηχανοποίησιν τῶν προϊόντων κλπ.	Δεκέμβριος 1964

Σημείωσις : Διὰ λόγους συγκρισιμότητος τὰ δεδομένα τῆς Ἑλλάδος ἐλήφθησαν ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω πηγὴν.

ἔχουν τμήματα ἐμπορικῶν πιστώσεων, καταθέσεων, γεωργικῆς ἀναπτύξεως, ὀργανώσεως, ἀσφαλειῶν, προμηθειῶν, τεχνικῆς βοήθειας, κατασκευῶν, ἐκτιμήσεων, κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν, διανομῆς τῆς γῆς, ἀγροτικῶν ἐκμεταλλεύσεων, ἀγροτικῶν μηχανῶν, προγράμματος, μελετῶν κ.λ.π. Κύριος ἄξων περαιτέρω τῶν ἐργασιῶν τῶν περισσοτέρων ἐξ αὐτῶν εἶναι ἡ χορήγησις πιστώσεων βραχείας, μέσης ἢ μακρᾶς προθεσμίας. Τὰ δάνεια χορηγοῦνται μὲ ἐμπράγματον ἀσφάλειαν καὶ ἀποσκοποῦν εἰς τὴν χρηματοδότησιν τῶν γεωργῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν βραχυχρόνου καὶ μακροχρόνου χαρακτήρος. Τὰ βραχυπρόθεσμα δάνεια χορηγοῦνται διὰ τὴν χρηματοδότησιν τῶν γεωργῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν τρεχούσης φύσεως, ἐνῶ τὰ μεσοπρόθεσμα καὶ τὰ μακροπρόθεσμα διὰ τὴν ἀπόκτησιν ὑλικῶν, μηχανῶν, ἀντλιῶν καὶ ἐξοπλισμοῦ ἀρδεύσεως, διὰ τὴν διάνοιξιν φρεάτων, τὴν προμήθειαν ζώων, τὴν ἀγορὰν γαιῶν, τὴν βελτίωσιν τοῦ ἐδάφους, τὴν προώθησιν τῆς παραγωγῆς, τὴν βελτίωσιν καὶ ἀναδιάρθρωσιν τῶν καλλιεργειῶν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἐν γένει ἐπενδυτικῶν ἐργασιῶν ἀγροτικοῦ χαρακτήρος πάσης φύσεως. Τὰ ἐν λόγῳ δάνεια χορηγοῦνται εἴτε πρὸς τοὺς γεωργοὺς εἴτε πρὸς τοὺς συνεταιρισμοὺς. Τὸ ἐπιτόκιον χορηγήσεως συνήθως εἶναι μικρότερον τοῦ ἐπιτοκίου τῶν λοιπῶν χορηγήσεων.

Ἐκτὸς τῶν ἐργασιῶν ὁμοῦ χρηματοδοτικῶν χαρακτήρος οἱ ὀργανισμοὶ ἀσκήσεως ἀγροτικῆς πίστεως ἐκτελοῦν καὶ ἄλλας ἐργασίας, ὡς εἶναι ἡ παροχὴ συμβουλῶν καὶ ὁδηγῶν πάσης φύσεως, ἡ ὑποβοήθησις τῶν καλλιεργητῶν διὰ τὴν εἰσαγωγὴν νέων μεθόδων ἐργασίας, ἡ ἐνίσχυσις τῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων, ἡ προώθησις τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας γεωργικῶν προϊόντων, ἡ παροχὴ τεχνικῆς βοήθειας εἰς τοὺς δανειζομένους, ἡ προεξόφλησις καὶ ἀναπροεξόφλησις ἐμπορικῶν γραμματίων τῶν γεωργῶν, ἡ ἀποδοχὴ καταθέσεων, ἡ ἀγορὰ καὶ ἡ πώλησις γεωργικῶν προϊόντων καὶ ἐφοδίων, ἡ ἀσφάλισις τῶν προϊόντων, ἡ ἐκτέλεσις μελετῶν γεωργικῆς φύσεως, ἡ παροχὴ νομικῆς βοήθειας εἰς τοὺς ἀγρότας διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν τίτλων ἰδιοκτησίας, ἡ χορήγησις βοήθειας διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας, ἡ ἐκτέλεσις ἐπενδύσεων ἀγροτικοῦ χαρακτήρος, ἡ βελτίωσις τῶν ὄρων ζωῆς τῶν ἀγροτῶν, ἡ ἐγγύησις τῶν ἐργασιῶν ἐμπορικῶν Τραπεζῶν, αἱ ὁποῖαι ἀποσκοποῦν εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς γεωργίας, ἡ συνεργασία μετὰ τοῦ κράτους διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς, ἡ διευκόλυνσις εἰς τὴν διανομὴν τῶν προϊόντων, ἡ ἀναδιανομὴ τῆς γῆς, ἡ ἐκπαίδευσις τῶν ἀγροτῶν, ἡ ἐκτέλεσις τοῦ προγράμματος γεωργικῆς ἀναπτύξεως, ἡ δημιουργία πρωτοποριακῶν ἐκμεταλλεύσεων, ἡ ἀγορὰ τῶν προϊόντων τῶν παραγωγῶν, ἡ ἐνίσχυσις τῶν μικρῶν καλλιεργητῶν, ἡ ἀγορὰ καὶ ἡ πώλησις τίτλων, ἡ ἐκτέλεσις ἄλλων Τραπεζικῶν ἐργασιῶν, ἡ προώθησις τῆς ἀποταμιεύσεως κ.λ.π.

Ἄξιόλογος εἶναι ἡ προσπάθεια ἡ ὁποία καταβάλλεται ἀπὸ πιστωτικούς ὀργανισμοὺς ὀρισμένων χωρῶν (Βραζιλία) διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος γεωργικῶν ἐφαρμογῶν ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν χορήγησιν τῶν γεωργικῶν πιστώσεων καὶ γενικώτερον ἡ προσπάθεια τῆν ὁποῖαν καταβάλλουν οὗτοι διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς παραγωγικῆς, ἐπενδυτικῆς, ἀποταμιευτικῆς καὶ καταναλωτικῆς συμπεριφορᾶς τῶν ἀγροτῶν τῆς χώρας.

Ἡ ἐκτέλεσις συγκριτικῶν παρατηρήσεων εἶναι δύσκολος. Ἀπὸ τὰ προη-

γούμενα, ἐν τούτοις, στοιχεῖα καὶ πληροφορίας προκύπτει ὅτι καὶ ἡ Ἄγροτική Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος δὲν ὑστερεῖ εἰς δραστηριότητα ἐναντι τῶν ἐργασιῶν τὰς ὁποίας ἐκτελοῦν τὰ ἀντίστοιχα Τραπεζικά Ἰδρύματα εἰς τὰς ἐξετασθείσας χώρας. Ἄν καὶ τὸ θέμα θὰ ἐξετασθῆ ἀναλυτικώτερον κατωτέρω, νομίζομεν ὅτι ἡ χρηματοδότησις τῶν παραγωγῶν δεόν νὰ συνδυασθῆ μὲ μεγαλύτεραν ἔμφασιν εἰς τὴν προσπάθειαν βελτιώσεως τοῦ ἐπιπέδου τῶν παραγωγῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ βελτιωθοῦν αἱ συνθήκαι τῆς παραγωγῆς, νὰ ἀυξηθῆ ἡ παραγωγικότης τῶν καλλιεργητῶν, νὰ ἀνυψωθῆ ἡ ἀποταμιευτικὴ καὶ ἐπενδυτικὴ καὶ καταναλωτικὴ συμπεριφορὰ τούτων καὶ νὰ βελτιωθῆ γενικώτερον τὸ ἐπίπεδον διαβιώσεως τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας.

2. Ἀνεπτυγμέναι χώραι. Ἡ διάρθρωσις τῶν ὀργανισμῶν ἀσκήσεως ἀγροτικῆς πίστεως εἰς τὰς ἀνεπτυγμένας χώρας δὲν εἶναι ἐνιαία καὶ ὁμοιόμορφος. Ἐκάστη τούτων ἔχει τὰ ἴδια ὀργανωτικά καὶ θεσμολογικά χαρακτηριστικά ὡς ταῦτα διεμορφώθησαν ἀπὸ τὰς εἰδικὰς γεωγραφικὰς, κλιματολογικὰς, γεωργικὰς, πολιτικὰς, ἱστορικὰς, κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς συνθήκας, αἱ ὁποῖαι ἐπεκράτησαν κατὰ τὴν περίοδον τῆς δημιουργίας τῶν ἐν λόγῳ ὀργανισμῶν εἰς τὰς ἀντιστοίχους χώρας. Ἡ ὑπαρξίς μεγάλων διαφορῶν εἰς τὸ θεσμολογικὸν καὶ ὀργανωτικὸν καθεστῶς τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἄσκησιν πολιτικῆς ἀγροτικῆς πίστεως δὲν καθιστᾷ εὐχερῆ τὴν κατάταξιν τῶν ὀργανισμῶν εἰς ὁμοιογενεῖς κατηγορίας καὶ τὴν ἐξέτασιν τούτων κατὰ τρόπον ἐπιτρέποντα συγκρισιμότητα τῶν δεδομένων. Κατωτέρω δίδεται πῖναξ τῶν κυριωτέρων ὀργανισμῶν ἀγροτικῆς πίστεως οἱ ὅποιοι λειτουργοῦν εἰς τὰς χώρας τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς. Εἰς τὸν πίνακα αὐτὸν δίδεται ὁ τίτλος τοῦ ὀργανισμοῦ ὡς οὗτος ὑφίσταται εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς ὑπ' ὄψιν χώρας, δοθέντος ὅτι ἡ ἀκριβὴς ἀπόδοσις τοῦ περιεχομένου τούτου εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐνίοτε δὲν εἶναι εὐχερῆς.

Οἱ ὀργανισμοὶ οὗτοι δὲν εἶναι οἱ μόνοι οἱ ὅποιοι ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἀγροτικὴν πίστιν εἰς τὰς ἀναφερθείσας χώρας. Ἐκτός τούτων καὶ ἄλλα ἰδρύματα ἐκτελοῦν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἐργασίας σχετιζομένας μὲ τὴν χρηματοδότησιν τοῦ ἀγροτικοῦ τομέως.

Ἡ λεπτομερὴς περιγραφή ὄλων τῶν ὀργανισμῶν τῶν χωρῶν τῆς κοινῆς ἀγορᾶς, καθὼς ἐπίσης καὶ ἄλλων ἀνεπτυγμένων χωρῶν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ ἐν προκειμένῳ. Κατωτέρω ὁμοῦ θὰ ἐξετασθῆ ἡ ἄσκησις τῆς Ἀγροτικῆς πίστεως εἰς τὸ Βέλγιον, τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Δ. Γερμανίαν.

3. Βέλγιον. Οἱ ὀργανισμοὶ οἱ ὅποιοι ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἀγροτικὴν πίστιν εἰς τὸ Βέλγιον εἶναι κατὰ βάσιν τρεῖς, ἥτοι, ἓνας συνεταιριστικός, ἓνας ἡμιδημόσιος καὶ ἓνας δημόσιος. Ὁ συνεταιριστικός τομεὺς ἀντιπροσωπεύεται ὑπὸ τῶν Ἀγροτικῶν Πιστωτικῶν συνεταιρισμῶν καὶ περιλαμβάνει δύο βαθμοὺς. Ὁ πρῶτος συνίσταται ἀπὸ τὰ τοπικὰ Ταμεῖα (Caises Locales) καὶ τὰ περιφερειακὰ Ταμεῖα (Caissees Régionales) καὶ ὁ δεῦτερος ἀπὸ τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον Ἀγροτικῆς Πίστεως (Caisse Centrale de Crédit Rural de Boerenbond Belge S.C.) μὲ ἔδραν τὴν Λουβαίν. Ὑπάρχουν 835 σχετικὰ τοπικὰ καὶ περιφερειακὰ συνεταιριστικὰ ταμεῖα, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν μέλη τοῦ Κεντρικοῦ ταμεῖου δηλ. τῆς κεντρικῆς συνεταιριστικῆς Τραπεζῆς. Τῆς ὀργανώσεως Boerenbond ἀποτελοῦν μέλη μόνον οἱ

Π Ι Ν Α Ξ 3

Όργανισμοί αγροτικής πίστωσης εις ανεπτυγμένας χώρας

ΧΩΡΑΙ	ΤΙΤΛΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
Βέλγιον	<ol style="list-style-type: none"> 1) Caisse Centrale de Crédit Rural du Boerenbond Belge S.C 2) Caisse Générale d'Epargne et de Retraite 3) Institut National de Crédit Agricole 4) Société Nationale de la petite Propriété Terrienne
Γαλλία	<ol style="list-style-type: none"> 1) Caisse Nationale de Crédit Agricole 2) Fédération Nationale du Crédit Agricole 3) Banque Française de l'Agriculture 4) Confédération Nationale du Crédit Mutuel
Γερμανία	<ol style="list-style-type: none"> 1) Deutsche Genossenschaftskasse 2) Landwirtschaftliche Rentenbank 3) Deutsche Landesrentenbank Anstalt des Öffentlichen Rechts
Ίταλία	<ol style="list-style-type: none"> 1) Associazione Nazionale fra gli Istituti di Credito Agrario 2) Federazione Italiana dei Consorzi Agrari -Servicio Finanziario 3) Consorzio Nazionale per il Credito Agrario di Miglio Ramanto 4) Ente Nazionale delle Casse Rurali Agrari ed Enti Ausiliari
Λουξεμβούργον	<ol style="list-style-type: none"> 1) Caisse Centrale des Associations Agricoles Luxembourgeoises
Όλλανδία	<ol style="list-style-type: none"> 1) Coöperatieve Centrale Boerenleenbank 2) Coöperatieve Centrale Raiffeisen - Bank

Πηγή: Communauté Economique Européenne, Répertoire des Organisations Agricoles non Gouvernementales Groupés dans le Cadre de la C.E.E., C-8.

καθολικοί οί όποιοι άποτελοϋν και τὸ 80% τῶν γεωργῶν εἰς τὸ Βέλγιον. Ἡ λειτουργία τοῦ πιστωτικοῦ τούτου ὀργανισμοῦ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸ 1892. Ἀπὸ τοῦ 1934 ὁμως τὰ τοπικά καὶ περιφερειακά γραφεῖα ἀποτελοῦν εἶδος ὑποκαταστημάτων τῆς Κεντρικῆς Τραπεζῆς. Ἡ εὐθὺνῆ τῶν μελῶν ἀπὸ ἀπεριορίστος, ἢ ὅποια ἴσχυεν ἀρχικῶς, περιορίσθη εἰς τὸ ὕψος τῶν συνεταιριστικῶν μερίδων. Ὁ ἐν λόγῳ ὀργανισμὸς χορηγεῖ πρὸς τοῦ ἀγρότας πάσης φύσεως δάνεια, βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα καὶ μακροπρόθεσμα. Τὰ κεφάλαια προέρχονται ἀπὸ καταθέσεις ἀγροτῶν καὶ ἀπὸ ἐκδόσεις ὁμολογιῶν. Ἡ διάρκεια τῶν δανείων τὰ ὅποια χορηγοῦν οἱ συνεταιρισμοὶ πρὸς ἀγρότας, οἱ ὅποιοι ἔχουν λογαριασμὸν ταμειυτηρίου δι' ἀγορὰν ὑλικῶν καὶ ζῶων εἶναι μέχρι 10 ἐτῶν. Τὸ κεντρικὸν Ταμεῖον ἔχει ἀρμοδιότητα χορηγήσεων βραχυπροθέσμων, ὡς ἐπίσης καὶ μακροπροθέσμων ἐνυποθήκων δανείων εικοσιπενταετοῦς διάρκειας.

Ὁ δεῦτερος ὀργανισμὸς ὁ ἀσχολούμενος μετὰ τὴν ἀγροτικὴν πίστιν εἰς τὸ Βέλγιον εἶναι τὸ γενικὸν Ταμεῖον ἀποταμιεύσεως καὶ συντάξεων (Caisses Générale d'Epargne et de Retraite). Ὁ ὀργανισμὸς οὗτος ἡμιδημοσίου χαρακτῆρος χρησιμοποιεῖ τὰ Ἀγροτικά Γραφεῖα (Comptoirs Agricoles) διὰ τὴν διοχέτευσιν χρημάτων εἰς τὴν γεωργίαν. Τὰ ἐν λόγῳ γραφεῖα ἀνέρχονται εἰς 30, λειτουργοῦν δὲ ὑπὸ μορφήν ὁμορρυθμοῦ ἐταιρείας. Ἡ C.G.E.R. δὲν προβαίνει εἰς βραχυπρόθεσμοις χορηγήσεις ἀλλὰ χορηγεῖ δάνεια διάρκειας 1-20 ἐτῶν, ἐξοφλητέα δι' ἴσων τοκοχρεολυτικῶν δόσεων. Τὸ ἐπιτόκιον εἶναι προοδευτικὸν ποικίλον ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ τῶν δανείων, εἶναι ὁμως πάντοτε κατώτερον τοῦ ἐπιτοκίου τῆς χρηματαγορᾶς.

Ὁ τρίτος ὀργανισμὸς ὁ ἀσχολούμενος μετὰ τὴν ἀγροτικὴν πίστιν εἰς τὸ Βέλγιον εἶναι τὸ Ἐθνικὸν Ἰνστιτοῦτον τῆς Ἀγροτικῆς Πίστεως (Institut National de Crédit Agricole). Ὁ ὀργανισμὸς οὗτος ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου καὶ ἐδημιουργήθη ἀπὸ τὸ κράτος κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ 1930 διὰ νὰ καλύψῃ τὰ κενὰ τῶν δύο προηγουμένων ὀργανισμῶν. Λόγῳ τοῦ κοινωφελοῦς του χαρακτῆρος τὸ κράτος παρέχει ἐγγυήσεις ὑπὲρ τούτου μέχρι τοῦ ποσοῦ 500 ἑκατ. Βελγικῶν φράγκων. Τὰ διοικητικὰ ὄργανα τοῦ ὀργανισμοῦ διορίζονται ὑπὸ τοῦ βασιλέως καὶ ὁ προϋπολογισμὸς του ἐλέγχεται καὶ ὑποβάλλεται εἰς τὰ Ὑπουργεῖα Οἰκονομικῶν καὶ Γεωργίας. Τὸ Ἰνστιτοῦτον χορηγεῖ δάνεια βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα καὶ μακροπρόθεσμα μετὰ ἐπιτόκιον κυμαινόμενον μεταξύ 4,5% - 5%.

Ἐκτὸς ὁμως τῶν προαναφερθέντων ὀργανισμῶν ὑπάρχει καὶ ἡ Ἐθνικὴ Ἐταιρία Μικρᾶς Ἐγγείου ἰδιοκτησίας (Société Nationale de la Petite Propri t  Terrienne) ἢ ὅποια ἰδρύθη διὰ τοῦ νόμου τῆς 26 Αὐγούστου 1935. Τὸ κεφάλαιον τῆς ἐν λόγῳ ἐταιρείας ἐκαλύφθη ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ τῶν τοπικῶν καὶ περιφερειακῶν ἐταιρειῶν. Ἡ δραστηριότης ἀσκεῖται εἰς τὸν τομέα τῆς στεγᾶσεως εἰς τὸν ἀγροτικὸν τομέα ὑπὸ μορφήν χορηγήσεως δανείων. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ὀργανισμῶν ὑπάρχει καὶ ἓνας ἄλλος θεσμὸς, ὁ ὅποιος ἐδημιουργήθη τὸ ἔτος 1961. Ὁ θεσμὸς οὗτος εἶναι τὰ Κεφάλαια ἐπενδύσεων εἰς τὴν Γεωργίαν (Fonds d'Investissement Agricole). Τὰ κεφάλαια αὐτὰ προέρχονται ἀπὸ τὸν κρατικὸν προϋπολογισμὸν καὶ χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν ἐπιδότησιν δανείων προοριζομένων δι' ἐκσυγχρονισμὸν τῶν γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων διὰ τὴν ἐγκατάστασιν

γεωργῶν κλπ. Ἡ ἐπιδότησις ἀνέρχεται εἰς 3%. Ὁ ὀργανισμὸς οὗτος παρέχει περαιτέρω ἐγγυήσεις ἐπιστροφῆς τοῦ δανείου.

Τέλος, ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τοῦ Βελγίου (Banque Nationale de Belgique) ἔρχεται ἀρωγὸς εἰς τοὺς διαφόρους πιστωτικούς ὀργανισμοὺς δι' ἀναπροεξοφλήσεως συναλλαγματικῶν καὶ γραμματίων καὶ δι' ἀνοίγματος πιστώσεων.

Ἐπολογίζεται ὅτι τὸ ἐπιτόκιον χορηγήσεων κυμαίνεται μεταξύ 4,5 - 5,5 % ἐτησίως. Ἄν ὁμοῦ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν οἱ ἐπιδοτήσεις τότε τοῦτο μειοῦται εἰς 3,21 %.

4. Γαλλία. Ἡ ἀγροτικὴ πίστις εἰς τὴν Γαλλίαν ἔχει τὰς ρίζας της εἰς νομοθετικὰ κείμενα τοῦ 18ου αἰῶνος. Ἡ συστηματικὴ ὁμοῦ ὀργάνωσις ταύτης χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς 5ης Νοεμβρίου τοῦ 1894, ὅτε ἐθεσπίσθη νόμος ἐπιτρέπων τὴν ἴδρυσιν συνεταιρισμῶν ἀγροτικῆς πίστεως ὑπὸ μελῶν τῶν ἀγροτικῶν συνδικάτων. Ἡ ἀγροτικὴ πίστις εἰς τὴν Γαλλίαν, ὡς αὕτη διεμορφώθη ἔκτοτε, βασίζεται κυρίως ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῆς ἀμοιβαιότητος καὶ συνεργατισμοῦ καὶ ἀσκεῖται, ὡς λέγουσιν οἱ Γάλλοι, «ἀπὸ τοὺς γεωργοὺς διὰ τοὺς γεωργοὺς».

Ἡ Γαλλικὴ Τραπεζικὴ ὀργάνωσις σήμερον περιλαμβάνει πολλὰς κατηγορίας ἰδρυμάτων τὰ ὅποια ἐνδιαφέρονται ἀμέσως ἢ ἐμμέσως διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν πιστοδοτήσεως τῆς γεωργίας. Ἐξ αὐτοῦ δὲ τοῦ λόγου καθίσταται δυσχερὴς ἡ ἀναλυτικὴ καὶ ὀρθολογικὴ κατὰ κατηγορίας ταξινόμησις καὶ διερεῦνησις τῶν σχετικῶν ὀργανισμῶν.

Τὸ σπουδαιότερον τμῆμα τῆς ἀγροτικῆς πίστεως ἀσκεῖται ἀπὸ ὀργανισμοὺς ἐξαρτωμένους ἀπὸ τὸ Ἐπιχειρηματικὸν Γεωργίας, περιλαμβάνει δὲ δύο σκέλη. Τὸ σκέλος τῆς ἐπισήμου ἀγροτικῆς πίστεως, ἡ ὅποια λειτουργεῖ μὲ κρατικὴν ἐνίσχυσιν καὶ τὸ σκέλος τῆς ἐλευθέρως ἀγροτικῆς πίστεως ἡ ὅποια ἀσκεῖται ἐλευθέρως. Ἡ βᾶσις εὐρίσκεται εἰς τὰ τοπικὰ ταμεῖα (Caisses Locales du Crédit Agricole Mutuel) τὰ ὅποια διακρίνονται εἰς τὰ ἐπίσημα (officiels) καὶ εἰς τὰ ἐλευθέρα (libres). Τὰ ἐπίσημα τοπικὰ ταμεῖα ἔχουν συστήσει τὰ περιφερειακὰ ταμεῖα. Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὅλης κλίμακος εὐρίσκεται τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον Ἀγροτικῆς Πίστεως (Caisse Nationale de Crédit Agricole). Ὁ ὀργανισμὸς οὗτος εἶναι δημόσιος μὲ διοικητικὴν καὶ οἰκονομικὴν αὐτοτέλειαν, ἔχει δὲ ὡς ἀποστολὴν τὴν διαχείρισιν τῶν ὑπὸ τοῦ κράτους διατιθεμένων διὰ τὴν ἀγροτικὴν πίστιν κεφαλαίων ὑπὸ τύπον προικοδοτήσεως ἢ ὑπὸ μορφήν ἐιδικῶν πιστώσεων καὶ τὴν κατανομήν τούτων εἰς τὰ περιφερειακὰ ταμεῖα. Παραλλήλως ἀσκεῖ καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ ἐλεγκτοῦ τῶν πιστωτικῶν συνεταιρισμῶν, οἱ ὅποιοι ὑπήχθησαν εἰς αὐτό.

Τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον Ἀγροτικῆς Πίστεως ἀσκεῖ τὰς κάτωθι βασικὰς ἐργασίας: ἔκδοσιν ὄλων τῶν δανείων, τὴν ἀναπροεξοφλήσιν τῶν γραμματίων τῶν μεταβιβαζομένων εἰς αὐτὸ παρὰ τῶν περιφερειακῶν ταμείων, τὴν διαχείρισιν τῶν κεφαλαίων τῶν περιφερειακῶν ταμείων, τὴν ἀνάληψιν καταθέσεων ὄψεως καὶ προθεσμίας. Αἱ πηγαὶ τῶν κεφαλαίων τούτων εἶναι αἱ καταθέσεις τῶν περιφερειακῶν ταμείων ἢ τῶν πελατῶν του, αἱ διὰ νόμου ὀριζόμεναι πιστώσεις, τὸ προϊόν τῶν ἐκδοδόμενων δανείων, αἱ προικοδοτήσεις τῆς Ἀγροτικῆς Πίστεως, αἱ ἀποταμιεύσεις, ἢ ἀναπροεξοφλήσις τίτλων εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Γαλλίας, αἱ ἐπιδοτήσεις τόκων καὶ ἐπιτοκίων αἱ γενόμεναι ὑπὸ τοῦ Δημοσίου κλπ.

Τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον Ἀγροτικῆς Πίστεως τελεῖ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον 30μελοῦς

ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ μέλη τοῦ κοινοβουλίου, τοὺς ἐνδιαφερομένους Ὑπουργοὺς καὶ ἀπὸ ἐκπροσώπους τῶν περιφερειακῶν ταμείων ἀγροτικῆς πίστεως. Σημειοῦται ὅτι τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον Ἀγροτικῆς Πίστεως εἶναι ἓν ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα πιστωτικὰ ἰδρύματα τῆς χώρας.

Ὅπως προκύπτει συνεπῶς ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω ἢ κλιμαξ τῆς «ἐπισήμου» ἀγροτικῆς πίστεως εἶναι πρῶτον τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον Ἀγροτικῆς Πίστεως, δευτέρον τὰ περιφερειακὰ Ταμεῖα Ἀγροτικῆς Πίστεως καὶ τρίτον τὰ Τοπικὰ Ταμεῖα Ἀγροτικῆς Πίστεως. Τὰ ταμεῖα τοῦ ἐπισήμου τομέως ὑπάγονται εἰς τὴν γενικὴν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν «Fédération Nationale de Crédit Agricole». Ὑπάρχουν περὶ τὰ 4.000 τοπικὰ Ταμεῖα καὶ 90 περιφερειακὰ. Αἱ χορηγοῦμεναι παρὰ τούτων πιστώσεις εἶναι πάσης μορφῆς, βραχυπρόθεσμοι, μεσοπρόθεσμοι καὶ μακροπρόθεσμοι. Τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν Γάλλων ἀγροτῶν ἀποτελοῦν μέλη τῶν τοπικῶν ταμείων ἀμοιβαίας ἀγροτικῆς πίστεως.

Εἰς τὴν ἀγροτικὴν πίστιν ἡ ὁποία ἀσκεῖται ἐλευθέρως ὑπάγονται ἐλεύθερα (libres) «Ταμεῖα ἀμοιβαίας Ἀγροτικῆς Πίστεως», τὰ ὁποῖα δὲν προστρέχουν διὰ τὴν χρηματοδότησιν τῶν εἰς προκαταβολὰς καὶ ἐπιχορηγήσεις τοῦ Κράτους ἀλλὰ εἰς πηγὰς προερχομένας ἀπὸ τὴν ἀγροτικὴν ἀποταμίευσιν. Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ ἐν λόγῳ ταμεῖα ὑπάγονται εἰς τὴν Κεντρικὴν Ὁμοσπονδίαν Ἀγροτικῆς Πίστεως (Fédération Centrale du Crédit Agricole).

Τὸ σύνολον τῶν ἀνωτέρω ταμείων διαθέτει ἐπὶ ἔθνικῆς κλίμακος κεντρικὸν οικονομικὸν ὄργανισμὸν, τὴν Γαλλικὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν (Banque Française de l'Agriculture). Ἡ Τράπεζα αὕτη εἶναι Ἀνώνυμος Ἑταιρία μὲ καφάλαια 250 ἑκατομ. γαλλικῶν φράγκων ἰδρυθεῖσα τὸ 1946. Οἱ κύριοι ρόλοι τῆς Τραπεζῆς εἶναι οἱ ἑξῆς : Αὕτη ἀποτελεῖ τὸ κεντρικὸν ταμεῖον τῶν ἐλευθέρων ταμείων ἀγροτικῆς πίστεως καὶ εἶναι Τράπεζα εἰδικευμένη εἰς τὰς γεωργικὰς χρηματοδοτήσεις μεσοπρόθεσμοι κυρίως διάρκειας.

Ἐκτὸς τῶν προαναφερθέντων ὄργανισμῶν ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι ἡμικρατικοὶ ὄργανισμοὶ τελούντες ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν ὡς εἶναι ἡ Crédit National, ἡ ὁποία ἐπεμβαίνει εἰς τὸν Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν τομέα, ἡ Crédit Foncier de France, ἡ ὁποία χορηγεῖ δάνεια εἰς μεσαίους καὶ μεγάλους κτηματίας, ἡ Banque Française du Commerce Extérieur, ἡ ὁποία ἔχει ἀντικείμενον νὰ διευκολύνη τὴν κινητοποιήσιν τῶν πιστώσεων κατὰ τὰς εἰσαγωγὰς καὶ ἐξαγωγὰς κλπ. Δέον νὰ ἀναφερθοῦν περαιτέρω αἱ τοπικαὶ Τράπεζαι, αἱ ὁποῖαι ἀφιερώνουν μέρος τῶν δραστηριοτήτων τῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν πιστωτικῶν ἐργασιῶν σχετιζομένων μὲ τὴν γεωργίαν. Ἐνδεικτικῶς ἀναφέρονται ἡ Crédit Sucrière et Commercial, ἡ Banque des Produits Alimentaires et Coloniaux, ἡ Union Française pour l'Équipement Agricole κλπ.

Τὰ ἐπιτόκια μὲ τὰ ὁποῖα χορηγοῦνται τὰ δάνεια ποικίλλουν ἀναλόγως τοῦ χρηματοδοτικοῦ ὄργανισμοῦ καὶ τῆς διάρκειας τοῦ δανείου. Οὕτω, τὸ ἐπιτόκιον διὰ βραχυπρόθεσμοις πιστώσεις τῶν τοπικῶν ταμείων κυμαίνεται μεταξὺ 4-6%. Τὰ μεσοπρόθεσμα δάνεια χορηγοῦνται μὲ ἐπιτόκιον 5 - 6,25%. Τὰ μακροπρόθεσμα δάνεια τὰ χορηγοῦμενα ὑπὸ τῆς Caisse Nationale de Crédit Agricole ἐπιβαρύνον-

ται με επιτόκιον 3%. Τὰ ὑπὸ τῆς Crédit Foncier de France ἐνυπόθηκα μακροπρόθεσμα δάνεια χορηγοῦνται με ἐπιτόκιον 7,35% κλπ.

5. Δ. Γερμανία. Ἡ ἀγροτικὴ πίστις εἰς τὴν Δ. Γερμανίαν συμπύπτει περίπου με τὴν ἴδρυσιν τῶν πρώτων συνεταιρισμῶν ὑπὸ τοῦ δημάρχου Raifeisen τῆς περιοχῆς τοῦ Ρήνου τὸ ἔτος 1846, ἥδη δὲ λειτουργοῦν εἰς τὴν Δ. Γερμανίαν 10.500 περίπου πιστωτικοὶ συνεταιρισμοὶ καλούμενοι «Ταμεῖα Raifeisen» πρὸς τιμὴν τοῦ πρώτου ἴδρυτοῦ τῶν. Σήμερον ὑπάρχει ἡ τάσις συγχωνεύσεως τῶν συνεταιρισμῶν αὐτῶν, εἰς τρόπον ὥστε ἕκαστος τούτων νὰ ἐμφανίσῃ τὴν εἰκόνα μικρᾶς ἀγροτικῆς Τραπεζῆς. Οἱ 10.500 αὐτοὶ τοπικοὶ συνεταιρισμοὶ συνέπηξαν 13 περιφερειακὰς συνεταιριστικὰς Τραπεζὰς. Εἰς τὴν κορυφὴν ὧν εὐρίσκεται ἡ Γερμανικὴ Συνεταιριστικὴ Τράπεζα (Deutsche Genossenschaftskasse) με ἔδραν τὴν Φραγκφούρτην, ἡ ὁποία ἰδρύθη δι' εἰδικοῦ νόμου τῆς 11.5.1949, ὡς νομικὸν πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου. Τὸ κεφάλαιον τῆς Τραπεζῆς αὐτῆς καλύπτεται μέχρι τοῦ 50% ὑπὸ τοῦ κράτους, τὸ δὲ ὑπόλοιπον καλύπτεται ἀπὸ τὰς 13 περιφερειακὰς συνεταιριστικὰς Τραπεζὰς, τοὺς καταναλωτικοὺς συνεταιρισμοὺς κλπ.

Τὰ ταμεῖα Raifeisen ἀσκοῦν βραχυπρόθεσμον ἀγροτικὴν πίστιν διὰ τοῦ ἀνοίγματος ὑπὲρ ἑκάστου παραγωγοῦ πιστώσεως ἀναλόγου ποσοῦ εἰς τ ρ ε χ ο ὕ μ ε ν ο ν λ ο γ α ρ ι α σ μ ὶ ν. Ὁ παραγωγὸς δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν ἀναλαμβάνων ποσὰ ἀναλόγως τῶν ἐκάστοτε ἀναγκῶν του διὰ τῆς χρήσεως ἐπιταγῶν. Οἱ ἐν λόγῳ συνεταιρισμοὶ ἀσκοῦν ἐπίσης τὴν μεσοπρόθεσμον καὶ μακροπρόθεσμον ἀγροτικὴν πίστιν. Οἱ συνεταιρισμοὶ χορηγοῦν τὰ δάνεια εἰς τὰ μέλη τῶν ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐγκρίσεως ἢ μεσολαβήσεως τοῦ Κεντρικοῦ Ταμεῖου ἐνῶ εἰς τὴν Γαλλίαν τὰ Τοπικὰ Ταμεῖα δέχονται τὰς αἰτήσεις, τὰς ὁποίας υποβάλλουν εἰς τὰ περιφερειακὰ ταμεῖα διὰ τὴν τελικὴν ἐγκρισιν. Τὰ κεντρικὰ ταμεῖα (13) εἶναι οἰκονομικῶς ἀνεξάρτητα, δέχονται τὰ πλεονάσματα τῶν καταθέσεων τῶν συνεταιρισμῶν τῆς δυνάμεως τῶν καὶ πιστοδοτοῦν τούτους ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως.

Ἐκτὸς ὅμως τῆς προαναφερθείσης πυραμίδος συνεταιρισμῶν ἀσκήσεως ἀγροτικῆς πίστεως ὑπάρχει καὶ ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα τῆς Γερμανίας (Landwirtschaftliche Rentenbank), ἡ ὁποία ἰδρύθη διὰ τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος τῆς 11 Μαΐου 1949. Ἡ ἐν λόγῳ Τράπεζα ἀσκεῖ τὰς ἀρμοδιότητάς της εἰς τὸν τομέα τῆς ἀγροτικῆς πίστεως γενικῶς, ἐνθα παίζει τὸν ρόλον τοῦ ὀργανισμοῦ συμψηφισμοῦ, λειτουργεῖ δὲ ὡς ἀναπροεξοφλητικὸς ὀργανισμὸς τῶν περιφερειακῶν ἰδρυμάτων ἀγροτικῆς πίστεως. Ἡ Τράπεζα ἐπίσης χορηγεῖ δάνεια πάσης φύσεως πρὸς τὰ πιστωτικὰ ἰδρύματα τὰ ἀσχολούμενα με τὴν παροχὴν πιστώσεων, πρὸς ἐπιχειρήσεις αἱ ὁποῖαι ἀσχολοῦνται με συγκέντρωσιν καὶ διάθεσιν γεωργικῶν προϊόντων καὶ ἐκτελεῖ ἄλλας Τραπεζικὰς ἐργασίας σχετιζομένας με τὴν ἀποστολήν της.

Ἐκτὸς τῶν προαναφερθέντων ὀργανισμῶν οἱ ὁποῖοι ἀσχολοῦνται με τὴν ἀγροτικὴν πίστιν ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀναφέρονται οἱ ἑξῆς : Ἡ Deutsche Landesrentenbank, ἡ ὁποία ἐξασφαλίζει τὴν κατανομήν τῶν ἐκδιδομένων χρεογράφων, ἅτινα προορίζονται διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν προσφύγων οἱ ὁποῖοι πρόκειται νὰ ἀπασχοληθοῦν με τὴν γεωργίαν, ἡ Landmaschinen

Finanzierung A.E., ίδρυθείσα τὸ 1950 πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς προωθήσεως τῶν ἀγορῶν ἀγροτικοῦ ὕλικου, ἢ Pacht Kreditinstitut, ἢ ὅποια χορηγεῖ μεσοπροθέσμους καὶ μακροπροθέσμους πιστώσεις πρὸς ἀγροεκμισθωτὰς ἠγγυημένας διὰ κινητῶν περιουσιακῶν στοιχείων καὶ τῆς ὁποίας οἱ πόροι προέρχονται ἐκ τῆς Landwirtschaftliche Rentenbank τῆ μεσολάβησει τῆς D.G.K., ἢ Deutsche Siedlungsbank (Γερμανικὴ Τράπεζα ἀποκαταστάσεως) ἢ ὅποια χρηματοδοτεῖ τὰς νεοἰδρυμένας ἀγροτικὰς ἐκμεταλλεύσεις, ἢ Kreditanstalt für Wiederaufbau, ἢ ὅποια διέθεσε πρὸς τὴν γεωργίαν τὰ κεφάλαια τὰ προερχόμενα ἐκ τοῦ σχεδίου Μάρασαλ, αἱ κτηματικαὶ Τράπεζαι (Hypothekenbanken), αἱ Savings Banks - Sparkassen (ἀποταμειωτικαὶ Τράπεζαι), αἱ ὅποια ἀποτελοῦν ὀργανισμοὺς δημοσίου δικαίου ἰδρυθέντας ὑπὸ τῶν κοινοτήτων καὶ χορηγοῦν βραχυπρόθεσμα καὶ μακροπρόθεσμα δάνεια πρὸς μὴ συνεταιρισμένους ἀγρότας κλπ.

Τὰ ἐπιτόκια χορηγήσεων ποικίλλουν ἀπὸ περιπτώσεως εἰς περίπτωσιν. Οὕτως αἱ πιστώσεις διὰ τρεχουμένων λογαριασμῶν ἐπιβαρύνονται μὲ ἐπιτόκιον 5,5% πλέον προμηθείας, διὰ συναλλαγματικῶν μὲ ἐπιτόκιον 4,5% πλέον προμηθείας κλπ. Τὰ ἐπιτόκια τῆς ἐλευθέρως ἀγορᾶς κυμαίνονται μεταξύ 8-9%. Τὸ κράτος ὁμως ἐπιδοτεῖ τὰ ἐπιτόκια ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι τὰ δάνεια θὰ χρησιμοποιηθοῦν διὰ σκοποῦς σαφῶς καθωριζομένων, ὡς εἶναι ἡ ἀγροτικὴ στέγασις, ἡ ἀπόκτησις ἀγροτικῶν ἐκμεταλλεύσεων, ἢ ἐκτέλεσις ἐγγείων βελτιώσεων κλπ.

Αἱ ἐξετασθεῖσαι ἀνωτέρω περιπτώσεις ἀσκήσεως πολιτικῆς ἀγροτικῆς πίστεως εἰς ἀνεπτυγμένας χώρας εἶναι ἀρκεταὶ διὰ νὰ δείξουν τὴν φύσιν καὶ τὴν μορφήν τοῦ σχετικοῦ θεσμολογικοῦ καθεστώτος. Ἀπὸ τὰς συγκεντρωθείσας πληροφορίας προκύπτει ὅτι εἰς πολλὰς χώρας εἰς τὰς ὁποίας ἔχει ἤδη ἐπιτευχθῆ ὑψηλὸν ἐπίπεδον ἀναπτύξεως λειτουργοῦν πλείονες τοῦ ἐνὸς ὀργανισμοὶ ἀσχοσθηριότητα τοῦ δημοσίου τομέως, τοῦ συνεταιριστικοῦ τομέως καὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ τομέως πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἀσκήσεως τοῦ λειτουργήματος τῆς ἀγροτικῆς πίστεως. Οἱ τρεῖς αὐτοὶ τομεῖς ἐνίοτε συνεργάζονται, ἐνίοτε ἀνταγωνίζονται καὶ ἐνίοτε ἀλληλοσυμπληροῦνται, εἰς τρόπον ὥστε ὁ ἐφοδιασμὸς τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας εἰς κεφάλαια καὶ ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν ἀγροτῶν νὰ εἶναι καλυτέρα. Ἀξιοσημεῖωτον περαιτέρω καθίσταται τὸ γεγονός καθ' ὃ ἡ ἀγροτικὴ πίστις τροφοδοτεῖται εἰς μεγάλην κλίμακα ὑπὸ κεφαλαίων τῶν ἀγροτῶν προερχομένων εἴτε ἐξ ἀποταμιεύσεων εἴτε ἐξ εἰσφορῶν εἰς συνεταιριστικὰς ἢ μετοχικὰς μερίδας, εἴτε ἐκ δανείων. Τοῦτο ἐνισχύει τὴν εὐθύνην τοῦ ἀγρότου διὰ τὴν καλὴν λειτουργίαν τῶν σχετικῶν ὀργανισμῶν, ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀνάπτυξιν τούτων διὰ μηχανισμόν ἀγορᾶς ἐλευθεριωτέρας οἰκονομίας καὶ περιορίζει τὴν ἀντίληψιν καθ' ἣν ἡ προσφορά κεφαλαίων πρὸς τὴν γεωργίαν δέον νὰ λαμβάνη τὴν μορφήν κοινωνικῶν προσφορῶν τοῦ συνόλου πρὸς τὸν ἀγρότην. Δὲν εἶναι ἐξ ἄλλου ἀσυνήθεις αἱ περιπτώσεις ἀσκήσεως ἀγροτικῆς πίστεως ἐντὸς ἐνὸς γενικωτέρου προγράμματος τοπικῆς, περιφερειακῆς ἢ καθολικῆς ἀναπτύξεως, ἢ ἐντὸς ἐνὸς προγράμματος ἀποσκοποῦντος εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς παραγωγῆς, τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος, τὴν ἀναδιάρθρωσιν τῶν καλλιεργείων, τὴν ἐφαρμογὴν νέων καὶ βελτιωμένων μεθόδων

έκμεταλλεύσεως και γενικώτερον τήν άνύψωσιν τής παραγωγικής, καταναλωτικής, επένδυτικής και άποταμειυτικής συμπεριφορής του άγρότου.

δ) Ἡ άγροτική πίστις ως όργανον άσκήσεως άγροτικής πολιτικής

Τό οικονομικόν σύστημα εις τό όποιον ζώμεν και έργαζόμεθα ένίστε δίδει λύσεις αι όποiai δέν άνταποκρίνονται εις τάς συνθήκας άριστοποιήσεως τάς όποιās προδιαγράφει ή οικονομική θεωρία βάσει τών άρχών και τών ύποθέσεων επί τών όποιών στηρίζεται αυτη. Ἡ άνεπαρκεια του οικονομικού μηχανισμού νά δώση άρίστας λύσεις έκδηλοῦται έντόνωσ εις τόν άγροτικόν τομέα τής οικονομίας, εις τόν όποιον επικρατοῦν όλα τά είδη τής άγορής και ό όποιος ύφίσταται έντονον τήν συμπιεστικήν επίδρασιν τών άλλων τομέων τής οικονομίας. Έν προκειμένω θά γίνουιν ώρισμένα παρατηρήσεις διά τήν συνάρτησιν εϋημερίας του άγροτικού τομέως τής οικονομίας, διά τούς σκοπούς και τά μέσα τής άγροτικής πολιτικής, ή όποία άποσκοπεί εις τήν μεγιστοποίησιν τής συναρτήσεως ταύτης και διά τόν ρόλον τής άγροτικής πίστεως ως μέσου άσκήσεως άγροτικής πολιτικής άποσκοπούσης εις τήν μεγιστοποίησιν τής συναρτήσεως εϋημερίας του άγροτικού τομέως τής οικονομίας.

1. Ἡ συνάρτησις εϋημερίας. Είναί γνωστόν ότι ή συνάρτησις τής κοινωνικής εϋημερίας περιλαμβάνει μέγáλον αριθμόν μεταβλητών οικονομικών και μή (1). Ἡ συνάρτησις έν τούτοις τής οικονομικής εϋημερίας έξαρτάται άπό τήν χρησιμότητα τήν όποιάν άπολαμβάνει έκαστον μέλος τής κοινωνίας και ή όποία páλιν είναι συνάρτησις του όγκου τών άγαθών και ύπηρεσιών τά όποια έχει τοῦτο εις τήν διάθεσίν του. Δυνάμεθα λοιπόν νά έξειδικεύσωμεν τήν γενικήν συνάρτησιν οικονομικής εϋημερίας διά δύο άγαθά και δύο ιδιώτας :

Έχομεν λοιπόν :

$$E = F [U^1 (x^1, y^1), U^2 (x^2, y^2)] \quad (4)$$

Ένθα : E = οικονομική εϋημερία

U^1 = Χρησιμότης τήν όποιάν άπολαμβάνει ό ιδιώτης 1, ό όποιος θεωρεΐται ότι άντιπροσωπεύει τόν άγροτικόν τομέα τής οικονομίας

U^2 = χρησιμότης τήν όποιάν άπολαμβάνει ό ιδιώτης 2, ό όποιος θεωρεΐται ότι άντιπροσωπεύει τόν μη άγροτικόν τομέα τής οικονομίας

x = άγροτικόν προϊόν

y = μη άγροτικόν προϊόν.

Ἡ άνωτέρω συνάρτησις ύποτίθεται ότι έχει τάς γνωστάς ιδιότητες, ήτοι

1. Michael J. Brennan, Theory of Economic Statics, Englewood Cliffs, New Jersey 1970, σελ. 401.

πρώτον: ή χρησιμότης εκάστου ιδιώτου αυξάνει όταν αυξάνη ή ποσότης τών αγαθών χ και ψ τά όποια καταναλίσκει και δεύτερον ή συνάρτησις τής οικονομικής ευημερίας αυξάνει, όταν αυξάνεται ή χρησιμότης του ένός χωρίς ταυτόχρονον μείωσιν τής χρησιμότητος τήν όποίαν απολαμβάνει ο άλλος.

Έκ τών ανωτέρω προκύπτουν αί συνθήκαι μεγιστοποιήσεως τής οικονομικής ευημερίας αί όποιαί διά τήν συγκεκριμένην περίπτωσιν δύνανται νά γραφοϋν με τά γνωστά υποδείγματα του Pareto ήτοι :

α) Συνθήκαι μεγιστοποιήσεως τής αγροτικής παραγωγής. Αύται επιτυγχάνονται όταν ο όριακός λόγος τεχνικής υποκαταστάσεως τών συντελεστών α και β διά τά προϊόντα χ και ψ είναι ο αυτός (1) ήτοι :

$$\frac{\frac{\partial x}{\partial a_n}}{\frac{\partial x}{\partial b_x}} = \text{MRTS}_{ab}(x) = \frac{\frac{\partial y}{\partial a_y}}{\frac{\partial y}{\partial b_y}} = \text{MRTS}_{ab}(y) \quad (5)$$

Γραφικώς τούτο απεικονίζεται με τό γνωστόν διάγραμμα του Edgeworth.

β) Συνθήκαι άριστοποιήσεως τής ανταλλαγής. Αύται επιτυγχάνονται όταν ο όριακός λόγος υποκαταστάσεως τών αγαθών χ και ψ διά τους ιδιώτας 1 και 2 είναι ο αυτός ήτοι :

$$\frac{\frac{\partial U}{\partial x_1}}{\frac{\partial U}{\partial y_1}} = \text{MRS}_{xy}(1) = \frac{\frac{\partial U}{\partial x_2}}{\frac{\partial U}{\partial y_2}} = \text{MRS}_{xy}(2) \quad (6)$$

Γραφικώς και αί συνθήκαι αύται άλιν δύνανται νά απεικονισθοϋν με τό γνωστόν διάγραμμα του Edgeworth. Αί γενικαί αύται συνθήκαι άριστοποιήσεως του Pareto περιλαμβάνουν επί μέρους όριακός συνθήκας (2) ως είναι ή άριστη κατανομή τών παραγωγικών συντελεστών μεταξύ τών κατόχων τούτων, ή άριστη κατανομή τών παραγωγικών συντελεστών μεταξύ τών διαφόρων επιχειρήσεων και μεταξύ τών διαφόρων κλάδων παραγωγής, ή άριστη κατανομή του προϊόντος μεταξύ τών παραγωγικών μονάδων και τών κλάδων παραγωγής, ή άριστη κατανομή του εισοδήματος τών παραγωγικών συντελεστών, ή άριστη κατανομή τών προϊόντων μεταξύ τών καταναλωτικών μονάδων κ.ο.κ.

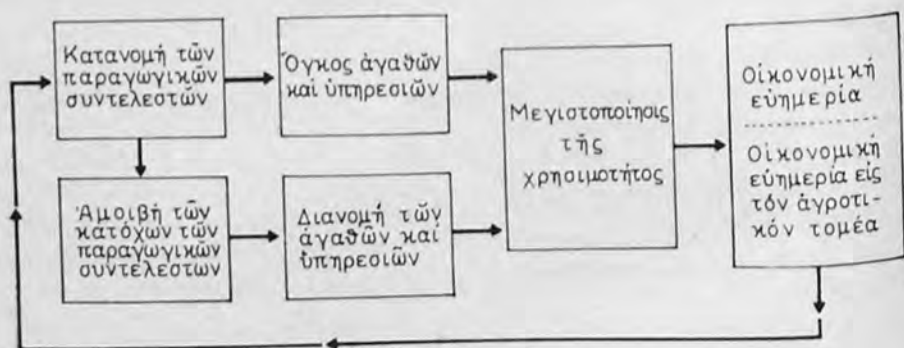
Άπό τās συνθήκας άριστοποιήσεως άπορρέουν και οί σκοποί τής αγροτικής πολιτικής διά τους όποιους θα γίνη λόγος εις τήν έπομένην παράγραφον.

2. Οί σκοποί τής αγροτικής πολιτικής. Οί σκοποί τής οικονομικής πολιτικής άμμοσι και έμμοσοι, πρωτογενείς, δευτερογενείς και τελικοί, είναι πολλοί.

1. Michael J. Brennan, Ένθ' άνωτ. σελ. 432.

2. Όρα π.χ. James E. Hibdon, Price and Welfare Theory, New York 1969, σελ. 427 και Earl O. Heady, Agricultural Policy under Economic Development, Ames, Iowa, 1962 σελ. 308.

Βάσει τῆς προηγουμένης ἐν τούτοις ἀναλύσεως θὰ ἦτο δυνατόν νά λεχθῆ ὅτι ὁ τελικός σκοπὸς τῆς οικονομικῆς πολιτικῆς γενικῶς καὶ τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς εἰδικώτερον εἶναι ἡ μεγιστοποίηση τῆς οικονομικῆς εὐημερίας διὰ τὸ σύνολον τοῦ πληθυσμοῦ μιᾶς χώρας καὶ διὰ τὸ σύνολον τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ ταύτης. Διὰ τὴν πραγματοποίησιν ὁμως τοῦ τελικοῦ αὐτοῦ σκοποῦ εἶναι ἀπαραίτητον ὅπως πραγματοποιηθῶν διάφοροι ἄλλοι ἐνδιάμεσοι γενικοὶ καὶ εἰδικοὶ σκοποὶ. Ἡ ἱεράρχησις τούτων μὲ κριτήριον τὴν σπουδαιότητα ἢ τὴν προτεραιότητα ποικίλλει ἀπὸ περιπτώσεως εἰς περιπτώσιν. Εἰς τὸ ἐπόμενον διάγραμμα ἐμφαίνονται ὑπὸ ἀπλοποιημένην μορφήν ὠρισμένοι ἀπὸ τοὺς σκοποὺς αὐτοὺς (1).

Διάγραμμα 2

Ἐνδιάμεσοι καὶ τελικοὶ σκοποὶ τῆς ἀγροτικῆς οικονομίας

Ἡ ἀπλὴ λογικὴ τοῦ διαγράμματος τούτου εἶναι σύμφωνος πρὸς τὰς σχέσεις (4), (5) καὶ (6) καὶ καλύπτει τὰς λειτουργίας τῆς παραγωγῆς, τῆς διανομῆς καὶ τῆς δαπάνης ἀπὸ τὴν ἀριστοποίησιν τῶν ὁποίων μεγιστοποιεῖται ἡ συνάρτησις χρησιμότης καὶ ἡ συνάρτησις τῆς κοινωνικῆς εὐημερίας. Τὰ βέλη δεικνύουν τὴν κατεύθυνσιν τῶν ἐπιδράσεων. Ἐκ τοῦ διαγράμματος τούτου προκύπτει ὅτι ἡ ἀγροτικὴ πολιτικὴ εἶναι δυνατόν νά ἔχη ὡς τελικὸν σκοπὸν τὴν μεγιστοποίησιν τῆς εὐημερίας τῶν ἀγροτῶν. Εἶναι δυνατόν ὁμως νά ἔχη ὡς ἐνδιάμεσον σκοπὸν τὴν αὐξήσιν καὶ ἀναδιάρθρωσιν τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς, ἢ ὁποῖα μέσῳ τοῦ ὄγκου καὶ τῆς ποιότητος τῶν παραγομένων ἀγαθῶν καὶ τοῦ δημιουργουμένου εἰσοδήματος νά ἔχη ὡς τελικὸν ἀποτέλεσμα τὴν αὐξήσιν τῆς οικονομικῆς εὐημερίας τοῦ συνόλου. Δυνάμεθα λοιπὸν νά καταρτίσωμεν ἕνα ἐνδεικτικὸν κατὰ-λογον τῶν σκοπῶν τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς ὡς οὗτος προκύπτει ἀπὸ τὴν προηγουμένην ἀνάλυσιν.

1. Ὅρα καὶ Rainer Schickele, *Agricultural Policy Farm Programs and National Welfare*, New York 1954, σελ. 67.

	{ — Μεγιστοποιήσις τῆς κοινωνικῆς εὐημερίας. — Ἀρίστη κατανομή τῶν παραγωγικῶν συντελεστῶν εἰς τὴν γεωργίαν. — Προστασία τοῦ συντελεστοῦ φύσις. — Ἀνεξαρτησία τῆς γεωργίας ἀπὸ καιρικὰς μεταβολάς. — Ἐκσυγχρονισμὸς τῆς γεωργίας. — Ἐκμηχάνισις τῆς γεωργίας. — Πλήρης ἀπασχόλησις εἰς τὴν γεωργίαν. — Βελτίωσις τοῦ ἀνθρώπινου δυναμικοῦ εἰς τὴν γεωργίαν. — Ὄρθολογικὴ ὀργάνωσις εἰς τὴν γεωργίαν. — Αὔξησις τῆς παραγωγικότητος εἰς τὴν γεωργίαν. — Ἐλαχιστοποιήσις τοῦ κόστους παραγωγῆς εἰς τὴν γεωργίαν.
Παραγωγή	
	{ — Αὔξησις τοῦ εἰσοδήματος εἰς τὴν γεωργίαν. — Τιμαὶ γεωργικῶν προϊόντων. — Διανομὴ τοῦ εἰσοδήματος εἰς τὴν γεωργίαν. — Προστασία μικρῶν γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων.
Διανομὴ	
	{ — Βελτίωσις καταναλωτικῶν συνθηκῶν εἰς τὴν γεωργίαν. — Ἀγροτικὴ κατοικία. — Ἀγροτικὴ ὑγεία. — Ἀγροτικὴ ἐκπαίδευσις. — Τιμαὶ τῶν ἀγοραζομένων προϊόντων ὑπὸ τῶν ἀγροτῶν. — Κοινωνικὴ προστασία τῶν ἀγροτῶν, κ.ο.κ.
Δαπάνη	

Ὁ ἀνωτέρω ἐνδεικτικὸς κατάλογος εἶναι δυνατόν νὰ ἐπεκταθῆ περισσότερο καὶ νὰ περιλάβῃ καὶ ἄλλους γενικοὺς καὶ εἰδικούς ἀμέσους καὶ ἐμμέσους σκοποὺς τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς. Ἐξαντλητικὴ ἀπαρρίθμησις τούτων δὲν ἐνδιαφέρει τὴν παροῦσαν ἐπισκόπησιν. Οἱ σκοποὶ ἐν τούτοις οἱ ὅποιοι περιέχονται εἰς τὸν πίνακα αὐτὸν ἀναφέρονται εἰς τὰς βασικὰς λειτουργίας τῆς οἰκονομίας, τῆς παραγωγῆς, τῆς διανομῆς καὶ τῆς δαπάνης, ἢ ἀριστοποιήσις τῶν ὁποίων ὀδηγεῖ εἰς μεγιστοποιήσιν τῆς συναρτήσεως χρησιμότητος καὶ τῆς συναρτήσεως τῆς οἰκονομικῆς εὐημερίας.

3. Τὰ μέσα τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς. Ὁ πραγματικὸς κόσμος ἐνίοτε εἶναι διάφορος ἀπὸ τὸν θεωρητικὸν καὶ ἰδίᾳ τὸν κόσμον τῶν γενικῶν καὶ ἀφηρημένων οἰκονομικῶν ὑποδειγμάτων. Ὁ λειτουργικὸς μηχανισμὸς τῆς οἰκονομίας σπανίως πραγματοποιεῖ ἀφ' ἑαυτοῦ τὰς συνθήκας ἀριστοποιήσεως τῆς παραγωγῆς καὶ ἀνταλλαγῆς αἱ ὁποῖαι δίδονται ἀπὸ τὰς σχέσεις (5) καὶ (6) ἢ τὰς συνθήκας ἀριστοποιήσεως τῆς παραγωγῆς, τῆς διανομῆς καὶ τῆς δαπάνης εἰς τὸν τομέα τῆς γεωργίας, αἱ ὁποῖαι δίδονται ἀπὸ τὸ διάγραμμα 2 καὶ ἀπὸ τὸν προηγούμενον κατάλογον τῶν σκοπῶν τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν λαμβάνονται διάφορα μέτρα διὰ τῶν ὁποίων ἐπιδιώκεται ἡ ἐπίτευξις τῶν σκοπῶν τοὺς ὁποίους τὰ κέντρα ἀποφάσεων θεωροῦν ὅτι ἀνταποκρίνονται περισσότερο πρὸς τὰς κατευθύνσεις τῆς γενικῆς καὶ εἰδικῆς οἰκονομικῆς εὐημερίας.

Τὰ μέσα τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς εἶναι πολλὰ καὶ ἡ ἀπαρρίθμησις τούτων περιτετεῖ. Εἶναι σκόπιμον ὅμως νὰ ἀναφερθοῦν ὠρισμένα ἐξ αὐτῶν διὰ νὰ ἐνταχθοῦν τὰ μέσα τῆς ἀγροτικῆς πίστεως ἐντὸς τοῦ γενικοῦ πλαισίου τῶν σκοπῶν καὶ τῶν μέσων τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς.

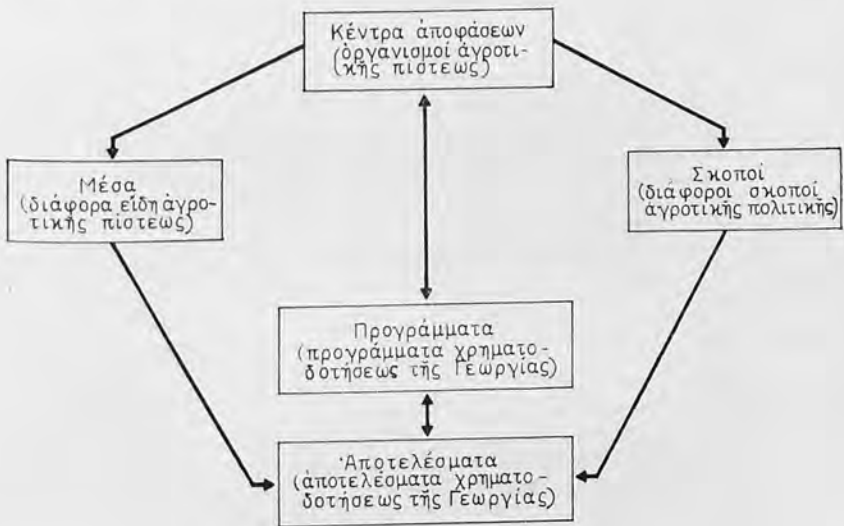
Εἶναι γνωστὸν ὅτι τὰ μέσα τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς εἶναι πολλὰ : δημοσιονομικά, νομισματικά, συναλλαγματικά, θεσμολογικά, ὀργανωτικά, διοικητικά κ.λ.π. Εἶναι γνωστὸν περαιτέρω ὅτι αἱ ἀλληλεξαρτήσεις σκοπῶν καὶ μέσων δημιουργοῦν τὸ κύκλωμα σκοπὸς - μέσον - σκοπὸς - μέσον κ.λ.π., εἰς τρόπον ὥστε ἓνας σκοπὸς εἰς μίαν περίπτωσιν νὰ θεωρητῆι ὡς μέσον εἰς ἄλλην καὶ ἀντιθέτως. Ἐν προκειμένῳ ἐνδιαφέρουν κυρίως τὰ νομισματικά καὶ πιστωτικά μέσα τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς μεταξύ τῶν ὁποίων ἀναφέρονται ἰδιαιτέρως ὁ ὄγκος τῶν χορηγουμένων πιστώσεων πρὸς τὴν γεωργίαν, ἡ κατανομή τούτων μεταξύ τῶν διαφόρων δραστηριοτήτων καὶ οἱ ὅροι καὶ συνθήκαι ὑπὸ τοὺς ὁποίους χορηγοῦνται αὐταί. Τὰ μέσα λοιπὸν τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς τὰ συνδεόμενα μετὰ τὴν ἀγροτικὴν πίστιν εἶναι τὰ ἑξῆς :

- Βραχυχρόνια δάνεια διαρκείας μέχρι 3 μηνῶν.
- Ἐποχικά δάνεια διαρκείας 3 - 9 μηνῶν.
- Δάνεια διαρκείας 9 μηνῶν - ἐνὸς ἔτους.
- Μεσοπρόθεσμα δάνεια διαρκείας 1 - 5 ἐτῶν.
- Μακροπρόθεσμα δάνεια διαρκείας 5 ἐτῶν καὶ ἄνω.
- Δάνεια διὰ τὴν ἀγορὰν σπόρων, κτηνοτροφῶν, λιπασμάτων κ.λ.π.
- Δάνεια διὰ τὴν πληρωμὴν τρεχουσῶν δαπανῶν.
- Δάνεια διὰ τὴν ἀγορὰν ζώων ἀναπαραγωγῆς.
- Δάνεια διὰ τὴν ἀγορὰν γαλακτοφόρων ζώων.
- Δάνεια διὰ τὴν ἀγορὰν κεφαλαιουχικοῦ ἐξοπλισμοῦ.
- Δάνεια διὰ τὴν ἀποθήκευσιν προϊόντων.
- Δάνεια διὰ τὴν ἀγορὰν ἀγροκλήματος.
- Δάνεια χορηγούμενα διὰ διαφόρων εἰδῶν ἀσφαλείας.
- Δάνεια διὰ τὴν χρηματοδότησιν διαφόρων ἔργων (κτίρια, ἐγγειοβελτιωτικά κ.λ.π.).
- Δάνεια χορηγούμενα ἄνευ ἀσφαλείας.
- Δάνεια χορηγούμενα μετὰ χαμηλὸν ἐπιτόκιον.
- Δάνεια χορηγούμενα πρὸς εἰδικούς κλάδους παραγωγῆς.
- Δάνεια χορηγούμενα μετὰ σύνθητες ἐπιτόκιον.
- Δάνεια πρὸς ἰδιώτας.
- Δάνεια πρὸς συνεταιρισμούς, κ.λ.π.

Αἱ ἀνωτέρω κατηγορίαι δανείων ἀποτελοῦν διαφόρους ὄψεις τῶν αὐτῶν κατηγοριῶν δανείων αἱ ὁποῖαι προκύπτουν ἀπὸ τὴν ἐνταξιν τούτων εἰς κατηγορίας βάσει ὠρισμένων κριτηρίων διὰ τὰ ὁποῖα ἐγένετο ἡδὴ λόγος εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς παρούσης ἐργασίας. Ἀναφέρονται, ἐν τούτοις, ἐν προκειμένῳ διότι δύνανται νὰ γίνουν διάφοροι συνδυασμοὶ τῶν διαφόρων εἰδῶν δανείων προκειμένου νὰ

χρησιμοποιηθούν ταῦτα ὡς μέσα ἀσκήσεως ἀγροτικῆς πολιτικῆς καὶ ἐπηρεασμοῦ τοῦ μηχανισμοῦ τῆς οἰκονομίας εἰς τὸν τομέα τῆς γεωργίας.

4. Προγράμματα ἀγροτικῆς πολιτικῆς. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἐν πρόγραμμα οἰκονομικῆς πολιτικῆς τὸ ὅποιον καταρτίζεται καὶ ἐκτελεῖται ὑπὸ τοῦ καταλλήλου κέντρου ἀποφάσεων περιλαμβάνει βασικῶς τοὺς σκοποὺς τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς οἱ ὅποιοι ἐπιδιώκονται διὰ τούτου, τὰ μέσα τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ χρησιμοποιηθοῦν διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν καὶ τὰ ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα ἀναμένονται ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ προγράμματος. Γραφικῶς ἡ σχέσις μεταξὺ κέντρων ἀποφάσεων, σκοπῶν, μέσων καὶ ἀποτελεσμάτων τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς, ἐμφανίζονται εἰς τὸ διάγραμμα 3.

Διάγραμμα 3

Σκοποὶ καὶ μέσα τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς

Εἰς τὸ διάγραμμα 3 ἐμφανίζονται συνοπτικῶς ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐλέχθησαν μέχρι τώρα διὰ τὴν ἀγροτικὴν πίστιν. Οἱ διάφοροι ὄργανισμοὶ χρηματοδοτήσεως τῆς γεωργίας καὶ κυρίως αἱ ἀγροτικαὶ τράπεζαι αἱ ἐλεγχόμεναι ὑπὸ τοῦ κράτους καταρτίζουν τὰ διάφορα προγράμματα ἀσκήσεως ἀγροτικῆς πολιτικῆς βάσει τῶν ἐπιδιώξεων τὰς ὁποίας ἐπιθυμοῦν νὰ ἐπιτύχουν. Διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν, τοὺς ὁποίους περιεγράψαμεν ἤδη, χρησιμοποιοῦν τὰ μέσα τὰ ὁποῖα περιεγράψαμεν ἐπίσης. Διὰ τὴν χάραξιν ὁμως τῶν σκοπῶν, διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν μέσων, διὰ τὴν κατάρτισιν τῶν προγραμμάτων καὶ διὰ τὴν ἀξιολόγησιν τῶν ἐπιτευχθέντων ἀποτελεσμάτων, χρησιμοποιοῦνται τὰ ὄργανα ἀναλύσεως τὰ ὁποῖα ἔχει δημιουργήσει ἡ οἰκονομικὴ ἐπιστήμη, ὠρισμένα τῶν ὁποίων ἐξητάσθησαν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς παρούσης ἐργασίας.

Προϋποθέσεις διὰ τὴν χορήγησιν δανείων

Εἶδος δανείου	Σκοπὸς	Βάσις ὑπολογισμοῦ
1) Βραχυπρόθεσμα καλλιεργητικὰ δάνεια	'Αντιμετώπισις τῶν καλλιεργητικῶν ἀναγκῶν κατὰ καλλιεργητικὴν περίοδον ἐκάστης ἐκμεταλλεύσεως. Χορηγοῦνται πρὸς μεμονωμένους παραγωγούς, πρὸς συνεταιρισμένους παραγωγούς, πρὸς νομικὰ πρόσωπα μέσω τῆς Α.Τ.Ε. ἢ μέσῳ τῶν συνεταιρικῶν ὀργανώσεων.	Αἱ πραγματικαὶ δαπάναι ὑπολογιζόμεναι κατὰ περίπτωσιν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς δυναμικότητος τῶν ἐνισχυομένων.
2) Δάνεια ἐπ' ἐνεχυρώσῃ	Προστασία τοῦ εἰσοδήματος τῶν παραγωγῶν διὰ τῆς παροχῆς δανείων εἰς περίοδον κάμψεως τῶν τιμῶν ἢ ἀζητησίας τῶν προϊόντων. 'Αντιμετώπισις ἐξόδων ἐπεξεργασίας, ἀποθηκεύσεως καὶ συντηρήσεως τῶν προϊόντων. Δι' ἐπισκευὴν γεωργικῶν μηχανημάτων.	Τὰ προϊόντα ἐφ' ὧν παρέχονται τὰ δάνεια δεόν νὰ εἶναι συντηρήσιμα. Τὰ ποσοστὰ τῶν δανείων κυμαίνονται μεταξὺ 60-80% τῆς τιμῆς χονδρικῆς πωλήσεως. Τὰ ποσοστὰ καθορίζονται ὑπὸ τῆς Νομ. Ἐπιτροπῆς ἢ τῆς Ἐπιτροπῆς Πιστώσεων τῆς Α.Τ.Ε.
3) Χρηματοδότησις γεωργικῶν Ὄργανισμῶν καὶ Ὄργανώσεων	Συγκέντρωσις καὶ διάθεσις γεωργικῶν προϊόντων. Προμήθεια διαφόρων εἰδῶν γεωργικῆς καὶ οἰκιακῆς χρήσεως. Προστασία τοῦ εἰσοδήματος τῶν ἀγροτῶν διὰ τῆς ἐπιτεύξεως καλλιτέρων τιμῶν διὰ τοὺς ἀγρότας.	Προκαταβολὴ εἰς ποσοστὸν ἐπὶ τῆς τρεχούσης χονδρικῆς τιμῆς τοῦ προϊόντος. Χρηματοδότησις ἀγορᾶς εἰδῶν εἰς τὸν τόπον τῆς παραγωγῆς. 'Αντιμετώπισις πραγματικῶν δαπανῶν λειτουργίας μηχανημάτων κλπ.
4) Δάνεια μέσης καὶ μακρᾶς προθεσμίας	Διὰ τῶν δανείων τούτων ἐπιδιώκεται ἡ ἀξίησις τῆς παραγωγῆς, ἡ ἀναδιάρθρωσις τῶν καλλιεργειῶν, ἡ αὔξησις τῆς παραγωγικότητος καὶ ἡ δημιουργία συγχρονισμένων μονάδων. Διὰ τούτων ἐκτελοῦνται ἐπενδύσεις δι' ἀρδεύσεις, δι' ἀγορὰν παραγωγικῶν ζώων καὶ ζώων ἐργασίας, δι' ἀγγειοβελτιώσεις διὰ κατασκευὴν γεωργικῶν οἰκοδομῶν καὶ ἐγκαταστάσεων διὰ τὴν ἀμπελοφυλακίαν, δενδροκομίαν, δασοκομίαν, ἀλίεισιν, σπογγαλιείαν κλπ., διὰ προμηθείας γεωργικῶν μηχανημάτων καὶ ἐργαλείων κλπ.	Τὸ ὕψος τῶν δανείων δεόν νὰ καλύπτῃ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὴν προβλεπομένην ἐπένδυσιν.

ὕπο τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς

Διασφάλισεις	Προϋποθέσεις χορηγήσεως	Εἰσπραξίς ὀφειλῶν
Δι' ἔγγυθου, ἐὰν τὰ δάνεια δὲν ὑπερβαίνουν ὀρισμένον ποσὸν διὰ τοὺς μεμονωμένους παραγωγούς καὶ διὰ τοὺς συνεταιρισμένους. Ἐὰν τὸ δάνειον εἶναι μεγαλύτερον τῶν ἀνωτέρω ποσῶν ἐμπράγματος ἀσφάλεια καλύπτουσα τὸ 150% τοῦ δανείου.	Ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς Πιστώσεων ἢ τοῦ Συμβουλίου Πιστώσεων καθορίζουσα τὰ χορηγητέα ποσὰ δανείων κατὰ μονάδα καλλιεργείας ἢ ἐκμεταλλεύσεως.	
Ἀσφάλις διὰ κοινῶν ἐνεχύρου ἢ διὰ γεωργικοῦ ἐνεχύρου. Εἰς τὰ καπνὰ ἢ διασφάλις τῆς Α.Τ.Ε. στηρίζεται εἰς τὸ πλασματὸν ἐνεχύρον.	Καλὴ ποιοτικὴ κατάστασις τῶν προϊόντων διαπιστουμένη ὑπὸ τῆς τεχνικῆς ὑπηρεσίας τῆς Α.Τ.Ε. Κυριότης ἐπὶ μηχανημάτων.	Ἐκ τοῦ προϊόντος τῶν δανείων ἐπ' ἐνεχύρῳ συμψηφίζονται αἱ ὀφειλαὶ ἐκ τῶν καλλιεργητικῶν καὶ λοιπῶν δανείων.
Ἐνεχύρον τὰ σχετικὰ μηχανήματα.	Εἰδικὴ διαδικασία διὰ τὰ δάνεια ἐπ' ἐνεχύρῳ καπνοῦ.	
Αἱ χρηματοδοτήσεις ἀσφαλίζονται διὰ τῆς εὐθύνης τῶν μελῶν, δι' ἐνεχύρου τῶν συγκεντρωμένων προϊόντων ἢ προμηθευμένων εἰδῶν. Δι' ἐκχωρήσεως πόρων τῶν ὀργανώσεων.	Ἀρτία ὀργάνωσις τῶν ὀργανώσεων. Ὑπαρξίς πλεονασμάτων τοῦ προϊόντος δικαιολογούντων τὴν συγκέντρωσιν. Καταλληλότης τοῦ προϊόντος. Διὰ τῆς προμηθείας εἰδῶν (σπόροι, ἐργαλεῖα κλπ.). δέον νὰ ἐξυπηρετοῦνται τὰ μέλη τῶν ὀργανώσεων. Δυνατότης ταχείας διάθεσεως τῶν εἰδῶν.	
Αἱ αὐταὶ ὡς καὶ εἰς τὰ βραχυπρόθεσμα δάνεια.	Αἱ ἐνεργοῦμεναι ἐπενδύσεις δέον νὰ εἶναι σκόπιμοι, οἰκονομικῶς συμφέρουσαι εἰς τοὺς δανειοδοτούμενους, νὰ εὐρίσκωνται ἐντὸς τῶν σκοπῶν τοῦ γεωργικοῦ προγράμματος, νὰ συμβάλλουν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Ἐξ ἄλλου ὁ αἰτῶν δέον νὰ εἶναι ἐργατικός, κάτοχος συγχρόνων μεθόδων καλλιεργείας καὶ νὰ τὸν διακρίνη ἔφεσις καὶ ἀγάπη πρὸς τὴν ἐργασίαν του.	Εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ἐπενδύσεων βραδείας ἀποδόσεως, ἐρευνᾶται ἡ δυνατότης ἐξυπηρέτησεως τοῦ δανείου ἐκ τῶν λοιπῶν προσόδων τῶν δανειοδοτούμενων.

Είδος δανείου	Σκοπός	Βάσις υπολογισμού
5) Άλιευτικά Δάνεια	<p>Άντιμετώπισις δαπανών λειτουργίας άλιευτικών επιχειρήσεων, μικρών, παρακτίων, μέσων και υπερποντίων, δαπανών επενδύσεων και προστασία τιμών.</p> <p>Είδη: Βραχυπρόθεσμα. Έπ' ένεχύρωφ. Πρός νομ. πρόσωπα. Μεσοπρόθεσμα.</p>	<p>Άνάλογος προς τό είδος και τόν σκοπόν έκάστου Δανείου.</p>
6) Σπογγαλιευτικά Δάνεια	<p>Τά βραχυπρόθεσμα καλύπτουν δ-λας τάς δαπάνας κινήσεως τών σπογγαλιευτικών. Τά μεσομακροπρόθεσμα δίδονται διά κατασκευήν πλοίων και λοιπάς επενδύσεις.</p>	<p>Τά άνώτατα ποσά τών δανείων καθορίζονται υπό του Έπ. Βιομηχανίας κατόπιν εισηγήσεως τής τεχνικής Έπηρεσίας τής Α. Τ. Ε.</p>

Διά τήν χορήγησιν παντός δανείου άπαιτούνται ώρισμένοι γενικαί προϋποθέσεις, αί κυριώτε-
των όποίων είναι αί έξής :

- Τό ποσόν του Δανείου δέον νά είναι άνάλογον προς τάς ανάγκας του δανειζομένου.
- Διά του δανείου δέον νά έξυπηρετηται γεωργικός σκοπός και νά προάγεται ή παραγω-
κότης.
- Διά του δανείου δέον νά ένισχύεται ή οικονομική ανάπτυξις τής χώρας.

Π η γ ή : Πληροφορίαι και Στοιχεία Α.Τ.Ε.

νακος 4)

Διασφαλίσεις	Προϋποθέσεις χορηγήσεως	Είσπραξις όφειλών
<p>Βραχυπρόθεσμα : *Επί προσωπική άσφαλεία μέχρις όρισμένου ποσού διά μεμονωμένους και διά συνεταιρισμένους άλιεις. Μεσοπρόθεσμα : *Εμπράγματοι διασφαλίσεις (ναυτικόν ένέχυρον, ναυτική ύποθήκη ή κοινή τοιαύτη) καλύπτουσαι τό 150% του ποσού. Είς ή δύο έγγωηταί. *Άσφάλις των σπόγγων κατά κινδύνων θαλάσσης.</p>	<p>*Άδεια Άλιείας. Αί προϋποθέσεις και τά κριτήρια των λοιπών δανείων τής Α.Τ.Ε.</p>	<p>Οί μη έξοφλοδντες τας όφειλάς των και έφ' όσον τουτο δέν όφείλεται είς κακοπιστίαν έπανεπισχύονται εάν διασφαλίζον τó άνοιγμα έμπραγματός.</p>
<p>Τό 30% των δανείων έγγωάται τό Δημόσιον. Διά τήν έγκρισιν των δανείων άπαιτείται προηγουμένη έγκρισις υπό Υπ. Βιομηχανίας. Έγγράφεται ναυτικόν ένέχυρον ή ναυτική ύποθήκη ή τοιαύτη επί άκινήτου. Αί δανειστικά συμβάσεις ύπογράφονται υπό δύο έγγωητών. Τά σκάφη άσφαλίζονται κατά κινδύνων θαλάσσης και ένίοτε κατά κινδύνων πολέμου, οί δέ σπόγγοι κατά κινδύνου θαλάσσης.</p>		

- Δέον νά είναι έξησφαλισμένη ό όμαλή επιστροφή του δανείου.
- Δέον νά ύπάρχουν και άναγκαία διασφαλίσεις.
- Οί δανειζόμενοι δέον νά είναι καλής συναλλακτικής τάξεως.
- Οί συναλλασσόμενοι δέον νά πληρούν ώρισμένας προϋποθέσεις επαγγελματικής καταρτίσεως και ήθικου χαρακτήρος.

Υπό μορφήν παραδείγματος δίδεται κατωτέρω συνοπτικός πίναξ εις τὸν ὁποῖον ἐμφαίνονται τὰ διάφορα εἶδη δανείων τὰ ὁποῖα χορηγεῖ ἡ Ἀγροτική Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ὁ σκοπὸς διὰ τὸν ὁποῖον χορηγοῦνται, ἡ βάσις ἐπὶ τῆς ὁποίας γίνεται ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ δανείου, αἱ διασφαλίσεις αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ δανείου, αἱ διάφοροι προϋποθέσεις διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ δανείου, καὶ ὁ τρόπος εἰσπράξεως τῶν ὀφειλῶν. Ὁ πίναξ οὗτος ἀποτελεῖ συνοπτικὴν παρουσίαν εἰδικοῦ προγράμματος ἀσκήσεως ἀγροτικῆς πολιτικῆς διὰ τοῦ μηχανισμοῦ τῆς ἀγροτικῆς πίστεως.

Ἐκτὸς ὁμῶς τῶν κατηγοριῶν αὐτῶν ὑπάρχουν καὶ ἄλλα εἶδη πιστωτικῶν ἐργασιῶν, ὡς εἶναι αἱ χρηματοδοτήσεις γεωργικῶν ὀργανισμῶν καὶ ὀργανώσεων, αἱ χρηματοδοτήσεις διὰ τὴν ἐμπορίαν γεωργικῶν προϊόντων, αἱ χρηματοδοτήσεις διὰ τὴν ἐκτέλεσιν δασικῶν ἐργασιῶν, αἱ χρηματοδοτήσεις διὰ τὴν χωρικὴν βιοτεχνίαν, διὰ τὴν ἀλιείαν, σπογγαλιείαν κ.λ.π. Ἐκάστη ἐκ τῶν κατηγοριῶν αὐτῶν χρηματοδοτήσεων ἐξυπηρετεῖ τοὺς ἀντιστοιχοῦς σκοποὺς τοῦ κλάδου πρὸς τὸν ὁποῖον ἀπευθύνεται, ἔχει τὰ ἰδιάζοντα χαρακτηριστικά της, τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν χορηγήσεως, τὰς εἰδικὰς διασφαλίσεις καὶ τοὺς εἰδικούς ὄρους καὶ προϋποθέσεις χορηγήσεως. Ἡ ἐξέτασις ἀναλυτικῶς ὄλων αὐτῶν τῶν κατηγοριῶν ἐκφεύγει ἀπὸ τὰ πλαίσια τῆς παρουσίης ἐργασίας, ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἀντικείμενον τὴν γενικὴν θεωρητικὴν καὶ ἐμπειρικὴν ἐπισκόπησιν τοῦ προβλήματος.

5. Κατευθύνσεις. Εἰς τὴν προηγουμένην ἐπισκόπησιν κατεβλήθη προσπάθεια ὅπως ἐνταχθῇ τὸ πρόβλημα τῆς ἀγροτικῆς πίστεως ὡς αὕτη ἀσκεῖται εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν ἀλλοδαπὴν ἐντὸς τοῦ γενικοῦ θεωρητικοῦ πλαισίου τῆς οἰκονομικῆς ἀναλύσεως καὶ τῆς οἰκονομικῆς τῆς εὐημερίας. Κατεβλήθη ἐπίσης προσπάθεια ὅπως ἐνταχθῇ ἡ ἀγροτικὴ πίστις ἐντὸς τοῦ γενικοῦ πλαισίου τῶν μέσων τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς, ἡ ὁποία ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῶν γενικῶν καὶ εἰδικῶν ἐπιδιώξεων τῆς οἰκονομικῆς εὐημερίας. Πρὶν κλείσωμεν τὴν παράγραφον αὐτὴν ἴσως δὲν θά ἦτο ἄσκοπον νὰ γίνονιν ὠρισμένοι δεοντολογικαὶ παρατηρήσεις ἀναφερόμεναι εἰς τὰς κατευθύνσεις τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς ἡ ὁποία χρησιμοποιοῖ ὡς μέσον τὴν ἀγροτικὴν πίστιν.

Ζῶμεν μίαν περίοδον ἐντόνων κατακρημνίσεων, μετασχηματισμῶν καὶ ἀνατροπῶν εἰς ὄλους τοὺς τομεῖς τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς. Ἡ οἰκονομία τῆς ἀναπτύξεως μὲ ὑψηλὸν κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα καὶ μὲ ὑψηλὴν κατὰ κεφαλὴν γενικὴν καὶ εἰδικὴν κατανάλωσιν ἀντικαθίσταται ἀπὸ τὴν οἰκονομίαν τῆς εὐημερίας εἰς τὴν ὁποίαν ἐντάσσονται αἱ ἔννοιαί τῶν ἐξωτερικῶν ἀντιοικονομιῶν, τῆς μολύνσεως τοῦ περιβάλλοντος καὶ ὄλων τῶν ἄλλων στοιχείων τὰ ὁποῖα ἐπενεργοῦν μειωτικῶς ἐπὶ τοῦ γενικοῦ δείκτου τῆς χρησιμότητος, τὸν ὁποῖον ἐδώσαμεν προηγουμένως.

Εἰς τὴν θεωρίαν τῆς ἀναπτύξεως δίδεται μεγάλη ἐμφασις εἰς τὸν δευτερόν ὄρον τῆς συναρτήσεως (4), ὁ ὁποῖος περιλαμβάνει τὸ μὴ γεωργικὸν προϊόν.

Ἐπὶ δεκαετίας ἐξήσαμεν τὸν μειούμενον ρόλον τοῦ ἀγροτικοῦ τομέως τῆς οἰκονομίας ἐντὸς τοῦ γενικοῦ ρυθμοῦ τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Ἡ περίοδος τὴν ὁποίαν ζῶμεν ἐπιβάλλει τὴν ἀναθεώρησιν τῶν σκέψεών μας καὶ τὴν ἐπανεξέτασιν τῶν πεποιθήσεών μας. Ἡ βιομηχανικὴ κοινωνία πέραν ἐνός σημείου

δὲν συμβάλλει ἀποφασιστικῶς εἰς τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν εὐημερίαν τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ φθίνουσα ὀριακὴ χρησιμότης τοῦ μὴ γεωργικοῦ προϊόντος τῆς κοινωνίας καθιστᾷ ἀναγκαίαν τὴν ἀνακατανομὴν τῶν παραγωγικῶν συντελεστῶν πρὸς ὄφελος τοῦ ἀγροτικοῦ τομέως τῆς οἰκονομίας. Ἡ παγκόσμιος ἔλλειψις ἀγαθῶν γεωργικῆς προελεύσεως ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ἀύξανόμενας ἀνάγκας τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γῆς ἐπιβάλλουν τὴν ἐπανεξέτασιν τοῦ ρόλου τοῦ ἀγροτικοῦ τομέως τῆς οἰκονομίας.

Ἀποφασιστικὸν ρόλον πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν καλεῖται νὰ παίξῃ ἡ ἀγροτικὴ πίστις. Αὕτη δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς μέσον ἀναδιρθρωτικῆς ἀνακατανομῆς τῶν πόρων τῆς οἰκονομίας πρὸς ὄφελος τῆς γεωργίας, ὡς ἀποφασιστικὸν μέσον ἐνισχύσεως τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς, ὡς ἀποφασιστικὸν μέσον ἀναδιανομῆς τοῦ εἰσοδήματος πρὸς ὄφελος τοῦ ἀγροτικοῦ τομέως καὶ ὡς ἀποφασιστικὸν μέσον ἀνακατανομῆς τῆς δαπάνης τῶν καταναλωτικῶν μονάδων πρὸς ὄφελος τῶν ἀγαθῶν τὰ ὁποῖα μεγιστοποιοῦν τὸν δείκτην τῆς καθολικῆς εὐημερίας. Ἡ κατάλληλος θεσμολογικὴ ὀργάνωσις τῶν φορέων τῆς ἀγροτικῆς πίστεως τὴν ὁποῖαν ἐξητάσαμεν εἰς τὴν παρούσαν ἐργασίαν μὲ βᾶσιν τὰς γενικὰς καὶ εἰδικὰς ἀρχὰς τῆς οἰκονομικῆς θεωρίας δύναται νὰ ἀποτελέσουν ἀποφασιστικὰ μέσα τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς καὶ νὰ συμβάλουν οὐσιωδῶς εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῶν νέων αὐτῶν κατευθύνσεων εἰς τὴν προσπάθειαν τοῦ ἀνθρώπου διὰ τὴν μεγιστοποίησιν τῆς καθολικῆς οἰκονομικῆς εὐημερίας εἰς παγκόσμιον κλίμακα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ἀγροτικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος,
Τὸ ἔργον μῆς δεκαετίας, 1930-1939, Ἀθῆναι 1940.
- Ἀγροτικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος,
Τὸ ἔργον μῆς δεκαετίας, 1952-1962, Ἀθῆναι 1963.
- Γιάλια Ν. Π.,
Τὸ ἔργον καὶ ἡ δράσις τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς κατὰ τὴν πρώτην εἰκοσιπενταετίαν,
Ἀθῆναι 1954.
- Γραμματοπούλου Γ.,
Ἡ Ἀγροτικὴ Πίστις εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην καὶ ἐν Ἑλλάδι, Ἀθῆναι 1964.
- Διεθνὴς Τράπεζα Ἀνασυγκροτήσεως καὶ Ἀναπτύξεως,
Ἡ Ἀνάπτυξις τῆς Γεωργίας ἐν Ἑλλάδι, Ἀθῆναι 1967.
- Ἐξάρχου Γ. Α.,
Καταστατικὸν Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, Ἀθῆναι 1960.
- Ζολῶτα Ξ.,
Ἀγροτικὴ πολιτικὴ, Ἀθῆναι 1934.
- Ἰνστιτοῦτον Τραπεζικῶν Μελετῶν Τραπεζῆς Ἑλλάδος,
Σύστημα Χρηματοδοτήσεως τοῦ Ἀγροτικοῦ Τομέως εἰς τὰς ἑξ ἡμέρας τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος, Ἀθῆναι 1967.

- Καλαμπαλίκη Άρ.,
 'Ο 'Οργανισμός της 'Αγροτικής Τραπεζης της 'Ελλάδος, 'Αθήναι 1962.
- Κισσαμιτάκη Γ. Ι.,
 'Η 'Αγροτική Πίστις άλλαχού και παρ' ήμιν, 'Αθήναι 1968.
- Κλήμη Ν. Άρ.,
 'Αγροτική Πίστις, Ιστορία ιδρύσεως της 'Αγροτικής Τραπεζης, 'Αθήναι 1954.
- Σιδέρη Άρ.,
 'Η 'Αγροτική Πολιτική της 'Ελλάδος κατά την λήξασαν εκατονταετία, 'Αθήναι 1934.
- 'Υπουργείον Συντονισμού, Διεύθυνσις Κοινωνικής Πολιτικής,
 Προβλήματα Γεωργικών Συνεταιριστικών 'Οργανώσεων 'Ελλάδος, 'Εκθεσις 'Εμπειρο-
 γνημών Ο.Ο.Σ.Α., 'Αθήναι 1964.
- Agr. Committee,
 Farm Credit Analysis Handbook, Amer. Bankers Assoc., New York 1965.
- American Bankers Association,
 «The Changing Face of Farming: Economic and Operational Implications for Bankers»,
 Banking, April 1963.
- American Institute of Banking,
 Agricultural Credit, American Bankers Association, New York 1954.
- Atkinson J. H.,
 «A New Look at the Farm Dept Picture», Fed. Res. Bul., Dec. 1962.
- Baum E. L., H. G. Diesslin, E. O. Heady,
 Capital and Credit Needs in a Changing Agriculture, Ames, Iowa 1961.
- Beckman Theodore N., Robert Bartels,
 Credits and Collections in Theory and Practice, New York 1955.
- Bernard O. B.,
 Crédit Agricole pour les petits exploitants, FAO 1952.
- Brossard D. B.,
 Manual of supervised Agricultural Credit in Latin America, FAO 1955.
- Carlock Fred L.,
 Farmers and their Debts, The Role of Credit in the Farm Economy, USDA, ERS, Agr.
 Econ. Rept. 93, June 1966.
- Communauté Economique Européenne,
 La Politique agricole Commune, Paris 1965.
- Communauté Economique Européenne,
 Répertoire des organisations agricoles non gouvernementales groupées dans le cadre
 de la Communauté Economique Européenne, Bruxelles 1965.
- Communauté Economique Européenne,
 La Cooperation Agricole dans la C.E.E., Bruxelles 1967.
- Crouce Earl F., Charles H. Everett,
 Rural Appraisals, Englewood Cliffs N. J. 1955.

- Doll R. J., E. N. Castle,
Financing Agriculture through Commercial Banks, Fed. Res. Bank of Kansas City, 1954.
- Engberg Russel C.,
Financing Farmer Cooperatives, Banks for Cooperatives, 1965.
- Erdman Henry E., Crace H. Larsen,
Revolving Finance in Agricultural Cooperatives, Madison, Wisc., 1965.
- Food And Agriculture Organisation of the United Nations,
Agricultural Credit in Economically Underdeveloped Countries, Rome 1959.
- Food And Agriculture Organisation of the United Nations,
Cooperative Thrift Credit and Marketing in economically underdeveloped countries, FAO Italy, 1965.
- Food And Agriculture Organisation of The United Nations,
New Approach to Agricultural Credit, FAO, Italy, 1966.
- Heady Earl O.,
Economics of Agricultural Production and Resource Use, Englewood Cliffs, N. J., 1952.
- Heady Earl O.,
Agricultural Policy under Economic Development, Ames, Iowa 1962.
- Hesser Leon F.,
«Conceptual Models of Capital Rationing Among Farmers», Jour. Farm Econ., May 1960.
- Mueller Allan G.,
«Flow of Funds Analysis in Farm Financial Management», Jour. Farm Econ., August 1966.
- Murray William G.,
Farm Appraisal and Valuation, Ames Iowa, 1961.
- Nelson Aaron G., William G. Murray,
Agricultural Finance, Ames, Iowa, Fifth Edition, 1971.
- Organisation For Economic Co-Operation And Development,
Capital and Finance in Agriculture, Agricultural Policy Reports, Volume I, Paris 1970.
- Organisation de Cooperation et de Développement Economiques,
Le Capital dans l'agriculture et son financement, rapports sur les politiques agricoles, Volume II, Etudes par Pays, Paris 1970.
- Rao T. S.,
Manuel des méthodes et procédures d'enquêtes sur le crédit rural, FAO, 1962.
- Savidge Edgar,
«Interbank Relations in Financing Agriculture», Journal of the ABA, July 1954.
- Schickele Rainer,
Agricultural Policy, Farm Programs and National Welfare, New York 1954.